

श्री

महावीर नैन विद्यालय

ना

चतुर्थ वार्षिक रिपोर्ट.

वीरात् २४४४-५.

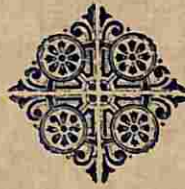
१ जुन १९१८

थी

विकार्क १९७४-७५.

३१ मे १९१९.

स्थान. गोवाणीआ टेकरोड, विद्यालय भीडींगस.
मुंभछ.

उभीटिना हुकभथी

छपावी प्रसिद्ध करनार.

भातीयहं गिरधरदाव कापडीआ.

आं. सेकेटरी.

આર્યાવર્તનો સંક્રાન્તિકાળ

આર્યાવર્તના ઇતિહાસમાં આ અસાધારણ સંક્રાન્તિકાળ છે. જ્યારે ભગવાન વીર સમયથી અત્યારસુધી લખાતા કાળપટ પર લખાયેલાં ઐતિહાસિક અવનવાં ચિત્રો પર નોંધીએ છીએ ત્યારે ભારતવાસીઓના બાલ અને આન્તર જીવનમાં કેટલો ફેરફાર થતો છે તેમજ પ્રાચીન યુગની ભાવનાઓ કેટલાં રૂપાન્તર સ્વીકારતી જાય છે તેનો કાંઈક ખ્યાલ આવે છે. અંગ્રેજી રાજ્યના આરંભથી આર્યાવર્તના રૂઢિપ્રિય જીવનમાં પશ્ચાત્ય સંસ્કૃતિ પ્રવેશ પામી અને તેનું રાજ્ય રામમોહનરાયમાં પ્રથમ દર્શન થયું. વર્તમાનકાળે આપણુ આસપાસ જે વાતાવરણ ઉભું થયું છે તેમાં નિવૃત્તિ કરતાં પ્રવૃત્તિનાં આંદોલનો અધિક પ્રમાણમાં અનુભવાય છે; સમષ્ટિઅનુસરણ ઉપેક્ષા પામી વ્યક્તિસ્વાતંત્ર્ય સવિશેષ પ્રોત્સાહન પામે છે; મનુજહ્વલમાં શ્રદ્ધા ગૌણ પદને ધારણ કરે છે, પ્રજા પ્રધાન પદને પામે છે. સામાજિક ભાવનાઓ પણ એવાજ વિપર્યાય પામી રહી છે. પુરુષ પરમેશ્વર અને સ્ત્રી સેવિકા મનાવાના સ્થાને બંને એકમેકની ખોટ પૂરનારાં અને શોભા વધારનારાં જીવનરથનાં અપરિહાર્ય સહચરો મનાતાં જાય છે. પરદેશગમન વધતું જાય છે અને જ્ઞાતિબંધનો શિથિલ થતાં જાય છે. એક વખત સ્વસ્થિતિસંતોષ ધર્મ મનાતો અત્યારે સ્વસ્થિતિથી અસંતોષ પ્રગલ્ભિત મૂળ લેખાય છે. ધર્મ અને જ્ઞાતિઓના અગણિત ભેદો પાણીના પરપોટાની જેમ લય પામી આ આર્યાવર્તમાં રાષ્ટ્રીય સંઘ બંધાતો જાય છે. આ રાષ્ટ્રીય સંઘ સમગ્ર અને સાર્થક બને તે માટે લોકવ્યાપક કેળવણી સિવાય અન્ય કોઈ સાધન નથી એ હવે કોઈને અજાણ રહ્યું નથી. લોકો અજ્ઞાન અંધકારમાંથી મુક્ત થાય અને જ્ઞાનસમૃદ્ધ બને તે માટે ચોતરફ અનેક પ્રયત્નો ચાલી રહ્યા છે. અંગ્રેજ સરકાર કેટલીક યુનિવર્સિટીઓ સ્થાપીને તથા કોલેજ, હાઇસ્કૂલ તેમજ યુનિવર્સિટી નિશાળો ઉભી કરીને આ દિશાએ યથાશક્તિ નહિ તો યથામતિ પ્રયાસ કરી રહી છે. વર્તમાન હિંદમાં લોકવ્યાપી શિક્ષણનો પ્રશ્ન સૌથી વધારે અગત્યનો છે, કારણ કે આરે બાલુએ વસતી સ્વાર્થપરાયણ પ્રજાઓમાં આત્મપ્રગતિ લોકવ્યાપી શિક્ષણ સિવાય સિદ્ધ થવી સર્વથા અશક્ય છે, પણ આ મહાન પ્રશ્નનો અંગ્રેજ સરકારથી સંતોષકર નિવેદો થયો જણાતો નથી. એક તો હિંદુસ્તાનમાં બીજા દેશોના પ્રમાણમાં વસ્તીના બહુજ ઓછા ટકા કેળવણી પામે છે અને વળી જે કેળવણી અપાય છે તે અનેક અંશે અપૂર્ણ છે. પરદેશી પ્રજા શિક્ષણને લોકવ્યાપક બનાવવા આપણા જેટલી ઇન્તેજર ન હોય તે. તે સ્વામાવિક છે. વળી અંગ્રેજ સરકાર આધુનિક શિક્ષણનો વિચાર રાષ્ટ્રીય દૃષ્ટિબિન્દુથી કરી ન શકતી હોય તો તેમાં પણ નવાઈ પામવા જેવું નથી. ગમે તેમ હોય, પણ એ તો સુનિશ્ચિત છે કે દેશમાં કેળવણી વિના હવે ચાલી શકે તેમ નથી. બુદ્ધિચરણ વલં તસ્યનો આ યુગ છે. અશિક્ષિત પ્રજાને સ્વમાનથી પ્રજ્ઞ થઈ અન્ય પ્રજાનાં સ્વચ્છન્દી આક્રમણો મૂકી ભાવે સહન

શ્રી મહાવીર જૈન વિદ્યાલય

નો

ચોથો વાર્ષિક રિપોર્ટ.

તા. ૧ જુન ૧૯૧૮

થી

તા. ૩૧ મે ૧૯૧૯

સુધીની

આંતર વ્યવસ્થા, આવક જવક, સરવૈયા

વિગેરેનો

મેનેજીંગ કમીટીનો સંપૂર્ણ રિપોર્ટ.

(આ રિપોર્ટમાં સંસ્થાને લગતી સર્વ જરૂર જણવા જેવી બાબતોનો સમાવેશ કરવામાં આવ્યો છે.)

વીરાત્ ૨૪૪૫

વક્રમ ૧૯૭૫

સને ૧૯૧૯

મેનેજીંગ કમીટીના હુકમથી

છપાવી પ્રસિદ્ધ કરનાર

મોતીચંદ ગિરધરલાલ કાપડીઆ.

આ. સેક્રેટરી.

સ્થળ-જોવાળીઆ ટેંકરોડ, વિદ્યાલય બીલ્ડીંગ્સ,

મુંબઈ.

શ્રુણુત ધર્મસર્વસ્થં શ્રુત્વા ચૈવાવધાર્યતામ્ ।

આત્મનઃ પ્રતિકૂલાનિ પરેષાં ન સમાચરેત્ ॥

ધર્માદધિગતશ્વૈર્યો ધર્મમેવ નિહન્તિ યઃ ।

કથં શુભાયતેર્ભાવી સ સ્વામી દ્રોહપાતકી ॥

રતીલાલ હરજીવન પટેલે શ્રીકૃષ્ણ પ્રિદીપ પ્રેસમાં છાપ્યો.

નં ૯, અનાંતવાડી મુંબઈ ૨.

રિપોર્ટવાળા વર્ષની મેનેજિંગ કમીટી.

તા ૦૨૨ મી સપ્ટેમ્બર ૧૯૧૮ ને રોજ ચુટાયલી.

૧ મી. મોતીચંદ ગિરધરલાલ કાપડીઆ	ઓ. સેક્રેટરી.
૨ શેઠ દેવકરણ મુળજી	ખજાનચી.
૩ શેઠ મકનજી જે. મહેતા બારીસ્ટર એટ-લો	મેંબર.
૪ શેઠ મુળચંદ હીરજી	આ. સેક્રેટરી.
૫ શેઠ નરોત્તમદાસ ભાણજી	મેંબર.
૬ શેઠ મોતીલાલ મુળજી	"
૭ શેઠ નાનચંદભાઈ કરતુચંદ મોદી એલ. એમ. એન્ડ એસ.	"
૮ શેઠ સારાભાઈ મગનલાલ મોદી બી. એ.	"
૯ શેઠ મણીલાલ સુરજમલ ઝવેરી	"
૧૦ ઝવેરી લલુભાઈ દીપચંદ	"
૧૧ શેઠ અમરચંદ ઘેલાભાઈ ગાંધી	"
૧૨ શેઠ મોહનલાલ દલીચંદ દેશાઈ બી. એ. એલ. એલ. બી.	"
૧૩ શેઠ ચુનીલાલ વીરચંદ	"
૧૪ શેઠ નરોત્તમદાસ હેમચંદ અમરચંદ	"
૧૫ શેઠ કૃષ્ણચંદ નગીનચંદ કપુરચંદ	"

એ ઉપરાંત ધારાધોરણ કલમ ૨૪ ની રૂઠઠે નીચેના મેંબરો મેનેજિંગ કમીટીમાં એસવાને હકદાર હતા.

૧ શેઠ નાગરદાસ પુરષોત્તમ (તા. ૬-૮-૧૯૧૬)	૭ શેઠ ગુલાબચંદ ધરમચંદ (તા. ૨૯-૧-૧૯૧૭)
૨ શેઠ નેમચંદ ભીમજી (તા. ૧-૭-૧૯૧૭)	૮ શેઠ હીરાલાલ બકોરદાસ (તા. ૧૮-૧૧-૧૯૧૭)
૩ શેઠ પાનાચંદ પ્રેમચંદ (તા. ૧-૭-૧૯૧૭)	૯ શેઠ મોહનલાલ ઝવેરચંદ (તા. ૧૮-૧૧-૧૯૧૭)
૪ શેઠ મુળચંદ હીરાચંદ (તા. ૧-૭-૧૯૧૭)	૧૦ શેઠ રતનલાલ ચુનીલાલ (તા. ૧૦-૨-૧૯૧૮)
૫ શેઠ ગોવિંદજી ખુશાલ (તા. ૧-૭-૧૯૧૭)	૧૧ શેઠ હીરાલાલ અમૃતલાલ (તા. ૭-૪-૧૯૧૮)
૬ શેઠ પરમાણુદ રતનજી (તા. ૧-૭-૧૯૧૭)	૧૨ શેઠ લલુભાઈ નથુભાઈ (તા. ૭-૪-૧૯૧૮)

તા ૦ ૧૭ ઓગસ્ટ ૧૯૧૯ ને રોજ જનરલ મીટિંગનો મેળાવડો કરવામાં આવ્યો હતો તે વખતે વોટીંગ પેપરથી ચુટાઈ આવેલા મેંબરોનું લીસ્ટ જાહેર કરવામાં આવ્યું હતું. સદરહુ મેનેજિંગ કમીટી કાયમ રહી હતી, માત્ર શેઠ નરોત્તમદાસ હેમચંદનો દેહોત્સર્ગ થતાં તેમની ખાલી પડતી જગ્યાએ શેઠ હીરાલાલ અમૃતલાલ બી. એ. ને ચુટવામાં આવેલા જાહેર કર્યા હતા સદરહુ મીટિંગમાં આ સાથે જાપેક્ષો રિપોર્ટ બહાલ રાખવામાં આવ્યો હતો અને આવક જવકનો હિસાબ તથા સરવૈયાને પણ આ સાથે જાપવામાં આવ્યા છે તે પસાર થયા હતા. સંસ્થાના ધારાધોરણ પ્રમાણે એ મીટિંગનું પ્રમુખસ્થાન શેઠ દેવકરણ મુળજીને આપવામાં આવ્યું હતું અને સગવડ માટે મેળાવડો શ્રી મુખ્ય માંગરોળ જૈન સભાના હોલમાં કરવામાં આવ્યો હતો.

ઓ. સેક્રેટરી.

(રિપોર્ટની અનુક્રમણિકા.

આવક.	પૃથ સંખ્યા.
ટાઇટલ પેજ	૧
ગુની તથા નવી મેનેજિંગ કમીટી	૨
અનુક્રમણિકા	૩
કોર્પોરેશન ક્રકરા	૪
ચતુર્થ વાર્ષિક રિપોર્ટ	૫
નં. ૧ ચોથા વર્ષનો આવક જવકનો હિસાબ	૨૮
નં. ૨ સંસ્થાનું ચોથા વર્ષની આખર સુધીનું આર્થિક સરવૈયું	૩૦
નં. ૩ ચોથા વર્ષમાં મુકામફંડમાં વસુલ આવેલ સહાય અને સહાયકોનું લીસ્ટ ..	૩૨
નં. ૪ ચોથા વર્ષમાં પાછળના વર્ષની વસુલ આવેલી લવાજમની મદદ ...	૩૨
નં. ૫ ચોથા વર્ષમાં સંવત ૧૯૭૫ ની વસુલ આવેલી લવાજમની મદદ ...	૩૪
નં. ૬ ચોથા વર્ષમાં હવે પછીની વસુલ આવેલી લવાજમની મદદ ...	૩૬
નં. ૭ ચાલુ વર્ષમાં ચાલુ ખાતે મળેલી સહાયની વિગત... .. .	૩૬
નં. ૮ ચાલુ વર્ષમાં ચીજોની મળેલી ભેટની વિગત	૩૯
નં. ૯ ચોથા વર્ષના (૧૯૧૮-૧૯ ના) સંસ્થામાં રહી અભ્યાસ કરનાર વિદ્યાર્થીઓની વિગત ૪૦	
નં. ૧૦ નવીન વર્ષ (૧૯૧૯-૨૦) માં સંસ્થામાં રહેલા વિદ્યાર્થીઓની વિગત ...	૪૨
નં. ૧૧ ચોથા વર્ષના વિદ્યાર્થીઓના અભ્યાસ તથા કોમ આદિ હકીકતના કોડા...	૪૬
નં. ૧૨ નવીન વર્ષના વિદ્યાર્થીઓના કોમ અભ્યાસ વિગેરે આપતોના કોડા ...	૪૭
નં. ૧૩ સંસ્થામાંથી બહાર પડેલ વિદ્યાર્થી એન્ડ્યુએટ સંબંધી વિગત ...	૪૮
નં. ૧૪ સંસ્થાનાં આંતર ખાતાંઓમાં કામ કરનાર વિદ્યાર્થી સેક્રેટરીઓની વિગત ..	૪૯
નં. ૧૫ વિદ્યાર્થીમંડળ (આંતર) નો રિપોર્ટ તથા ભાષણોની વિગત	૫૧
નં. ૧૬ રિટાયર થયેલા સુપ્રીન્ટેન્ડેન્ટનો રિપોર્ટ (મી. શ્રીકૃ.)	૫૩
નં. ૧૭ ચાલુ સુપ્રીન્ટેન્ડેન્ટ (મી. શાહ) નો રિપોર્ટ અને સૂચનાઓ... .. .	૫૬
નં. ૧૮ (તા. ૫-૧-૧૯) મી. બરોડીઆએ લીધેલ ધાર્મિક પરીક્ષાનો સવાલપત્રક ...	૬૦
નં. ૧૯ ધાર્મિક પરીક્ષક મી. બરોડીઆનો રિપોર્ટ અને પરીક્ષાનું પરિણામ ...	૬૨
નં. ૨૦ ધાર્મિક શિક્ષણ પર પંડિત વજલાલજીના વિચારો અને અભિપ્રાયો ...	૬૩
નં. ૨૧ (તા. ૩-૮-૧૯) ને રોજ લીધેલ 'જૈન દર્શન' પુસ્તકની પરીક્ષાનો સવાલપત્રક	૬૫
નં. ૨૨ વિદ્યાર્થી પ્રમાણે વાર્ષિક તથા માસિક ખર્ચ પત્રક	૬૬
નં. ૨૩ ચોથા વર્ષ ખાતાવાર માસિક ખર્ચના કોડા	૬૭
નં. ૨૪ ચોથા વર્ષની મેનેજિંગ કમીટીના મેંબરો તથા મળેલ વોટની સંખ્યા ...	૬૯
નં. ૨૫ મેનેજિંગ કમીટીની મીટિંગમાં હાજરી	૭૦
નં. ૨૬ ઇન્સ્પેક્શન કમીટી તથા પ્રમુખનાં નામો	૭૧
નં. ૨૭ ખરીદેલી સંસ્થાની મિલકતોનું વર્ણન	૭૨
નં. ૨૮ તા. ૨૨-૧૨-૧૯૧૮ ને રોજ મળેલી જનરલ મીટિંગનું પ્રોસીડીંગ ...	૭૫

તા. ૬. વિઝીટનું પરિશિષ્ટ રિપોર્ટ મોટો થઇ જવાથી રદ કર્યું છે

“ But without organisation India will not be able to withstand the forces that have come and are coming into being and one supreme aim of our educational system should be to teach and train people to organise themselves and to act in co-operation. An unorganised people is a mere rabble, a helpless unsentient mass and can never be a power for good. Their natural and inevitable lot is to be poor spirited inefficient slaves whether of foreigners or of the aristocrats, of wealth or intellect, or of caste or priestcraft or of all combined. A people that have no corporate mind or will need never aspire to statue. If a system of education be not calculated to improve the people's capacity for organisation and co-operation that system must be vitally defective and there should be no hesitation in discarding it.

Concluding he said :--

“ One piece of practical advice; I should like to give you. Start
 “ on your life with as little personal and domestic burden on
 “ your shoulders as possible. You will then find that
 “ your earning capacity will greatly increase and you will at
 “ the same time be in a more favourable position to render
 “ valuable services to the state. Keep your breast always filled
 “ with courage and faith, hold up your hand in whatever position
 “ you are placed. Look upon honest work of every kind as
 “ equally worthy of the greatest and the lowest and never
 “ scruple to brush aside whatever artificial obstacles you may
 “ find in the way of any work which your conscience tells you
 “ is for the good of the humanity. Remember always that the
 “ highest mission in life is to serve one's fellow-beings. I wish
 “ you every good fortune in your future career.”

Sir Abdur Rahim's Convocation Address.

(Mysore University.)

૧૧૧ પરમાત્મને નમઃ

શ્રી મહાવીર જૈન વિદ્યાલય

નો

ચતુર્થ વાર્ષિક રિપોર્ટ.

{ મેનેજિંગ કમીટીએ પસાર કર્યો તા. ૬-૮-૧૯ ની મીટીંગમાં.
 { જનરલ કમીટીએ પસાર કર્યો તા. ૧૭-૮-૧૯ ની મીટીંગમાં.

મેનેજિંગ કમીટીની કાર્યવાહીનો રિપોર્ટ.

માન્યવર મહાશયો,

આ સંસ્થાનો ચોથો વાર્ષિક રિપોર્ટ આપની સમક્ષ રજુ કરતાં ઘણો આનંદ થાય છે. ઘણી ચર્ચાને પરિણામે અપવાદ વગર સુચ પ્રસ્તાવના. વિચારકોનો એવો નિર્ણય થયો છે કે કોઈ પણ કોમ, દેશ કે પ્રબલો વિકાસ કેળવણીના પ્રચાર અને સુવ્યવસ્થા પર આધાર રાખે છે. અત્યારે જે વિચારકોમાં મતભેદ હોય તે તે માત્ર કેળવણી કે પ્રકારની અને કેવી રીતે આપવી તે સંબંધમાં છે, પણ ખુદ કેળવણીની વ્યવસ્થા આતના પ્રશ્ન પર કોઈ પ્રકારનો બે મત નથી અને તેમ હોયું સંભવ અને નથી. પ્રાચીન વિચારકો પણ જ્ઞાનની મહત્તા સમજે છે અને સ્વીકૃતિ તે તે કોઈ કોઈવાર વર્તમાન કેળવણી તરફ તેમનો અભાવ જોવામાં પરંતુ જ્ઞાનનો પૃથક્કરણ કરતાં તે માત્ર કેળવણીની પદ્ધતિને અંગે જણાવે આપણી કોમનું વિસ્તાર કરવાનું છે એ સંબંધમાં તેમનો વાંધો જણાશે તૃતી આપણે વ્યાપારનું લક્ષ્ય કેળવણીના અગત્યના વિષય પર બહુ મોડું પડે સાધનોને અભાવે આપણે ક્ષેત્ર પણ સંકોચવું પડ્યું છે અને સાહસ અંગે સાધનોને અભાવે આપણે વિશેષ વધારો બતાવી શકતા નથી; વ્યાપાર ક્ષેત્રમાં લાગવગ એછી થતાં રાજ્યદ્રારી અને સાંસારિક પરિસ્થિતિમાં આપણે પાછા પડતા જઈએ એવી સ્વાભાવિક પણ અનિષ્ટ સ્થિતિ જણાઈ અને આપણી ઘણી મોટી જવાબદારીઓને

પહોંચી વળવા માટે આપણે લગીરથ પ્રયત્ન કરવો જોઈએ એમ જણાયું. અનેક વિચારવિનિમય, ચર્ચા અને વાદવિવાદને પરિણામે કેળવણીના સવાલને ગંભીર રીતે ઉચકી લેવાના નિર્ણય પર આપણી કેમ આવી અને બંને તેટલી વ્યવહારુ યોજનાઓ કરવાની જરૂરીયાત ચોતરફથી સ્વીકારવામાં આવી. આપણી મહાન સંસ્થા કેન્દ્રસ્તરનાં કરેલા વિચારોએ અને ચર્ચાએ આપણી ખરી સ્થિતિ અને જરૂરીયાતો આપણી સમક્ષ રજૂ કરી.

આ દરમિયાન પૂજ્ય સુનિ મહારાજશ્રી વલ્લભવિજયજીનું ચાતુર્માસ સંવત્ ૧૯૬૬ માં મુંબઈમાં થતાં તેઓશ્રીના ઉપદેશથી કેળવણીના કાર્યને વ્યવહારુ રૂપ આપવાની શરૂઆત કરવામાં આવી. વિચાર કરતાં કેળવણીના આખા વિશાળ ક્ષેત્રમાં આપણે બહુ કાર્ય કરવાનું છે એમ જણાયું. બહુ મોટા પાયા ઉપર એ ક્ષેત્રને ખેડવાની જરૂરીયાત સ્પષ્ટ થતાં એ કાર્યને ઉપાડવાની યોજનાઓ ઉપર વિચાર કરવામાં આવ્યા. અનેક યોજનાઓ રજૂ થતાં આ સંસ્થાની યોજના બહુ વિચારને પરિણામે હાથ ધરવામાં આવી અને કેળવણીના સવાલોને વ્યવહારુ આકારમાં જેમ બંને તેમ વિસ્તારથી મૂકવાના ઇરાદાથી આ સંસ્થા સંબંધી વિચારો યોજાયા. બીજા વર્ષમાં પણ યોજના પર વધારે વિચાર થયો અને સંવત ૧૯૭૧ ના માગશર માસમાં એ યોજનાને વ્યવહારુ રૂપ આપવાનો નિર્ણય કરાવી વાલ્મીકી મહાદેવ મંદિર વર્ષ માટે રૂ. ૬૪૫૦) ની મહદ સુધીનાં વચનો મેળવી અને કાર્યવાહકોને પ્રેરણા કરી પૂજ્ય શ્રી વલ્લભવિજયજી મુંબઈથી વિદ્યાર કરી ગયા. ત્યાંસુધી એક કામચલાઉ મેનેજિંગ કમીટી કામ ચલાવતી રહી હતી.

સંવત ૧૯૭૧ ના ફાગણ માસમાં એક મેનેજિંગ કમીટીની સ્થાપના કરવામાં આવી અને સંસ્થાની યોજના અમલમાં મૂકવા વ્યવહારુ પગલાં ભરવાની સવિશેષ પ્રગતિ ત્યારપછી કરવામાં આવી. સંવત ૧૯૭૧ ના વૈશાખ વદ ૮ તા. ૧૮ અને ૧૯૧૫ ને રોજ આ સંસ્થાને અંગે ચાલતી બોર્ડીંગ (વિદ્યાર્થીઆશ્રમ) બંધવ્યું છે તે પ્રાચીન પદ્ધતિ પ્રમાણે કરવામાં આવી અને અનેક શુભ આશાઓ થોથા વર્ષમાં મેળવી શકાય તેવા આ સંસ્થાએ ત્યારપછી ત્રણ વર્ષમાં શું કાર્ય અને તેને અંગે શ્રી સુનિ મહારાજશ્રી દ્વારા રજૂ કરવામાં આવ્યું છે. ત્યારપછી સમક્ષ રજૂ કરતાં મેળવી કેવા પ્રકારની થઈ છે અને ભાવી ભાવનાઓ કેવી છે શકાય છે તે આપની દ્રષ્ટિવ્ય પ્રાપ્ત થાય છે તે સંબંધી વિગતવાર રિપોર્ટ આપની આજો રિપોર્ટ વિચારશો એટલું કમીટીને ઘણું આનંદ થાય છે. જે પરિણામ બતાવી જે સૂચનાઓ કરવામાં આવશે તેના પ્રેમ અને સલાહને આભારી છે. આપ શાંતિપૂર્વક આપને વારંવાર જણાવવાની જરૂર નથી. કમીટી પૂરતી રીતે વિચાર કરશે તે બાબત

વિદ્યાર્થીઓ.

આ સંસ્થાને અંગે બોર્ડીંગની યોજના પ્રથમ હાથ ધરવામાં આવી છે તે સંબંધમાં ગત વર્ષમાં થયેલ કાર્યનો હેવાલ પ્રથમ વિગતવાર રજૂ કરવામાં આવે છે. આ સંસ્થાની પ્રગતિ કેવી રીતે થઈ છે તે બતાવવા આ વખતે આંકડાઓ વધારે બારીકીથી વર્ષવાર આપવામાં આવ્યા છે જેથી અગત્યની બાબતો પર લક્ષ્ય દોરી શકાય.

વિદ્યાર્થી સંખ્યા	પ્રથમ ટર્મ		દ્વિતીય ટર્મ	
	સંવત ૧૯૭૧-૨	૧૫	૧૮	પ્રથમ વર્ષ
	સંવત ૧૯૭૨-૩	૨૮	૩૧	દ્વિતીય વર્ષ
	સંવત ૧૯૭૩-૪	૩૬	૩૬	તૃતીય વર્ષ
	સંવત ૧૯૭૪-૫	૩૭	૩૮	ચતુર્થ વર્ષ
	સંવત ૧૯૭૫-૬	૪૩	...	ચાલતું વર્ષ

રિપોર્ટવાળા વર્ષની શરૂઆતમાં ૩૭ વિદ્યાર્થીઓ સંસ્થામાં હતા અને બીજા ટર્મની શરૂઆતમાં એક વિદ્યાર્થીને વધારે દાખલ કર્યો તેથી સંસ્થામાં ગયા વર્ષ આખરે ૩૮ વિદ્યાર્થીઓ રહ્યા. ઉપરના પત્રક ઉપરથી સંસ્થાનું કાર્ય કેવી રીતે આગળ વધતું જાય છે તે પણ જોવામાં આવશે એ ૩૮ વિદ્યાર્થી પૈકી ત્રણ વિદ્યાર્થીઓએ સંસ્થા છોડી, જેમાંના બે પેઈંગ વિદ્યાર્થી હતા અને એક વિદ્યાર્થી અભ્યાસમાં ઘણા કાચા જણાયાથી તેને સારી લાઈન લેવાની સલાહ આપવામાં આવી. ઉપરાંત ચાર વિદ્યાર્થીઓ ગ્રેજ્યુએટ થતાં સંસ્થા છોડી ગયા એટલે જુનામાંથી ૩૧ વિદ્યાર્થીઓ રહ્યા અને એક વિદ્યાર્થીએ મેડીકલ સર્ટીફિકેટ મોકલ્યું છે તેથી બાકી ૩૦ જુના રહ્યા. આ વર્ષમાં નવા ૧૩ વિદ્યાર્થીઓને લેવામાં આવ્યા છે અને કુલ સંખ્યા વધારીને ૪૩ કરવામાં આવી છે. કેટલાક વિદ્યાર્થી અરજી કરીને જોડાતા નથી તેથી ગડબડ થઈ જાય છે. અનુકૂળતા પ્રમાણે હજુ પણ સંખ્યામાં વધારો કરવાની હોંશ રાખવામાં આવે છે. ધારા ધોરણની ૭૬ મી ક્લમ પ્રમાણે પેઈંગ વિદ્યાર્થીનું પ્રમાણ ફી કરતાં ડું હોવું જોઈએ અને કુલ ૫૦ વિદ્યાર્થીઓ દાખલ કરેલા હોવાથી મેનેજિંગ કમીટીએ તે પ્રમાણ જાળવી રાખ્યું હતું, છતાં અરજી પસાર કરેલા વિદ્યાર્થીઓ પૈકી તેમજ જુનામાંથી જોડાયા નહિ તેથી પ્રમાણમાં ફેરફાર થઈ ગયો છે તે માટે મેનેજિંગ કમીટી જવાબદાર નથી. બહુ થોડા દિવસોમાં વિદ્યાર્થીઓને દાખલ કરવાના હોય છે અને દાખલ કરેલ સર્વને કોલેજમાં એડમીશન મળતાં નથી તેથી આ બાબતમાં મેનેજિંગ કમીટીને છુટછાટ આપવી જરૂરની છે. ફ્રી વિદ્યાર્થીને ભોગે પેઈંગને દાખલ કરવામાં સંસ્થાનો ઉદ્દેશ જળવાતો નથી, પણ સગવડ અને સમાસ હોય તો ખાલી રહેતી જગા મેનેજિંગ કમીટી પેઈંગ વિદ્યાર્થીઓથી તે વર્ષ માટે પૂરે એવી સત્તા આપવાની જરૂરીયાત લાગે છે. આ સંબંધી આપ જરૂર વિચાર કરશો અને આ ચાલુ વર્ષમાં બે પેઈંગ વિદ્યાર્થી વધારે રહ્યા છે તેમને ખાલી પડી રહેલી જગાએ આ વર્ષ માટેજ દાખલ કર્યા છે એમ જણવાની બાબતમાં સંમતિ આપશો.

પહોંચી વળવા માટે આપણે ભગીરથ પ્રયત્ન કરવો જોઈએ એમ જણાયું. અનેક વિચારવિનિમય, ચર્ચા અને વાદવિવાદને પરિણામે કેળવણીના સવાલને ગંભીર રીતે ઉચકી લેવાના નિર્ણય પર આપણી કોમ આવી અને બને તેટલી વ્યવહાર યોજનાઓ કરવાની જરૂરીઆત ચોતરફથી સ્વીકારવામાં આવી. આપણી મહાન સંસ્થા કોન્ક્રેટ-સમાં કરેલા વિચારોએ અને ચર્ચાએ આપણી ખરી સ્થિતિ અને જરૂરીઆતો આપણી સમક્ષ રજૂ કરી.

આ દરમિયાન પૂજ્ય સુનિ મહારાજશ્રી વલ્લભવિજયજીનું ચાતુર્માસ સંવત ૧૯૬૬ માં મુંબઈમાં થતાં તેઓશ્રીના ઉપદેશથી કેળવણીના કાર્યને વ્યવહાર રૂપ આપવાની શરૂઆત કરવામાં આવી. વિચાર કરતાં કેળવણીના આખા વિશાળ ક્ષેત્રમાં આપણે બહુ કાર્ય કરવાનું છે એમ જણાયું. બહુ મોટા પાયા ઉપર એ ક્ષેત્રને ખેડવાની જરૂરીઆત સ્પષ્ટ થતાં એ કાર્યને ઉપાડવાની યોજનાઓ ઉપર વિચાર કરવામાં આવ્યા. અનેક યોજનાઓ રજૂ થતાં આ સંસ્થાની યોજના બહુ વિચારને પરિણામે હાથ ધરવામાં આવી અને કેળવણીના સવાલોને વ્યવહાર આકારમાં જેમ બને તેમ વિસ્તારથી મૂકવાના ઇરાદાથી આ સંસ્થા સંબંધી વિચારો યોજાયા. ખીજા વર્ષમાં પણ યોજના પર વધારે વિચાર થયો અને સંવત ૧૯૭૧ ના માગશર માસમાં એ યોજનાને વ્યવહાર રૂપ આપવાનો નિર્ણય કરાવી વાષક મહદમાં દર વર્ષ માટે રૂ. ૯૪૫૦) ની મહદ સુધીનાં વચનો મેળવી અને કાર્યવાહકોને પ્રેરણા કરી પૂજ્ય શ્રી વલ્લભવિજયજી મુંબઈથી વિહાર કરી ગયા. ત્યાંસુધી એક કામચલાઉ મેનેજીંગ કમીટી કામ ચલાવતી રહી હતી.

સંવત ૧૯૭૧ ના ફાગણ માસમાં એક મેનેજીંગ કમીટીની સ્થાપના કરવામાં આવી અને સંસ્થાની યોજના અમલમાં મૂકવા વ્યવહાર પગલાં ભરવાની સવિશેષ ગતિ ત્યારપછી કરવામાં આવી. સંવત ૧૯૭૧ ના વૈશાખ વદ ૮ તા. ૧૮ ૧૯૧૫ ને રોજ આ સંસ્થાને અંગે ચાલતી બોર્ડીંગ (વિદ્યાર્થીઆશ્રમ) ની " you તુ પ્રાચીન પદ્ધતિ પ્રમાણે કરવામાં આવી અને અનેક શુભ આશાઓ અને અગામી શરૂ થયેલ આ સંસ્થાએ ત્યારપછી ત્રણ વર્ષમાં શું કાર્ય બજાવ્યું છે તેનો પત્રી સમક્ષ રિપોર્ટ દ્વારા રજૂ કરવામાં આવ્યું છે. ત્યારપછી ચોથા વર્ષમાં ક. વાહી કેવા પ્રકારની થઈ છે અને ભાવી ભાવનાઓ કેવી છે અને તેને અંગે શાં ની ઠીક ઠીક વ્ય પ્રાપ્ત થાય છે તે સંબંધી વિગતવાર રિપોર્ટ આપની સમક્ષ રજૂ કરતાં મેનેજીંગ કમીટીને ઘણું આનંદ થાય છે. જે પરિણામ બતાવી શકાય છે તે આપની દ્રવ્યસહાયતા પ્રેમ અને સલાહને આભારી છે. આપ શાંતિપૂર્વક આજો રિપોર્ટ વિચારશો એટલી જમારી ખાસ વિજ્ઞાપિ છે. સંસ્થાનો અભ્યાસ કરી જે સૂચનાઓ કરવામાં આવશે તેના પર મેનેજીંગ કમીટી પૂરતી રીતે વિચાર કરશે તે બાબત આપને વારંવાર જણાવવાની જરૂર નથી.

વિદ્યાર્થીઓ.

આ સંસ્થાને અંગે બોર્ડીંગની યોજના પ્રથમ હાથ ધરવામાં આવી છે તે સંબંધમાં ગત વર્ષમાં થયેલ કાર્યનો હેવાલ પ્રથમ વિગતવાર રજૂ કરવામાં આવે છે. આ સંસ્થાની પ્રગતિ કેવી રીતે થઈ છે તે બતાવવા આ વખતે આંકડાઓ વધારે બારીકીથી વર્ષવાર આપવામાં આવ્યા છે જેથી અગત્યની બાબતો પર લક્ષ્ય દોરી શકાય.

વિદ્યાર્થી સંખ્યા	પ્રથમ ટર્મ		દ્વિતીય ટર્મ	
	સંવત	૧૯૭૧-૨	૧૫	૧૮
	સંવત	૧૯૭૨-૩	૨૮	૩૧
	સંવત	૧૯૭૩-૪	૩૬	૩૯
	સંવત	૧૯૭૪-૫	૩૭	૩૮
	સંવત	૧૯૭૫-૬	૪૩	...

રિપોર્ટવાળા વર્ષની શરૂઆતમાં ૩૭ વિદ્યાર્થીઓ સંસ્થામાં હતા અને ખીજા ટર્મની શરૂઆતમાં એક વિદ્યાર્થીને વધારે દાખલ કર્યો તેથી સંસ્થામાં ગયા વર્ષ આખરે ૩૮ વિદ્યાર્થીઓ રહ્યા. ઉપરના પત્રક ઉપરથી સંસ્થાનું કાર્ય કેવી રીતે આગળ વધતું હતું તે પણ જોવામાં આવશે એ ૩૮ વિદ્યાર્થી પૈકી ત્રણ વિદ્યાર્થીઓએ સંસ્થા છોડી, જેમાંના બે પેઈંગ વિદ્યાર્થી હતા અને એક વિદ્યાર્થી અભ્યાસમાં ઘણા કાચા જણાયાથી તેને સારો લાઈન લેવાની સલાહ આપવામાં આવી. ઉપરાંત ચાર વિદ્યાર્થીઓ ગ્રેજ્યુએટ થતાં સંસ્થા છોડી ગયા એટલે જુનામાંથી ૩૧ વિદ્યાર્થીઓ રહ્યા અને એક વિદ્યાર્થીએ મેડીકલ સર્ટીફિકેટ મોકલ્યું છે તેથી બાકી ૩૦ જુના રહ્યા. આ વર્ષમાં નવા ૧૩ વિદ્યાર્થીઓને લેવામાં આવ્યા છે અને કુલ સંખ્યા વધારીને ૪૩ કરવામાં આવી છે. કેટલાક વિદ્યાર્થી અરજી કરીને જોડાતા નથી તેથી ગડબડ થઈ હતી. અનુકૂળતા પ્રમાણે હજુ પણ સંખ્યામાં વધારો કરવાની હોંશ રાખવામાં આવે છે. ધારા ધોરણની ૭૯ મી ક્લમ પ્રમાણે પેઈંગ વિદ્યાર્થીનું પ્રમાણ ફી કરતાં ૬ હોવું જોઈએ અને કુલ ૫૦ વિદ્યાર્થીઓ દાખલ કરેલા હોવાથી મેનેજીંગ કમીટીએ તે પ્રમાણ નાગવી રાખ્યું હતું, છતાં અરજી પસાર કરેલા વિદ્યાર્થીઓ પૈકી તેમજ જુનામાંથી જોડાયા નહિ તેથી પ્રમાણમાં ફેરફાર થઈ ગયો છે તે માટે મેનેજીંગ કમીટી જવાબદાર નથી. બહુ થોડા દિવસોમાં વિદ્યાર્થીઓને દાખલ કરવાના હોય છે અને દાખલ કરેલ સર્વને કોલેજમાં એડમીશન મળતાં નથી તેથી આ બાબતમાં મેનેજીંગ કમીટીને છુટછાટ આપવી જરૂરની છે. ફી વિદ્યાર્થીને ભોગે પેઈંગને દાખલ કરવામાં સંસ્થાનો ઉદ્દેશ જળવાતો નથી, પણ સગવડ અને સમાસ હોય તો ખાલી રહેતી જગા મેનેજીંગ કમીટી પેઈંગ વિદ્યાર્થીઓથી તે વર્ષ માટે પૂરે એવી સત્તા આપવાની જરૂરીઆત લાગે છે. આ સંબંધી આપ જરૂર વિચાર કરશો અને આ ચાલુ વર્ષમાં બે પેઈંગ વિદ્યાર્થી વધારે રહ્યા છે તેમને ખાલી પડી રહેલી જગાએ આ વર્ષ માટેજ દાખલ કર્યા છે એમ જણાવવાની બાબતમાં સંમતિ આપશો.

એ પ્રત્યેક વર્ષમાં ફ્રી અને પેઇંગ વિદ્યાર્થીઓનું પ્રમાણ કેવું રહ્યું ફ્રી અને હાલુ તે પણ બાણુવું જરૂરી છે તેની વિગત નીચે પેઇંગ પ્રમાણે છે.

	ફ્રી	પેઇંગ
પ્રથમ વર્ષ ૧૯૭૧-૨	૧૧	૭
દ્વિતીય વર્ષ ૧૯૭૨-૩	૨૭	૩+૧
તૃતીય વર્ષ ૧૯૭૩-૪	૩૦	૬
ચતુર્થ વર્ષ ૧૯૭૪-૫	૩૧	૭
નવીન વર્ષ ૧૯૭૫-૬	૩૧	૧૨

ફ્રી અને પેઇંગ વિદ્યાર્થીઓની સંખ્યામાં આવી રીતે ફેરફાર રહ્યા કરે છે. પેઇંગ વિદ્યાર્થી કોઇ પણ વખતે સંસ્થા છોડી શકે છે તેમજ છેલ્લી પરીક્ષા સંસ્થામાંથી પસાર કરે તેજ તેને અહીંથી થયેલ ગ્રેજ્યુએટ ગણવામાં આવે છે. અત્યાર સુધીમાં આ સંસ્થાના જનરલ રજીસ્ટરમાં કુલ આ સંસ્થાનો લાભ લઈ ચુક્યા છે. એક ટર્મ પેઇંગ તરીકે દાખલ થાય તેનું નામ પણ જનરલ રજીસ્ટરમાં દાખલ કરવામાં આવે છે.

આપણે છેલ્લા વર્ષમાં (રિપોર્ટવાળા વર્ષ દરમિયાન) આ સંસ્થામાં ૩૭-૩૮ પરીક્ષાનાં પરિણામો. (પ્રથમ દ્વિતીય ટર્મમાં) વિદ્યાર્થીઓ રહ્યા તેમના પરીક્ષાના પરિણામો કેવાં આવ્યાં તે તપાસી લઈએ.

અભ્યાસ	પાસ	નપાસ.	બેકા નહિ.	પરીક્ષા નહિ.	રિમાર્ક
બી. એ. (છેવટની)	૨	૦	૦	૦	
બી. કોમ. (છેવટની)	૨	૧	૦	૦	
ઇન્ટર બી. કોમ	૨	૧	૦	૦	
બુનીયર બી. એ	૦	૦	૦	૬	
બુનીયર બી. એસ. સી.	૦	૦	૦	૨	
ઇન્ટર આર્ટ્સ	૫	૧	૦	૦	એક સેકન્ડ કલાસ
ત્રીબુ વર્ષ ડાક્ટરી	૩	૦	૦	૦	ત્રણે સેકન્ડ કલાસ
બીબુ વર્ષ ડાક્ટરી	૦	૦	૦	૪	
પ્રથમ વર્ષ ડાક્ટરી	૧	૧	૧	૦	
પ્રથમ વર્ષ ઇજનેર	૨	૦	૦	૦	બન્ને ફર્સ્ટ કલાસ
પ્રથમ વર્ષ આર્ટ્સ	૨	૧	૧	૦	
	૧૬	૫	૨	૧૨ = ૩૮	

આ પ્રમાણે ૩૮ વિદ્યાર્થીઓ પૈકી ૧૨ વિદ્યાર્થીઓને પરીક્ષા નહોતી, બાકી ૨૬ વિદ્યાર્થીઓ પૈકી બે વિદ્યાર્થીઓ પરીક્ષામાં બેકા નહિ. તે બન્નેમાંથી એક પેઇંગ હતો તેણે સંસ્થા છોડી અને બીજાને સલાહ આપી તે અનુસાર બીજી લાઇનમાં દાખલ થયો. બાકી ૧૬ વિદ્યાર્થીઓ પસાર થયા અને પાંચ નપાસ થયા. પુને આપણે ખરચે લાણુતા બન્ને વિદ્યાર્થીઓ બહુ હલસરનો ખર્ચ કરે છે, બન્ને ફર્સ્ટ કલાસમાં આવ્યા છે. ચોથા વર્ષના વિદ્યાર્થીઓની વિગતવાર હકીકત પરિશિષ્ટ નં. ૯ માં આપવામાં આવી છે ત્યાંથી તેમના સંબંધી નામવાર સર્વ વિગત મળશે. તેમજ તેજ વિદ્યાર્થીઓ કયા કયા જીલ્લાના છે, કઈ જ્ઞાતિના છે તેની વિગત પરિશિષ્ટ નં. ૧૨ માં મળશે. આ પ્રસંગે ખાસ જણાવવાની જરૂરીયાત છે કે વિદ્યાર્થીને દાખલ કરતી વખતે તેમની લાયકાત અને જરૂરીયાત પર અને સંસ્થામાં સગવડ કેટલાની થઈ શકે છે તે બાબતો પરજ લક્ષ્ય આપવામાં આવે છે, તેમની જ્ઞાતિ કે જીલ્લા પર ધ્યાન આપવામાં આવતું નથી, તેથી કોઈ પણ જ્ઞાતિ કે જીલ્લાવાળાએ એ સંબંધમાં ખોટી કલ્પના કરવાની જરૂર રહેતી નથી. જ્યાં સહાયની જરૂર હોય ત્યાં આ સંસ્થા હાથ લાંબાવે છે અને અત્યંત વિશાળ વૃત્તિથી કર્મીટિ પસંદગી કરે છે. આ સંબંધી જરાપણ ગેરસમભુતી થવી ન જોઈએ એવી ખાસ સૂચના કરવાની આવશ્યકતા લાગી છે.

જે વિદ્યાર્થી પરીક્ષામાં એકવાર નપાસ થાય છે તેમને ખાસ ચેતવણી આપવામાં આવે છે અને તેના નપાસ થવાનાં કારણો વિચાર પર લેવા પાસ નપાસનું માં આવે છે. પરીક્ષામાં ૨૪ વિદ્યાર્થી બેકા તેમાંથી ૧૬ પસાર પ્રમાણ થયા તે રીતે ૭૯ ટકા પરિણામ ગણાય, ૩૮ માંથી ૩૧ વિદ્યાર્થીઓ ઉપરના વર્ગમાં ગયા તેમ બેકા પરિણામ ૮૧.૫ ટકા ગણાય અને પરીક્ષામાં ૨૬ બેસવા બેકાએ તેમ ગણતાં ૭૩ ટકા પરિણામ ગણાય. એકંદરે પરિણામ ઘણું સંતોષકારક છે. કોલેરા અને ઇન્ફ્લ્યુએન્સાને લઈને વિદ્યાર્થીઓની ગેરહાજરી છતાં તેઓ સુંદર પરિણામ બતાવી શક્યા છે તે માનપ્રદ છે.

બુના તેમજ નવીન દાખલ કરેલા વિદ્યાર્થીઓનો અભ્યાસ નીચે પ્રમાણે છે. આ પત્રકમાં પાંચમાં નવા વર્ષના સર્વ બુના તેમજ નવા નવા વિદ્યાર્થીઓ દાખલ કરેલા ફ્રી તેમજ પેઇંગ વિદ્યાર્થીઓનો સમાવેશ થાય છે.

બી. કોમ. વ્યાપારી	બેડીકલ ચોથું વર્ષ	
છેવટની	૧	ત્રીબુ " ૪
બી. એ. છેવટની	૭	" બીબુ " ૩
બી. એસ. સી. છેવટની	૧	" પ્રથમ " ૫
બી. એ. પ્રથમ વર્ષ	૬	ઇન્ટર આર્ટ્સ ૨

બી. કોમ. વ્યાપારી		ઇજનેરી બીજી	૨
દ્વિતીય વર્ષ	૧	પ્રીવીયસ	૬
બી. કોમ. પ્રથમ વર્ષ	૧	ઇજનેરી પ્રોબેશન	૧

૪૩

આ પ્રમાણે નવીન ચાલુ વર્ષના વિદ્યાર્થીઓનો અભ્યાસ છે. આમાં જે ખાસ લક્ષ્ય જેવવા જેવી બાબત છે તે મેડીકલ લાઇન છે. એ લાઇનમાં મોટો ખર્ચ થાય છે, શ્રી ઘણી મોટી છે અને બીજો પણ બહુ ખર્ચ છે; છતાં તેવી ખર્ચાળ લાઇનમાં આપણે ૧૫ વિદ્યાર્થીઓ દાખલ કર્યા છે. તેઓ ઉપર આપણી તંદુરસ્તીનો આધાર છે અને તેમને માથે મોટી જવાબદારી છે.

આ વર્ષે પુને ઇજનેરી લાઇનનો અભ્યાસ કરવા એક વધારે વિદ્યાર્થીને પ્રોબેશન ક્લાસમાં સંસ્થાને ખર્ચે દાખલ કરેલ છે.

આ વર્ષે પેઇંગ વિદ્યાર્થીઓ વધારે આવ્યા છે તે સૂચવે છે કે ગૃહસ્થ અને મધ્યમ વર્ગના બંધુઓ આવી સંસ્થામાં પોતાના પેઇંગ વિદ્યાર્થી. પુત્રોને મોકલી સંસર્ગ અને શ્રદ્ધાનો લાભ લેવાની જરૂરી-આત સમજતા અને સ્વીકારતા જણાય છે. આ બાબત બહુ મહત્ત્વની છે. નવા વર્ષમાં સંસ્થામાં દાખલ થયેલા વિદ્યાર્થીઓની વિગતવાર હકીકત પરિશિષ્ટ નં. ૧૦ માં આપવામાં આવી છે અને તેમના અભ્યાસ જ્ઞાતિ સ્થાન વિગેરેના કોઠા પરિશિષ્ટ નં. ૧૨ માં આપવામાં આવ્યા છે.

સંસ્થામાં રહી વિદ્યાર્થીઓ સ્વાશ્રયી બને, કર્તવ્યપરાયણ રહે, ધર્મ સન્મુખ રહે, મર્યાદા યુક્ત સ્વતંત્રતા શીખે અને નિયંત્રણ સાથે સંસ્થામાં જીવન. દંભરહિત થાય એવી યોજનાઓ કરવામાં આવી છે. વિદ્યાર્થીઓ ભાષણો સાંભળવા બંધ છે. અંદર અંદર ચર્ચા ચલાવે છે અને જે વિષયની હારમાળા પરિશિષ્ટ નં. ૧૫ માં આપી છે તે બેતાં જણાશે કે અનેક ગૌરવવાળા વિષયો પર ચર્ચા કરે છે. આને પરિણામે આપણે જુસ્સાવાળા, કર્તવ્યપરાયણ, સેવા-ધર્મસન્મુખ, ભોગ આપનાર એક સારો વર્ગ ભવિષ્યમાં ધરાવવા ભાગ્યશાળી થઇએ તો જે ભાવના અને ગણતરીથી સંસ્થા શરૂ કરી છે તે કેટલેક અંશે પાર પડવા સંભવ રહે છે અને તેમ થાય એમ માનવાનાં ઘણાં કારણો સંસ્થાના બારિક અવલોકનથી જણાશે. આંતર વ્યવસ્થાની અગત્યની બાબતો તેઓ બંનેજ સંભાળી લે તો તેથી તેમને બંને ઉપર વિશ્વાસ આવે છે અને આપણી પાસે વારંવાર ફરીઆદો આવતી અટકે છે તે વાત લક્ષ્યમાં રાખી આંતર વ્યવસ્થાના નૂહા નૂહા વિભાગો તેમને સોંપવામાં આવે છે. એવી રીતે વિદ્યાર્થીઓએ જે કાર્ય સંસ્થામાં રહી કર્યું તે સર્વ બાબતો તેમનામાંથી થયેલા વિદ્યાર્થી સેક્રેટરીઓનાં નામો પરિશિષ્ટ નં. ૧૪ માં આપવામાં આવ્યાં છે.

ધાર્મિક શિક્ષણ.

સંસ્થામાં અભ્યાસ કરતા વિદ્યાર્થીઓને સ્વિચાર સિવાય દરરોજ રાત્રીના એક કલાક ધાર્મિક શિક્ષણ પંડિત વ્રજલાલજી આપે છે. કોર્સ. ક્લાસ જીનની આખરે ખુલે છે અને પરીક્ષા પહેલાં થોડા દિવસે બંધ કરવામાં આવે છે. આ વર્ષમાં ઇન્ડિયુએન્સીને અંગે એક માસ નિયમ ઉપરાંત ક્લાસ બંધ રહ્યો હતો. સીનીયર વિદ્યાર્થીઓને શ્રીમદ્ આનંદધનજીની ચોવીશીનાં કુલ સ્તવનોતું સહસ્ય સમજાવવામાં આવ્યું હતું અને જીનીયર ક્લાસના વિદ્યાર્થીઓને શ્રી તત્ત્વાર્થોદ્ધિગમ સૂત્ર પ્રથમ અને અને બીજા અધ્યાયનાં ચોવીશ સૂત્ર શીખવવામાં આવ્યાં હતાં. ઉપરાંત બંને ક્લાસોને શનિવારે સાથે બેસાડી શ્રીમદ્ યશોવિજયજીના જ્ઞાનસારના અષ્ટક ૯ થી ૧૨ અને ૧૪ થી ૧૬ એમ સાત અષ્ટક પર ભાષણો આપવામાં આવ્યાં હતાં. પરીક્ષા લીધા પછી કેટલોક અભ્યાસ આગળ ચાલ્યો હતો તે પણ અત્રે જણાવી દેવું યોગ્ય ગણાશે.

વિદ્યાર્થીઓ હોંશપૂર્વક ધાર્મિક અભ્યાસ કરે છે અને તેમની સાથે સામાન્ય વાતચીત કરતાં તેઓને ધર્મનું સાચું જ્ઞાન થતું હોય તેમ જણાય છે. પંડિતજી કેલેજની પદ્ધતિએ અભ્યાસ કરાવે છે અને પ્રત્યેકનું શંકાસમાધાન કરે છે. ધાર્મિક ક્લાસ ચાલતો હોય ત્યારે એકાદ કલાક ગુપચુપ બેસી સાંભળવાથી આહુલાદ થાય તેમ છે. ધાર્મિક અભ્યાસનો અખતરો કેટલેક અંશે અહીં સપ્રજ થયો હોય એમ લાગે છે.

ધાર્મિક પરીક્ષા આ વર્ષમાં મી ઉમેદચંદ હોલતચંદ બરાડીઆ બી. એ.એ લીધી હતી. તા. ૫ મી બન્યુઆરી ૧૯૧૬ ને રોજ તેમણે પરીક્ષા. લીધેલી પરીક્ષાનો પેપર ખાસ લક્ષ્ય જેવી વાંચવા લાયક છે તે આ સાથે પરિશિષ્ટ નં. ૧૮ માં આપવામાં આવ્યો છે. વિદ્યાર્થીઓ પૈકી સીનીયર ક્લાસમાં ૧૬ વિદ્યાર્થી પરીક્ષામાં બેઠા હતા જે સર્વે પસાર થયા છે અને માર્ક ઘણા સારા આવ્યા છે જે પરીક્ષકના રિપોર્ટ પરથી જણાશે. જીનીયર ક્લાસમાં બાર વિદ્યાર્થીઓ બેઠા હતા જેમાં ૧૧ પસાર થયા હતા અને એક વિદ્યાર્થી નપાસ થયો હતો. પરીક્ષક પોતાના રિપોર્ટમાં જણાવે છે કે "પરીક્ષાનું પરિણામ ઘણું સંતોષકારક છે. માત્ર એકજ વિદ્યાર્થી નપાસ થાય છે વિદ્યાલયમાં જે ધોરણે ધાર્મિક શિક્ષણ આપવામાં આવે છે અને વિદ્યાર્થીઓ તેમાં જે રસ લે છે તેને એ બધું આભારી છે." પરીક્ષકનો આખો રિપોર્ટ અને પરીક્ષાનું પરિણામ પરિશિષ્ટ નં. ૧૯ માં આપવામાં આવ્યાં છે.

ધાર્મિક શિક્ષણ આપવું એ આપણો મુખ્ય ધરાદો છે અને ખરા જૈન બનાવવાનો આપણો મુખ્ય ઉદ્દેશ છે. પદ્ધતિસર શિક્ષણ થોડું અપાય તોપણ અસર સારી નીપજવે છે. માત્ર લોકરંજન અથવા દેખાડવા ખાતર શિક્ષણ આપવાનું હોય તો ઘણાં પાનાંઓ કે અધ્યાયોનો હવાલો આપી શકાય, પણ તેમ થતાં સંગીન જ્ઞાન મળતું નથી અને તે રીતિ આખરે સમાજ અને સંસ્થાને લાલ કરનારી નીવડતી નથી. આ સંસ્થામાં ધાર્મિક શિક્ષણનો પ્રયોગ કેટલો સફળ થયો છે તેનો ખ્યાલ વધારે સહવાસથી આવે તેમ છે. અવકાશે ધાર્મિક કલાસની ભેટ લેવા વિજ્ઞપિત કરવામાં આવે છે. ધાર્મિક શિક્ષણ સંબંધી પંડિત વ્રજલાલજીએ ઘણા અગત્યના વિચારો બતાવ્યા છે તે પરિશિષ્ટ નં. ૨૦ માં છે તે જરૂર વાંચી જવા ખાસ વિજ્ઞપિત છે.

૨૦૧૬ દરમ્યાન આ વર્ષે વિદ્યાર્થીઓને વાંચવા માટે જૈનદર્શન નામનો નવીન ગુજરાતી ગ્રંથ જે મુનિરાજશ્રી ન્યાયવિજયજીએ લખ્યો છે ૨૦૧૬ અને અભ્યાસ તે વાંચવા આપ્યો હતો. તેની પરીક્ષા તા. ૩-૮-૧૯૧૯ ને રોજ રા. અમરચંદ ઘેલાભાઈ ગાંધીએ લીધી છે. તેનો સવાલપત્રક ખાસ વાંચવા લાયક છે તે આ સાથે પરિશિષ્ટ નં. ૨૧ માં સામેલ છે. પરીક્ષાનું પરિણામ હવે પછી બહાર કરવામાં આવશે.

ગયા વર્ષે તા. ૨૨-૧૨-૧૯૧૮ ને રોજ ધાર્મિક પરીક્ષામાં ઉંચે નંબરે ઉત્તીર્ણ થનાર વિદ્યાર્થીઓને ઇનામો આપવાનો એક મેળાવડો આપણા ઉધરતા નાગરીક શ્રીચુત ઝવેરી ગુલાબચંદ દેવચંદના પ્રમુખપણા નીચે કરવામાં આવ્યો હતો. નવીન વર્ષમાં લીધેલી પરીક્ષાનું પરિણામ પરીક્ષકના રોકાણથી બહુ મોડું આવ્યું છે. તુરતમાં જ મેળાવડો કરી ઇનામો વહેંચી આપવામાં આવશે.

વિદ્યાર્થીમંડળ

આ સંસ્થાના વિદ્યાર્થીઓએ એક યુનીઅન અથવા વિદ્યાર્થીમંડળ કાઢવું છે. ત્યાં તેઓ બૂદ્ધા બુદ્ધા સારા વિષયો ઉપર ઇંગ્લીશમાં તેમજ ગુજરાતીમાં ભાષણો કરે છે, બની શકે ત્યારે સુશિક્ષિત વિદ્વાન પ્રમુખને બોલાવે છે તેમજ બીજી સંસ્થાઓ સાથે વધારે ગાઢ સંબંધમાં આવવાની યોજના કરે છે. આવા મંડળથી ઉધરતા વિદ્યાર્થીઓને બહુ લાલ થાય છે વિચારની આપલેથી જ્ઞાન વધે છે, વિચારોમાં યોગ્ય પરિવર્તનના પ્રસંગો પ્રાપ્ત થાય છે, બોલવાનો બુદ્ધિસો આવે છે, પોતાની વિશેષતા અને અદ્યતા લક્ષ્યમાં આવે છે અને અંદર અંદરનો સ્નેહ વધે છે, તેમજ ચર્ચાતા વિષયો પર ખાસ લક્ષ્ય દોરાય છે. ગયા વર્ષમાં આ આંતર મંડળના કાર્યનો રિપોર્ટ આ સાથે પરિશિષ્ટ નં. ૧૫ માં આપવામાં આવ્યો છે.

વિદ્યાર્થીવર્તન

સંસ્થામાં અભ્યાસ કરતા વિદ્યાર્થીઓના આંતર જીવનની ભાવનાઓ વિશુદ્ધ રહે અને વર્તન અનુકરણીય થાય તેને માટે તેમના પર યોગ્ય નિયંત્રણ કરવામાં આવે છે. તેઓને નિયંત્રણ કરવામાં આવે તે અપરિપક્વ વયને લઈને તેમને ગમતું નથી તેથી કોઈ વાર કચવાટ થાય છે, છતાં તેની જરૂરીઆત સમજતા તેઓ તાબે થાય છે. સુપ્રીન્ટેન્ડેન્ટ પ્રેમ અને ભયનાં સૂત્રો લક્ષ્યમાં રાખી ઓ. સેક્રેટરીની જરૂરી બાબતમાં સલાહ લઈ કામ લે છે. કોઈ કોઈ વિદ્યાર્થી નિયંત્રણને તાબે થવામાં ગફલતી કરે અથવા તેમાં હીણપત સમજે ત્યારે તેમની સાથે જરા સખતાઈથી કામ લેવું પડે છે, પરંતુ એકંદરે સંસ્થામાં રહી અભ્યાસ કરનાર વિદ્યાર્થીઓનું વર્તન સારું માલુમ પડ્યું છે અને તે બાબતનો પૂર્ણ આભાર ઓ. સુપ્રીન્ટેન્ડેન્ટને ઘટે છે જે હવે પછી યોગ્ય જગોએ સ્વીકારવામાં આવેલ જણાશે. વિદ્યાર્થીઓ દેવપૂજન કરે છે, ધાર્મિક અભ્યાસ કરે છે, અને રાત્રીભોજન કદિ કરતા નથી. એક બાબતમાં તેઓના મન પર વારંવાર ઠસાવવામાં આવતાં છતાં હજુ એક મતે તેઓ તેમાં ઉદ્વેગ કરતા નથી તે બાબત શારીરિક કસરતની છે. નાની વયમાં શરીરને મજબૂત બનાવવાની બહુ જરૂર છે અને તે સારૂ રિપોર્ટવાળા વર્ષ દરમ્યાન પ્રો. હરિશ્ચંદ્રને રોકી કસરત કરાવવામાં આવતી હતી. કેટલાક વિદ્યાર્થીઓ કસરતનો બહુ હોંશથી લાલ લે છે, ત્યારે કોઈ કોઈ તેમ કરવા નથી. આ બાબત વારંવાર કહેવામાં આવે છે. આ બાબતમાં સમજણ તો દરેકને જરૂર આવે છે પણ ભૂલનો પરતાવો મોટી વયે થાય છે. નવીન સ્થાનમાં જતાં આ બાબત વધારે ઠીક થશે, સંસ્થામાં તેમજ સંસ્થા સામે આવેલા મેદાનમાં તેઓ કસરતનો જરૂર લાલ લેશે. ઉપરની એક બાબતમાં કોઈક અપવાદોને અંગે હકીકત માટે એક દાખવતાં બાકીની ઘણી ખરી બાબતમાં વિદ્યાર્થીઓના આંતર જીવનને અંગે સંતોષ બહાર કરવાનો છે અને તે ભવિષ્યમાં ઘણી રીતે લાલપ્રદ તેમને તેમજ સમાજને થઈ પડશે એવાં ચિહ્નો દેખાય છે. વિદ્યાર્થી-જીવન અને ભાવનાને અંગે રિટાયર થયેલા ઓ. સુપ્રીન્ટેન્ડેન્ટ અને નવીન સુપ્રીન્ટેન્ડેન્ટના મનનીય વિચારો પરિશિષ્ટ નં. ૧૬ અને નં. ૧૭ માં રજુ કર્યા છે તે જરૂર વાંચી જશો.

મુકામફંડ (Building fund.)

સંસ્થાને અંગે મુકામ ફંડની જરૂરીઆત બે વર્ષ પહેલાં બેવામાં આવી હતી અને તે માટે એક ફંડ પૂજ્ય મુનિરાજશ્રી વલ્લભવિજય-ફંડ. ના સહુપદેશથી શરૂ કરવામાં આવ્યું હતું તે આપને યાદ હશે. તે ફંડમાં ગયા ત્રીજા વર્ષના રિપોર્ટમાં જણાવ્યું છે

તે પ્રમાણે તે વર્ષમાં રૂ. ૯૬૪૭૪-૪-૦ વસુલ આવ્યા હતા. તેજ વર્ષમાં

ભરાયલી રકમ પેટે આ રિપોર્ટવાળા વર્ષમાં રૂ. ૨૪૧૫૭) વધારે વસુલ આવ્યા જેની વિગત નામ સાથે પરિશિષ્ટ નં. ૩ માં જોવામાં આવશે. આ રિપોર્ટવાળા વર્ષમાં ચોમાસું નિષ્ફળ નીવડવાથી નિરાશ્રિત જનો તેમજ ઘરોના જીવનનો તથા ઘાસચારા પાણીનો મોટો વિકટ સવાલ ઊભો થયો હતો તેથી મુકામફંડમાં ખાસ નોંધ લેવા જેવી કાંઈ રકમ ભરાણી નથી અને ભરવા માટે ઇરાદાપૂર્વક પ્રયાસ પણ કર્યો નથી.

ગોવાળીઆ તળાવ પર તે તળાવની પૂરેલી જગાની ઘરાબર સામે જે મુકામ રસ્તા પર અને જે તેની પછવાડે એમ ચાર મુકામો રૂ. સ્થાનખરીદી. ૧૪૮૦૦૦) થી ખરીદ કરવાનો સોદો ગયા વર્ષમાં કરવામાં આવ્યો હતો તે તેમજ તેને લગતા એક પાંચમા મુકામનો સોદો રૂ. ૪૨૦૦૦) થી કરી તે બંને મુકામોની ખરીદીનાં કામ આ વર્ષમાં પૂરાં કરવામાં આવ્યાં છે. આવી રીતે જ્યારે મુકામફંડમાં ચોથા વર્ષની આખર સુધીમાં વસુલ રકમ રૂ. ૧૨૩૬૩૧-૪-૦ આવી ત્યારે ખરીદીને અંગે રૂ. ૧૬૦૦૦૦) આપવામાં આવ્યા છે. વળી તેની સાથે એનેજ લગતા એક છઠ્ઠા મુકામનો સોદો રૂ. ૩૧૦૦૦) થી કરવામાં આવ્યો છે તે ખરીદીનું કામ આ વર્ષમાં પૂરું કરવાનું છે. આ છ મુકામો બહુ યોગ્ય કીકાયત કિમતે ખરીદવામાં આવ્યાં છે. હજી તેનો સર્વનો ખાલી કબજો મળ્યો નથી, આ વર્ષમાં મળી જશે. તે મુકામોને સંસ્થા યોગ્ય કરવા સારૂ તેમાં કેટલાક ફેરફાર તથા રિપેર સારૂ મોટી રકમના ખર્ચની જરૂર છે. આ વર્ષ વરસાદ સારા થયા છે, આપનો આ સંસ્થા તરફ પ્રેમ છે, સંસ્થા સારૂં પરિણામ નીપજવી શકે એમ માનવાનાં ઘણાં કારણો દર્શ્યમાન થતાં જાય છે, તો આપ સહાય કરી કરાવી આ વર્ષમાં મુકામફંડ ખાતે ઝોઝામાં ઝોઝી એક લાખની સહાય જરૂર કરી કરાવી આપશે. આ સંસ્થા ચિરંજીવ-સ્થાયી રહેવાનો પૂરાવો તેનાં મુકામો છે અને સિંચન કરી ઉગાડેલા વૃક્ષને પાણી પોષી ઉછેરવું એ તમારું કર્તવ્ય છે.

સંસ્થાનાં મુકામોનું સ્થાન અને જગા એવી સારી રીતે આવેલાં છે કે આપ એ સ્થાન જોશે ત્યારે આપને જરૂર આનંદ થશે. ત્યાં કેટલો ભાગ વસવાટ માટે કરવો, કેટલો લાઈબ્રેરી માટે, કયો ભાગ સ્ટોર માટે, કયો રસોડા માટે, કયો કસરતના રૂમ માટે અને કયો વિભાગ સુપ્રીન્ટેન્ડેન્ટ માટે વાપરવો તે સર્વ નિર્ણય મેનેજીંગ કમીટી કરશે, અત્યારથીજ મોટા નફા સાથે એ મુકામની માગણીઓ થઈ ગઈ છે જે બતાવે છે કે એ ખરીદી યોગ્ય રીતે અને યોગ્ય વખતે થઈ છે. નવીન વર્ષમાં મુકામની સર્વ વ્યવસ્થા અને બનતાં રીપેર કરવાના છે. સોદા કરેલ મુકામનું વેચાણ પૂરું કરવાનું છે અને તેને અંગે બાકીનું ફંડ પૂરું કરવાનું છે તે બાબત આપ સર્વ અને આપણે

સમસ્ત જૈન વર્ગ જરૂર લક્ષ્ય પર રાખશે. સંસ્થાનાં ખરીદેલાં પાંચે મુકામના માપ તથા ચતુર્દિશાની વિગત તથા ખરીદવાનો સોદો કરેલા છઠ્ઠા મુકામની જરૂરી વિગતો પરિશિષ્ટ નં. ૨૭ માં આપવામાં આવી છે.

આવક ખર્ચ.

રિપોર્ટવાળા વર્ષ દરમ્યાન આવક બંધની વિગત પરિશિષ્ટ નં. ૧ માં જોવામાં આવશે અને અત્યાર સુધીનું કુલ સરવૈયું પરિશિષ્ટ નં. ૨ માં જોવામાં આવશે. આખો હિસાબ ઝોડીટ કરાવી પ્રસિદ્ધ કરવામાં આવ્યો છે (હિસાબ અને સરવૈયું વાંચવાં).

આવકના સંબંધમાં આપનું ધ્યાન ખેંચવાની ખાસ જરૂર જણાય છે. સં.

૧૯૭૪ ના વાર્ષિક લવાજમના રૂ. ૧૫૩૩૧-૪-૦ વસુલ આવ્યા. આ

આવક. લવાજમની રકમો અત્યાર સુધીનાં વર્ષમાં કેટલી વસુલ આવી તે આપ નીચે જોઈ શકશો.

૧૯૭૧	(પ્રથમ વર્ષ)	૬૮૮૮	૦	૦
૧૯૭૨	(દ્વિતીય વર્ષ)	૧૧૫૦૩	૪	૦
૧૯૭૩	(તૃતીય વર્ષ)	૧૫૧૩૦	૪	૦
૧૯૭૪	(ચતુર્થ વર્ષ)	૧૫૩૩૧	૪	૦

આ ઉપરથી આપ જોઈ શકશો કે ગયા વર્ષ દરમ્યાન વાર્ષિક આવકમાં વધારો થયો નથી. ચાલુ ખાતાની પરિસ્થિતિ ઉપર પણ આપને લક્ષ્ય આપવાનું છે તે આવક નીચે પ્રમાણે થઈ છે.

૧૯૭૧-૨	૧૧૬૬૭-૪-૧
૧૯૭૨-૩	૬૪૪૧-૪-૩
૧૯૭૩-૪	૬૬૫૬-૧૧-૦
૧૯૭૪-૫	૫૧૨૬-૪-૦

આવી રીતે ચાલુ ખાતાની આવક દર વર્ષે ઘટતી રહી છે, જ્યારે વાર્ષિક લવાજમમાં ઠીક ઠીક વધારો થતો જાય છે. આપની ઉદારતા પર આ સંસ્થા ચાલે છે. આપ પ્રેરણા કરી ચાલુ સહાયમાં નાની મોટી રકમ અપાવી શકો અને સુપ્ર-સંગે આપી પણ શકો. ઉપર જે લવાજમની રકમ વસુલ બતાવી છે તે તે વર્ષો દરમ્યાન તેમજ ત્યારપછી વસુલ થયેલ સર્વનો તેમાં સમાવેશ કરવામાં આવ્યો છે. ચાલુ ખાતામાં જે આવક બતાવી છે તેમાં મોટીના કાંટાની માસિક સહાયનો સમાવેશ પણ થાય છે. રિપોર્ટવાળા વર્ષ દરમ્યાન સદરહુ રકમ વધારીને દર ગાસે રૂ. ૧૨૫) ની કરવામાં આવી છે. કાંટાના વ્યવસ્થાપકોનો આભાર માનતાં સદરહુ રકમમાં હજી પણ વધારો કરવા ખાસ વિનંતિ છે.

રિપોર્ટવાળા વર્ષ દરમ્યાન મુકામફંડને અંગે થયેલી રકમનું વ્યાજ સાફ આપ્યું છે. મુકામ લેવાઈ ગયાં તેથી હવે તે આવક નવા વર્ષમાં રહેશે નહિ. રેન્ટ એકટ ચાલુ રહેશે ત્યાંસુધી લાડાની આવક જુજ રહેશે. આ સર્વ બાબત આપના લક્ષ્ય પર લાવવાની જરૂર લાગે છે. ચાલુ વર્ષ દરમ્યાન લવાજમની આવેલી વસુલ રકમોની સંપૂર્ણ વિગત પરિશિષ્ટ નં. ૪-૫-૬ માં જોવામાં આવશે, ચાલુ ખાતે મળેલી રકમોની વિગત પરિશિષ્ટ નં. ૭ માં જોવામાં આવશે અને પરચુરણ ચીજો તથા પુસ્તકોની ભેટ મળી તેની વિગત પરિશિષ્ટ નં. ૮ માં જોવામાં આવશે.

ખર્ચ.

ખર્ચ દર વર્ષે વધતો જાય છે. વિદ્યાર્થીની સંખ્યા વધે છે તેમ ખર્ચ વધતો જાય છે સ્વાભાવિક છે. વળી ચાલુ વર્ષ સખ્ત મોંઘવારીનું હુતું તેથી પણ ખર્ચમાં વધારો થયો છે. વસ્તુઓ જાતીય દેખરેખ નીચે ખરીદાય છે અને સુપ્રીન્ટેન્ડેન્ટ બહુ પ્રયાસ કરી ખર્ચ ઓછો કરવા પ્રયત્ન કરે છે તેથી જ ખર્ચની એવરેજ ઓછી આવી શકે છે. સંસ્થામાં મોટી સંખ્યાના ડાક્ટરી લાઇનના વિદ્યાર્થીની સંખ્યા જોતાં તેમજ જે વસ્તુઓ આવે છે તેની જાત સંબંધી તપાસ કરતાં ખર્ચનું પ્રમાણ અન્ય કોઈ પણ સંસ્થા કરતાં ઓછું આવે છે. ખર્ચની વિગતો સરખાવી લક્ષ્ય પર લેશો.

ખર્ચ ચાલુ.	વિદ્યાર્થી કુલ સંખ્યા.
સંવત્ ૧૯૭૧-૨	૮૩૯૦-૧૧-૧૧
સંવત્ ૧૯૭૨-૩	૧૨૩૩૬-૧૪-૦
સંવત્ ૧૯૭૩-૪	૧૪૫૭૯-૧૦-૩
સંવત્ ૧૯૭૪-૫	૧૮૧૧૮-૫-૭

પ્રથમ ચાલુ વર્ષની વિગત તપાસી જઈએ. ચાલુ ખર્ચ ઉપર જણાવ્યું તેમ છેલ્લા વર્ષમાં રૂ. ૧૮૧૧૮-૫-૭ થયો છે. તેમાં માણસોના પગારની રકમ રૂ. ૧૩૫૮-૧૫-૦ થયેલ છે તેનો થોડો ભાગ સંસ્થાના વહીવટને અંગે જાય અને છપામણીમાંથી રિપોર્ટ છપામણીની રકમ સહજ ઓછી થાય તો ૩૮ વિદ્યાર્થીને અંગે વાર્ષિક સરેરાશ રૂ. ૪૫૭-૪-૦ ની આવે અને માસિક ખર્ચ રૂ. ૩૮-૨-૬ આવે. એવરેજ ખર્ચ નીચે પ્રમાણે અત્યાર સુધી દર માસે આવ્યો છે તે સરખાવવા યોગ્ય છે.

સંવત્	રૂ. આ	પા.
૧૯૭૧-૨	૪૦-૧૧-૫	
૧૯૭૨-૩	૩૫-૬-૬	
૧૯૭૩-૪	૩૫-૬-૨૩	
૧૯૭૪-૫	૩૮-૨-૬	

આમાં લાડાની દર માસે અપાતી રૂ. ૨૩૫) ની રકમનો સમાવેશ થાય છે જેથી એવરેજ ખર્ચ વધારે આવે છે. આવતી સાલથી તે એવરેજ રકમ ઓછી થઈ જશે. લોજનખર્ચ સારી વ્યવસ્થાને લઈને ઘણો ઓછો આવે છે, આ વર્ષમાં ખારે માસ રસોડું ચાલુ રહ્યું હતું છતાં લોજનખર્ચ કુલ રૂ. ૬૨૩૦-૧૦-૬ થયો તેમાં જે રસોડા અને જે ઘાટીના પગારના રૂ. ૭૨૦) ઉમેરીએ તો કુલ રકમ રૂ. ૬૯૫૦-૧૦-૬ થાય એટલે વિદ્યાર્થી દીક લોજનને અંગે વાર્ષિક ખર્ચ રૂ. ૧૯૩-૦-૧૦ નો થાય અને માસિક ખર્ચ રૂ. ૧૬-૧-૫ થયા. આ એવરેજ ૩૬ વિદ્યાર્થી પર ગણેલ છે. પુનાના જે વિદ્યાર્થીનો આમાં સમાવેશ થતો નથી અને ખીજા સર્વ ખર્ચો થાય તે બરાબર ગણવામાં આવ્યા છે. કોઈ પણ સંસ્થામાં દુધ અને ઘીનો ખર્ચ સાથે ગણતાં આટલી ઓછી માસિક ખર્ચની એવરેજ આવતી નથી એનું કારણ વ્યવસ્થા છે. ખોરાકની વસ્તુઓ ઘણી સંભાળથી અને જાતીય દેખરેખ નીચે લાવવામાં આવે છે અને વારંવાર તેની તપાસ થાય છે. દરરોજનો હિસાબ કોઠારનો રહે છે,

ઉપર જે કુલ ખર્ચ ગણ્યો તેમાં વિદ્યાર્થીની ફી, પુસ્તક, કસરતને અંગે પ્રો. હરીશ્ચંદ્રનો પગાર, કપડાં, ધાર્મિક શિક્ષણ આદિ સર્વ બાબતોનો સમાવેશ થાય છે. માત્ર ફરનીચર, ડેક્ટોક અને લાયબ્રેરીનો ખર્ચ તેમાં સમાવવામાં આવતો નથી, કારણ કે તે સંસ્થાની સ્થાયી મિલકત ગણાય છે. કેટલીકવાર લોજનખર્ચ ઓછા થવાને અંગે સંશય ઉત્પન્ન થાય છે કે વસ્તુઓ બનાબર આવતી હશે કે કેમ તો તે સંબંધમાં ખાસ ભાર મૂકીને આંતર વ્યવસ્થા જોવા તથા તપાસ કરવા સૂચના કરવી યોગ્ય લાગે છે. એ બાબત રીતસરનો ખર્ચ માત્ર સુવ્યવસ્થાને આભારી છે.

આપ આવક અને ખર્ચની ખરી સ્થિતિ લક્ષ્યમાં લેશો આ સંસ્થાની જરૂરીઆતો કેટલી વધતી જાય છે, તેની લોકપ્રીયતા વધે છે કે આવકખર્ચ પર કેમ અને વિદ્યાર્થીઓની સંખ્યા વધારવા સાથે આવકના સમાલોચના માર્ગો વધારવા જોઈએ એ સર્વ બાબતો આપ નજરમાં લેશો. સંસ્થાને પગલાર કરવા ખર્ચની બાબતમાં વ્યવસ્થાપકોને માથે ચિંતા ન હોય તો તેઓ સંસ્થાના અંદરના કામમાં વધારે ધ્યાન આપી શકે એ સુસ્પષ્ટ બાબત છે અને આ સંસ્થાને એક સ્થાયી ફંડની ખાસ જરૂર છે તે આપ નજરમાં રાખશો. અત્યારે તો સ્થાયી ફંડની વધારાની તેમજ થાપણની રકમમાંથી મુકામ લીધાં છે પણ હજુ જવાબદારી તેને અંગે પણ મોટી છે. આપ કામ લેવા ધારશો તો જરૂર લઈ શકશો, ૫ પણરિણામ બતાવવા માટે સાધનોની વિપુળતા જોઈએ અને તે કરી આપવી તે આપના હ.થ.માં છે આ સંબંધમાં અંતિમ પ્રાર્થના

કરવામાં આવશે તે વખતે વિશેષ કહેવાશે, અહીં આપને જે બાબત પર ધ્યાન ખેંચવાની જરૂર લાગે છે તે એ છે કે સંસ્થાનો વહીવટ અને તેટલી યોગ્ય કરકસરથી પણ જરૂરીઆત તરફ સંપૂર્ણ લક્ષ્ય રાખીને કરવામાં આવે છે અને તેમાં જ્યાં સુધારવાનું સ્થાન જણાય અથવા તે માટે સૂચના થાય કે બનતી રીતે તુરતજ તે પર અમલ કરવામાં આવે છે. આપ સાધનો પૂરાં પાડશો એટલી અત્ર પ્રસ્તુત વિજ્ઞપ્તિ છે.

ટ્રસ્ટ.

મુકામકુંડ માટે વિજ્ઞપ્તિ કરવામાં આવે છે ત્યારે કોઈ જગોએ આ સંસ્થાનું ટ્રસ્ટડીઝ કરવા માટે સૂચવવામાં આવે છે. આ સલાહ આપના લક્ષ્ય પર ગયા વર્ષમાં લાવવામાં આવ્યો હતો. સંસ્થાની જે ધારા ધોરણે વ્યવસ્થા થાય છે તેથી કાર્યવાહકોની જવાબદારી ટ્રસ્ટીઓ જેટલીજ છે એમ ધારાશાસ્ત્રીઓનો મત છે. જ્યારે આપણે ગયા વર્ષમાં મુકામ લેવા સોદો કર્યો ત્યારે ટ્રસ્ટડીઝ કરવા સંબંધી વિચાર કરવા જનરલ કમીટી તા. ૨૨-૧૨-૧૯૧૮ના રોજ બોલાવી હતી, તે વખતે કમીટીએ ધારા ધોરણની કલમ ૯૨ માં મોટો ફેરફાર કર્યો હતો તે જનરલ કમીટીનું આખું પ્રોસીડીંગ પરિશિષ્ટ નં. ૨૮ માં રજુ છે તે પરથી આપ જોઈ શકશો કે નીચેના બંધુઓનાં નામ પર સંસ્થાની સર્વ મિલકત રહે છે.

ટ્રસ્ટીઓનાં નામો.—

- મી. મોતીચંદ ગિરધરલાલ કાપડીઆ
- શેઠ દેવકરણ મુળજી
- શેઠ મોતીલાલ મુળજી
- શેઠ ગોવિંદજી ખુશાલ
- શેઠ ફકીરચંદ નગીનચંદ કપુરચંદ.

સંસ્થાની મિલકતનું ટ્રસ્ટડીઝ કરવું કે નહિ તે સંબંધી નિર્ણય આ જનરલ મીટિંગ પર મુલતવી રાખવામાં આવ્યો હતો. સર્વ મુકામો લેવાઈ જાય, મિલકત મુકરર થઈ જાય ત્યારપછી ટ્રસ્ટડીઝ કરવાની જરૂર સંબંધી આપનો અભિપ્રાય આજે આપ આપશો અને ઠરાવ કરશો તેનો અમલ નવીન મેનેજીંગ કમીટી કરશે. દરમ્યાન કોઈ પણ પ્રકારની ગેરસમજુતી ન થાય તે સાડુ આપના સમક્ષ એક વાત ભાર મૂકીને આજુવાની જરૂર લાગે છે અને તે એ છે કે અત્યાર સુધી જે વહીવટ ચાલ્યો છે અને ચાલે છે તે ટ્રસ્ટના કાયદાને અનુસરીનેજ છે અને વ્યવસ્થાપકોની જવાબદારી કોઈ પણ પ્રકારે અત્યારે ઓછી નથી. આપના ઠરાવનો અમલ કરવાની ફરજ આપ આજે જે મેનેજીંગ કમીટી ચુંટશો તેના શીર પર રહેશે.

ગયા વર્ષમાં ભાઈલાલ વીરચંદ નામનો એક સુનીમ તપાસ કરી રાખવામાં આવ્યો હતો સાત દિવસના અરસામાં જરૂરી ખર્ચોને ગોટાળો. અંગે માગી લઈ તેમજ વસુલ આવેલા અને પુરાંત રહેલા રૂપીઆ નહિ ભરીને રૂપીઆ અઉદસોનો ગોટાળો કરીતે નાસી ગયો હતો. તે પકડાતાં તેણે ગુન્હો કબુલ કર્યો હતો અને તેને નવ માસના સખત કેદખાનાની સબ તેની કબુલાતથી કોરટે કરી હતી. ઘણી સંભાળપૂર્વક વ્યવસ્થા કરવા છતાં આવી સ્થિતિ તે માણસે બહુજ થોડા વખતમાં કરી હતી, સદરહુ રકમનો બોલો સંસ્થા પર ન પડે તેવી ગોડવણુ કમીટીના મેમ્બરોએ કરી નાખી છે. હિસાબમાં બાકી પુરાંત મોટી દેખાય છે તે સદરહુ રકમને લઈને છે.

સંસ્થાનો હિસાબ રા. મુળચંદલાઈ હીરજી નિયમિત રીતે રાખે છે, દર માસનો હિસાબ તથા કાચાં સરવૈયાં મીટિંગોમાં રજુ કરે છે, હિસાબ. વાઉચર પર મહેતા, સુપ્રીન્ટેન્ડન્ટ અને સેક્રેટરીની સહી થાય છે અને આસી૦ સેક્રેટરી વાઉચરનો નંબર નાખે છે. ઓડીટરો પ્રત્યેક વાઉચર બારીકીથી તપાસે છે, બની શકતી ચોકસ રીતે હિસાબ રાખવામાં આવે છે અને જરૂરી ખર્ચની શકડ રકમ સુપ્રીન્ટેન્ડન્ટ પાસે રહે છે. વસુલ ઉધરાણી રા. મણીલાલ સુરજમલને ત્યાં ભરાય છે અને ત્યાંથી બેન્કમાં જમા થાય છે. આવી રીતે હિસાબની વ્યવસ્થા ગોડવાયેલી છે. મેળ અને ખાતાવહી રા. મુળચંદલાઈ પોતાને હાથેજ લખે છે. અગાઉના રિપોર્ટમાં જણાવ્યું તે પ્રમાણે હિસાબ અને ચોપડાની પદ્ધતિ ગોડવણુપૂર્વક ચાલ્યાં કરે છે. ઓડીટરો ઘણી ચીવટ અને સંભાળથી હિસાબ ઓડીટ કરે છે, દરેક વાઉચર, રસીદ, દસ્તાવેજો અને ઠરાવો જોઈ જાય છે, ચેક કરે છે અને યોગ્ય સૂચના તે સંબંધમાં કરે છે. ઓડીટ કરેલો હિસાબ આ સાથે રજુ છે. વહીવટ જેમ અને તેમ ચોખ્ખો રહે તેવી વ્યવસ્થા કાળજીપૂર્વક કરવામાં આવી છે અને તેની વિગતો અગાઉના રિપોર્ટમાં આપી છે. વહીવટનો અભ્યાસ કરવા આપને સૂચના છે. છેલ્લા દશ દિવસથી ચોપડા તથા વાઉચરો જેવા માટે સંસ્થાના મુકામમાં ખુલ્લાં મૂકયાં હતાં.

ખાસ નોંધ.

રિપોર્ટવાળા વર્ષ દરમ્યાન આ સંસ્થાને શરૂ કરવામાં મુખ્ય ભાગ ભજવનાર શેઠ હેમચંદ અમરચંદના સુપુત્ર શેઠ નરેશતમદાસ હેમચંદના સ્વર્ગવાસથી ભારે ખોટ ગઈ છે. પિતાને પગલે પુત્રને પણ સંસ્થા તરફ તેવોજ સુંદર પ્રેમ હતો અને કેળવણીના કાર્યને એવોજ આદર આપ્યો હતો. આહુ બીમારીના તેઓ આખરે ભોગ થઈ પડ્યા. તેમના ભાગીઆ શેઠ નેમચંદ લીમજી પણ આ સંસ્થાને મોટી સહાય આપ્યા કરતા હતા. ફંડને અંગે મદદ કરતા હતા અને

મેનેજીંગ કમીટિમાં ભાગ લેતા હતા, તેઓ પણ આજ વર્ષમાં ગત થતાં સંસ્થાને વધારે દીલગિરીની નોંધ લેવી પડી છે.

છેલ્લા રિપોર્ટમાં જે જે અભિલાષાઓ કરી હતી, નવીન વર્ષમાં કાર્ય છેલ્લા રિપોર્ટની કરવાં ધાર્યાં હતાં તેમાં શું શું થયું તેની વિગત અભિલાષાઓ તપાસી જઈએ.

૧. મુકામ સંબંધી શું કાર્ય થયું તે ઉપર જણાવવું ગયું છે
૨. મુકામફંડનું બાકીનું કામ બની શક્યું નથી, કારણે દુષ્કાળ અને અન્યત્ર જરૂરીઆતો.
૩. લવાજમમાં વધારો થઈ શક્યો નથી, કારણે ઉપર પ્રમાણે.
૪. બોર્ડીંગો સાથે વ્યવહાર કરવાનું કાર્ય આપણી વ્યવસ્થા થઈ જવા પછી બને તેવું છે, પણ ભવિષ્યમાં જરૂર થઈ શકશે.
૫. યુનીવર્સિટી યોગ્ય સાહિત્ય તૈયાર કરવાની યોજના હાથ ધરવામાં આવી છે.
૬. તત્ત્વાર્થાર્થિગમ પર અતિ સુંદર વિવેચન તૈયાર થાય છે. સંપૂર્ણ થતાં હજુ લગભગ દોઢ વર્ષ લાગશે.
૭. નિયંત્રણના નિયમો હજુ મેનેજીંગ કમીટિમાં પસાર થયા નથી તેથી પ્રગટ કરવામાં આવ્યા નથી.

વિશેષ અભિલાષાઓ.

૧. મુકામફંડનું કાર્ય હાથ ધરી આગળ વધારવું.
૨. નવીન મુકામમાં વાસ કરવો, ત્યાં દેરાસરની યોજના સારા પાયા પર મૂકવી અને ફંડના પ્રમાણમાં મુકામમાં વધારા સુધારા અને રિપેર્સ કરવા.
૩. સંસ્થાને અંગે એક સાડું ત્રિમાસિક કાઠવું જેમાં ખાસ કરીને કેળવણીના વિષયો પર ચર્ચા સાક્ષરો અને વિદ્યાર્થીઓ પાસે કરાવવી અને સંસ્થાના 'ઓરગન' તરીકે તેની પ્રગતિ સંબંધી યોગ્ય વિગતો આપવી.
૪. આપણા વિદ્યાર્થીઓ ટેકનીકલ લાઇન તરફ વધારે દોરાય તે માટે સંસ્થાના એ ઉદ્દેશને વધારે જાહેરાત આપવી.
૫. બહારગામની જૈન બોર્ડીંગો સાથે પત્રવ્યવહાર કરવો અને મુંબઈની

સર્વ હિંદુ બોર્ડીંગને અંગે કાર્યવાહકોને એકઠા કરી સામાન્ય વ્યવસ્થા પર એકતા કરવા ગોઠવણ કરવી.

૬. સંસ્થામાં ધાર્મિક વિષયો પર ખાસ તૈયાર થયેલા વિદ્વાનો પાસે ચાર ભાષણો કરાવવાં.

૭. ક્રિયાનુયોગ અને દ્રવ્યાનુયોગની એકવાક્યતા થાય તે સારૂ યોગ્ય યોજના અને ભાષણો ગોઠવવાં.

૮. સંસ્થાના નવા મુકામની સમીપમાં પરીક્ષાનો મંડપ નંખાવાય છે તે બહારગામથી પરીક્ષા માટે આવનાર જૈન વિદ્યાર્થીની સગવડ સચવાય તેવી કાંઈ વ્યવસ્થા કરવી.

આ વર્ષે વિજયધર્મસૂરિ મહારાજ અને તેમનો વિદ્વાન શિષ્યસમુદાય મુંબઈમાં સ્થિત થયેલ છે, તેમણે સંસ્થાની મુલાકાત લીધી હતી.

વિજયધર્મસૂરિ
આગમન.

"વિદ્યાર્થીજીવન" ઉપર એક ભાષણ તા. ૨૯-૬-૧૯૧૯ ને રાજ મુનિરાજશ્રી વિદ્યાવિજયજીએ કર્યું હતું અને આચાર્યશ્રીએ ત્યારપછી લંબાણ વિવેચન તેજ મુદ્દા પર કર્યું હતું. આચાર્યશ્રીને તેમજ તેમના શિષ્યસમુદાયને કેળવણીના વિષય તરફ

ઘણો પ્રેમ છે, અને કોમ અને ધર્મનો ઉત્કર્ષ જોવા સતત પ્રેરાયલા રહે છે અને આવી સંસ્થાઓની ઘણી મોટી સંખ્યા હોવાની જરૂર સ્વીકારે છે. તેઓ પોતાના સહુ-પદેશથી સંસ્થાની વિશાળ જરૂરીઆતો પૂરી પડાવવા આ ચતુર્માસમાં જરૂર સહાય કરશે એવી આશા રહે છે.

સુપ્રીન્ટેન્ડેન્ટ.

સંસ્થાની શરૂઆતથી ઓનરરી સુપ્રીન્ટેન્ડેન્ટ તરીકે કાર્ય કરી સંસ્થાની અંદરની રચનાને નિયમપર મૂકનાર અને આત્મલોગ આપનાર આપણા જાણીતા બંધુ રા. છોટાલાલ વી. શરાફ ખી. એ આ વર્ષના જાન્યુઆરી માસથી પોતાના અન્ય વ્યાપારોમાં રોકાણને અંગે ફારેક થયા. તેમની નિઃસ્વાર્થ સેવાની નોંધ મેનેજીંગ કમીટિએ ખાસ કરી છે. તેમણે જે આત્મલોગ આપી સંસ્થાની અંદર વહીવટ ચલાવ્યો, અંદરની વ્યવસ્થામાં જે પદ્ધતિ આણી અને વિદ્યાર્થીવર્ગ પર નિયંત્રણ કરી તેને પરિણામે સંસ્થા અત્યારની સુંદર સ્થિતિએ આવેલી છે. નિયંત્રણ કરતી વખત કેટલીકવાર કચવાટ વહોરી લેવો પડે છે તેના તેઓ લોગ પણ થયા હશે, પરંતુ અત્યારે સર્વ વિદ્યાર્થીઓ એકી અવાજે તેમનાં વખાણ કરે છે અને તેમને માટે પૂર્ણ માન ધરાવે છે એજ તેમની સેવાનો અચૂક પૂરાવો છે. તેમને વિદ્યાર્થીવર્ગ માન આપવા ઉચ્ચુક્ત થઈ રહ્યો, છે પણ ચાલુ ગેરહાજરી તથા પરીક્ષાનાં રોકાણથી તેમ બંધું નથી. નવીન વર્ષમાં તેની ઘટના થઈ જશે.

તેમના સ્થાન પર રા. સાકળચંદ જેઠાલાલ શાહ બી. એ. એ કામ કરવાનું સ્વીકાર્યું છે. તેઓએ અત્યાર સુધી એનરરી કાર્ય કર્યું છે. તેમને પણ પેટલાદ બોર્ડીંગને ઘણું વર્ષોનો અનુભવ છે અને ગુજરાતના "યુવક રત્ન" ની ભાવના તેમની સન્મુખ છે તેથી તેઓ સંસ્થાને બહુ ઉપયોગી કાર્ય કરશે એમ જણાય છે. અત્યાર સુધીમાં તેમણે ઘણી ઉપયોગી નવીન સૂચનાઓ સંસ્થાના વહીવટને અંગે કરી છે.

સંસ્થાના પડિત તરીકે માત્ર જરૂરી ખર્ચ લઈને પડિત પ્રજલાલજી ગયા વર્ષમાં ચાલુ રહ્યા હતા. વિદ્યાર્થીવર્ગનો તેમના આદર્શ-પડિત પ્રજલાલજી જીવન તરફ પ્રેમ છે, તેમનાં ભાષણો તરફ ખેંચાણ છે અને તેમના વર્તન માટે અંતરનું માન છે આશા છે. કે તેઓ સંસ્થાને ઉદ્દેશ પૂર્ણ કરવાનું કાર્ય બરાબર હાંશથી ચાલુ રાખશે. નવીન મુકામમાં તેઓ માટે અલગ સ્થાનની વ્યવસ્થા થતાં તેઓ આખો વખત વિદ્યાર્થીના પરિચયમાં આવશે એટલે વિદ્યાર્થીના જીવન પર વધારે અસર કરશે એમ ચોક્કસ લાગે છે.

નવીન મુકામમાં પ્રયાણ અને સગવડો.

નવીન વર્ષમાં ખરીદેલા મુકામમાં જવાની વ્યવસ્થા થશે. રેન્ટ એકઠને લઈને કેટલીક અગવડ ભલી થયેલી છે. ખરીદેલી જગાઓનો કબજો મળ્યો છે, પણ સર્વ વિભાગોનો ખાલી કબજો મળતો નથી, કેટલીક ખાલી થઈ શકતી નથી, કેટલાંક ભાડુતો ચોમાસાની અગવડ બતાવે છે. નવીન સ્થાનમાં ગયા પછી કેટલાક જરૂરી રીપેરો તો તુરત કરવાં પડશે. બાકીની સગવડો ધીમે ધીમે કરાવવામાં આવશે.

ત્યાં એક મોટા સેન્ટલ હોલની ખાસ જરૂર રહેશે. તેમાં સંસ્થાને સારી રકમ ભેટ આપનારના એઈલ પેન્ટ વિગેરેની વ્યવસ્થા કમીટી અગાઉના ઠરાવ પ્રમાણે કરશે, ત્યાં ભાષણોની ગોઠવણ થશે, નૈન વાતાવરણ ફેલાય તેની ગોઠવણ ત્યાં થશે. અને અનેક સંદેશો ત્યાંથી નીકળી વિશ્વમાં જાય એવી ઘટના થશે, થઈ શકશે.

નવીન સ્થાનની સામેજ યુનિવર્સિટીનો પરીક્ષાનો મંડપ નખાય છે તે પરીક્ષા આપવા મુંબઈ આવનાર નૈન વિદ્યાર્થીઓને પૂરતી સગવડ કરી આપી શકાય તેવો સંભવ છે. તે માટે કેવી ઘટના અને શરતો કરવી તેની યોજના નવીન કમીટી જરૂર કરશે એવી આશા રહે છે. સંસ્થાના મકાનનું સ્થાન બહુ સુંદર રીતે રસ્તા પર આવેલ છે. આપ સર્વ તેની એક વાર જરૂર મુલાકાત લેશે એવી વિનંતિ છે.

એક નવીન પગલું.

પંબજમાં આવેલા હુશીઆરપુરના એક વિદ્યાર્થી મી. પ્યારેલાલ જેની ચાલચલગત માટે ઘણું સારું સર્ટીફિકેટ મળ્યાં છે તે ફેરેસ્ટ્રી (જંગલ ખાતા)નો વધારે અભ્યાસ સરકારી પરીક્ષા પસાર કરવા માટે ઇંગ્લાંડ જનાર છે, તેની અરજી આવતાં તે માટે યોગ્ય તપાસ કરી તેને બે વર્ષના તેના વિલાયતના વસવાટ દરમ્યાન રૂપીઆ દશ હજાર સુધી સહાય કરવાનો ઠરાવ અમુક શરતોએ મેનેજીંગ કમીટીએ કર્યો છે. આપણી કોમમાં આ ખાતામાં કોઈ સરકારમાં દાખલ થયેલ નથી અને વિદ્યાર્થીને રૂબરૂ બોલાવતાં તેના શરીર તેમજ પ્રગજના ગુણો વિલાયતમાં વિશેષ અભ્યાસને અનુકૂળ જણાતાં તેમજ તેને અંગે કહેલી તપાસમાં તે વિદ્યાર્થી યોગ્ય જણાતાં તેને સહરહુ રકમની સહાય વગર વ્યાજે લેવા તરીકે આપવાના ઠરાવ પર આપની સંમતિ માગવાની છે. એવી મોટી રકમના વ્યય માટે જનરલ કમીટીની રજા મેળવવાની ખાસ જરૂર છે, કારણ કે ગયા વર્ષના બજેટમાં તે માટે ગોઠવણ છે નહિ અને હોઈ શકે પણ નહિ. આપણે નવીન નવીન દિશાઓમાં પ્રયાણ કરશું ત્યારેજ આપણી લાગવગ વધશે અને આપણને અત્યારે રાજ્યદ્વારી નજરે પછાત સ્થિતિ ભોગવવી પડે છે તે દૂર થવાનો સંભવ પ્રાપ્ત થશે. આપ સહરહુ ઠરાવને જરૂર સંમતિ આપશો.

એની સાથે એક બીજી સૂચના કરવી યોગ્ય લાગે છે. વિદ્યાર્થીઓ નવી નવી લાઈનો લે અને તેમાં આગળ વધે તે ખાસ ઇચ્છવા નવીન લાઈનો. યોગ્ય છે. ઈજનેરી લાઈનમાં આપણે બહુ ઓછો લાગવગ છે અને ક્ષેત્ર ઘણું વિશાળ છે. પુનાના અગાઉના બંને વિદ્યાર્થીઓ તેમજ નવીન વિદ્યાર્થી જરૂર આગળ વધશે એમ તેમના વર્તન પરથી જણાય છે. તેવીજ રીતે ખેતીવાડીમાં, ડાકટરી લાઈનમાં, ટેકનીકલ લાઈનમાં, મીકેનીકલ લાઈનમાં તેમજ વ્યાપારને અંગે અહીં તેમજ પરદેશ મળતી કેળવણીનો જૂદી જૂદી રીતે લાભ લેવા આપણો વિદ્યાર્થીવર્ગ ઉદ્ધુક્ત થાય એ વ્યક્તિ તેમજ સમષ્ટિની નજરે અને આખા દેશની નજરે ઇષ્ટ છે, સ્વપરને લાભકારક છે અને આ સંસ્થાનો મૂળ ઉદ્દેશ પાર પાડે તેવી બાબત છે.

આભાર.

આપ સર્વનો ખાસ માનવાનો છે. સંસ્થાને આ સ્થિતિએ લઈ આવવામાં સહાય એ ખાસ અંગ છે અને તે પૂરી પાડવા માટે આપ સર્વને કોમ આખી ઉપકૃત થયેલ છે. કામ કરનાર અને સાધન પૂરા પાડનાર બંનેની ઉપયુક્તતા એક બીજા પર આધાર રાખનારી છે; સહાય વગર કામ કરનારા નિરાશ થાય છે. આપે

સંસ્થાની માગણીને જવાબ આપ્યો છે તે ખાસ નોંધ લેવા યોગ્ય છે અને તેવી નોંધ અન્યત્ર કરી છે, સંસ્થાના સ્થાનમાં થશે અને અત્રે ખાસ કરવામાં આવે છે.

પૂજ્યપાદ મુનિમહારાજ શ્રી વલ્લભવિજયજી દૂર ગયા છે તોપણ આંદોલનો મોકલ્યા કરે છે, પ્રેરણા કરે છે અને અત્યારે કેળવણીની મહા યોજના મરૂબુમિમાં લઈ ગેઠા છે. જ્યાં જ્યાં ત્યાં ઉપકાર કરવા સમર્થ, ઉપકારના પ્રેમી અને ઉપકારની દિશાઓને વ્યવસ્થામાં ગોઠવી સકનાર એ મહાન્ વ્યક્તિ તરફ દર વર્ષે આભારના શબ્દો લખવા એ મહાન્ ખાખતને નરમ પાડવા જેવું લાગે છે. તેઓનો સંસ્થા તરફ પ્રેમ અને તે માટે પ્રયાસ ચાલુજ છે. માત્ર આભાર દર્શાવીને તેમની મહાન્ ભાવનાઓની માસુલી કિમત કરવી અનાવશ્યક લાગે છે.

રા. રા. વીરચંદલાઈ કેવળ સંસ્થા માટે વખત કાઢી અનાજ ઘી વિગેરેની વસ્તુઓ સસ્તી અને સોજી અપાવે છે તે માટે તેમનો તેમજ ઓ. સેક્રેટરીના કાર્યમાં સહાય કરનાર ભાઈ જીવરાજ ભીખાભાઈનો અને ડો. નાનચંદલાઈ મોદી સંસ્થામાં વારંવાર ભેટ લઈ અનેક નવી સૂચનાઓ વિદ્યાર્થીની તંદુસ્તી માટે અને મંદવાડને પ્રસંગે કરે છે તે માટે તેમનો આભાર માનવાની આ તક લેવામાં આવે છે.

રા. રા. મણીલાલ સુરજમલ અનેક રીતે સંસ્થાને સહાય આપે છે, સંસ્થા માટે વખતનો ભોગ આપે છે, ઉધરાણી કરનાર મહેતા પર દેખરેખ રાખે છે તે માટે તેમનો આભાર માનવાની ખાસ રજા લેવામાં આવે છે. વિલ્સન કોલેજના પ્રીન્સીપાલ આ સંસ્થાના વિદ્યાર્થીઓને ફીમાં જે ઘટાડો આપે છે તે માટે તેમનો ખાસ આભારની નોંધ અહીં લેવામાં આવે છે.

વિજયધર્મસુરિ મહારાજ તરફથી જૈન દર્શનની ૪૦ બુકો મળી તે રજામાં વિદ્યાર્થીઓને વાંચવા આપી હતી, તેમનો સદરહુ ભેટ માટે ખાસ આભાર માનવામાં આવે છે. ખીજી નાની મોટી વસ્તુ તેમજ દ્રવ્યની સહાય કરનાર સર્વ બંધુઓનો આભાર બહુ આદર અને પ્રેમથી અત્રે દર્શાવવામાં આવે છે.

સંસ્થાના સંચાલનમાં સર્વની જરૂર છે તે અને જે જે અંશે તેમાં પોતાનો ફાળો તન-મન યા ધનથી આપે તે સર્વના કાર્યના સરવાળાથીજ સંસ્થા ચાલે અને નલે છે, પ્રત્યેકના કાર્યની ઉપયુક્તા છે અને પ્રત્યેકની નોંધ અલગ અલગ લેવી અને નહિ પણ પ્રત્યેક માટે માન છે અને તે યોગ્ય છે.

મેનેજીંગ કમીટી.

ધારા ધોરણની કલમ ૨૪ મી પ્રમાણે મેનેજીંગ કમીટી માટે પંદર મેંબરોની ચુંટણી તા. ૨૨ મી સપ્ટેમ્બર ૧૯૧૮ ને રોજ મળેલી મીટિંગમાં બહોર કરવામાં આવી હતી. તેમનાં નામોનું લીસ્ટ પરિશિષ્ટ નં. ૨૪ માં આપ-

વામાં આવ્યું છે. આ વર્ષમાં મેનેજીંગ કમીટીની ૧૨ મીટિંગ યોજાવવામાં આવી હતી તે દરેકમાં કયા કયા મેંબરોએ હાજરી આપી હતી તેની વિગત પરિશિષ્ટ નં. ૨૫ ખીજા વિભાગમાં ખતાવી છે. તે ઉપરાંત જેઓની ખીજી રીતે ચુંટણી ન થાય તેવા રૂ. ૨૫૦) થી વધારે વાર્ષિક સહાય કરનાર અથવા સાથે રૂ. ૨૫૦૦) ની સહાય કરનાર હોદ્દાની રૂઠ્ઠાએ કમીટીમાં બેસે છે તેમની સંખ્યા વધતી હતી તે વૈદી શેઠ મેંબરોએ ભીખજી સ્વર્ગસ્થ થતાં તેમની જગ્યાએ શેઠ આજીજી ભીખજીને નીમવામાં આજીજી હતા તેઓ પણ સ્વર્ગસ્થ થયા છે. એ મેંબરો પણ અવારનવાર કમીટીના કાર્યમાં ભાગ લે છે. કમીટીના મેંબરોએ બનતી હોંશથી સંસ્થાના કાર્યની વ્યવસ્થા કરવામાં પોતાના વિચાર અને કાર્યનો ફાળો આપ્યો છે તે પ્રોસીડીંગો લેવાથી જણાશે. વળી જે મેંબરો દર માસે ઇન્સ્પેકશન કમીટી તરીકે કાર્ય કરી સંસ્થા બંધે બંધે આંતર વ્યવસ્થાથી વાકેફ થાય છે અને જરૂરી સૂચના કમીટી ઉપર લખે છે જે પર મીટિંગ વખતે વિચાર થાય છે. ગયા વર્ષમાં ઇન્સ્પેકશન કમીટી તરીકે કાર્ય કરનાર મેંબરોનું લીસ્ટ, દરેક સભામાં કુલ હાજરી તથા પ્રમુખની વિગત પરિશિષ્ટ નં. ૨૬ માં લેવામાં આવશે. આ હોદ્દાની રૂઠ્ઠાએ કમીટીમાં બેસનાર મેંબરોએ વધુ ઉત્સાહથી સંસ્થાના વ્યવહાર કાર્યમાં ભાગ લેવાની જરૂર છે. આ વર્ષે પણ મેનેજીંગ કમીટીની એક પણ મીટિંગ કોરમને અભાવે મુલતવી રાખવી પડી નથી.

છેવટે.

આપ સર્વની સહાયથી આ સંસ્થા ચાલે છે, આપના ઉદાર વિચારો સંસ્થાને મજબૂત કરે છે, આપની પ્રેરણા સંસ્થાને સુખદ બનાવે છે, આપનાં શુભ આંદોલનો સંસ્થાને ભાવિત બનાવે છે, આપની શુભ લાગણીઓ સંસ્થાને સુવાસિત કરે છે. વારંવાર વિચાર કરતાં એમ જણાય છે કે કેળવણી વગર આપણો નિસ્તાર નથી, સંસ્કાર વગર પ્રગતિ નથી, પ્રગતિ વિના બહોજલાતી નથી અને બહોજલાતી વગર અનેક જવાબદારીઓને પહોંચી વળવાનાં સાધનો ઉત્પન્ન થાય તેમ નથી. કૌમ અને ધર્મનાં વિશાળ કાર્યોનો સરવાળો લેતાં, આખા વિશ્વની આગળ વધવાની ચળવળ ભેતાં અને તેવા પ્રયત્નોમાં અવ્યવસ્થા જણાતાં થતી હાનિઓ પર વિચાર કરતાં આપણે કેળવણીના સવાલને બહુ રીતે વિચારવાની જરૂર છે અને તે વિચારવા માટે કેંદ્ર આ સંસ્થા છે. ગમે કે ન ગમે પણ કેળવણી વગર ચાલે તેમ તો નથીજ, એને સુધર રીતે સુવાસિત કરશે તો સારાં ફળો મળશે, એને અવગણનાના સ્થાને રાખશે તો એક પ્રચંડ વર્ગ તમારી સામે ઊભો થશે, એને દરિદ્ર સ્થિતિમાં રાખશે તો એનાં ફળ પણ નિર્માલ્ય તુચ્છ સડેલાં મળશે, એને પાળીપોષી તંદુસ્ત રાખશે તો એની સંતતિ મુદ્દે તંદુસ્ત અને આગામી ચિંતનશીલ ઉત્પન્ન થશે. કેળવણી તરફ પ્રહાર કરવો, કેળવાયલા વર્ગની માત્ર

કેળવણી ખાતરજ અવધીરણા કરવી એ મહા નુકશાન કરનાર છે, અધ:પાત કરાવનાર છે, જમાનાની જરૂરીઆત નહિ ઓળખવાને અંગે થયેલ પ્રમાદ છે. એના પ્રાયશ્ચિત્તમાં સમષ્ટિ શરીરને ઘણું સહન કરવું પડે તેમ છે અને પડે છે. કેળવણીના સવાલ તરફ પૂર્ણ વિચાર કરવાનો છે. અન્ય કોમો એટલી બધી આગળ વધી ગઈ છે, અન્ય દેશો વિજ્ઞાનમાં એટલા દુશળ થઈ ગયા છે, તેની સાથે ત્યાં સ્વચ્છતા પણ એટલી આગળ વધી ગઈ છે કે આખા કેળવણીના સવાલ પર બહુ દીર્ઘ વિચાર કરવાની જરૂર છે. માત્ર ભણાવવાથી ધારેલ પરિણામ નહિ આવે, અભણ રાખવાથી તો અધોગતિ સ્પષ્ટ છે, ભણેલા ઉપર સંસ્કાર પાડવાની યોગ્ય યોજના ન કરવામાં આવે તો ભણુતરનો લાભ કોમને કે દેશને પૂર્ણ ન પણ મળે એ બનવા ભ્રેગ છે. આ સર્વ બાબતો વિચારશો; વિચારશો એટલે જણાશે કે બધી બાબતની આશાઓ કેળવાયલા પર રાખવા જેવું નથી: કેળવાયલાઓને પોતાનો સંસાર ચલાવવાનો હોય છે અને તેઓ માત્ર પોતાનો ફાળોજ અમુક અંશે આપી શકે તેમ છે. આ વિચારની સાથેજ એટલું પણ લક્ષ્યમાં રાખવા જેવું છે કે કેળવાયલા વર્ગ વગર સર્વ અગત્યની બાબતો સમજીને ઉપાડી લેનાર બીજો કોઈ નીકળશે નહિ. વળી એ બાબતમાંથી કોઈ મહા આત્મત્યાગી નીકળી આવશે તો તે બહુ મોટો લાભ કરી આપશે. આ સર્વ બાબતો લક્ષ્યમાં રાખવાની છે. કેળવણીની જરૂરીઆત સ્વીકારવામાંજ કોમને લાભ છે, ધર્મને શોભા છે, સમાજને આગળ પ્રયાણ છે અને દેશને ઉદય છે. આવા વખતમાં દુનિયાની પરિસ્થિતિથી અજ્ઞાત રહી પાંચસો વર્ષ પહેલાંની વાતો કરવી એ નિર્બળતા અને પ્રમાદ બતાવે છે. જમાનાની જરૂરીઆતો ઓળખવી અને દેશ કાળ ભાવની પરિસ્થિતિથી જાડ રહેવું એ નાયકોની ફરજ છે અને તેમાં સ્ખલના કરે તે નાયકપદને યોગ્ય વધારે વખત રહી શકતો નથી.

ઉપરનાં સર્વ સૂત્રો સ્વત:સિદ્ધ જેવાં છે, છતાં તેની વ્યવહાર યોજનામાં તરંગવશ થઈ જતાં ઘણી વ્યક્તિઓને ભ્રેષ્ટ છે. એમ થવું ભ્રેષ્ટ એ જરૂરી છે, એમ થઈ જાય એ આપણી કમનશીબી છે, એમ થઈ ગયું છે એ આપણે ઘણી વાર અનુભવ્યું છે. સમાજના સવાલોનો વિચાર કરતાં અંગત વાતને બાજુ પર મૂકવાની ખાસ જરૂર છે. અંગત બાબતોને અગત્ય આપતાં અથવા પોતાના ટુકા વિચારોને મહાન રૂપ આપતાં સમષ્ટિશરીર બહુ વિકૃત થઈ જાય છે. આ કરીને જવાબદાર આગેવાનોએ આ બાબત સર્વદા લક્ષ્યમાં રાખવા યોગ્ય છે. આ સંસ્થાના અમુક કાર્યવહકો છે, અથવા અમુક પ્રેરક છે તેથી તેના તરફ અન્યથા વર્તન રાખવું એ નિર્માલ્ય વિચારો છે, આત્મઘાત કરનારા છે, પોતાની અશક્તિની બહાર બહાર છે. સંસ્થા કોમની છે. સંસ્થા રહેશે, કોમની ધર્યા પ્રમાણે કામ કરનારા આવશે અને જશે. સંસ્થાને સત્તદ્બંધ, કરવી એમાં અંગત વિચારો કદિ ન આવવા ભ્રેષ્ટ એ.

કેળવણીના કેંદ્રની જરૂર છે કે નહિ તે જુઓ, કેળવણીનો સવાલ વ્યવહાર રીતે અમલમાં મૂકવામાં જેમ બને તેમ ઉતાવળ કરવાની જરૂર છે કે નહિ તે પર ખ્યાલ કરો. કેળવણીના સવાલનો થોડો ઘણો પણ અહીં નિષ્કર્ષ નીકળે છે કે નહિ તે તંપાસો એટલે પછી શું કરવું તે સ્વત:જ જણાઈ અવશે. સંસ્થા તમારીજ છે, તમે ચર્ચા સૂચના કરી તેનો વહીવટ તમારી સુનીર્ણિત ધર્યા પ્રમાણે કરાવી શકો છો અને આ સંસ્થા આખી કોમની છે, સર્વની છે એવી ભાવના કરવાની જરૂર છે. મુખ્યત્વે કેન્દ્રસ્થાન, એવું સ્વચ્છ વાતાવરણ, એની શક્તિવાળા વિચારશીળ વર્ગને પોતા તરફ બહારથી ખેંચવાની સત્તા, એની કેળવણીની પ્રગતિ કરે એવી અનેક સંસ્થાઓ અને કોલેજો સંસ્થાને યોગ્ય છે; એની ઘણી શાખાઓ થઈ શકે. જરૂરી થઈ શકે તેમ છે અને કર્તવ્ય કરવાથી અમલમાં આવે તેમ છે. કેળવણીના સવાલને આપત્તિધર્મ તરીકે સ્વીકારવાનો નથી, પણ સમય ધર્મ તરીકે સ્વીકારવાનો છે અને આ સંસ્થા એ સવાલનો નીકાલ કરી શકે એમ આપને જણાય તો એને વધારે વિપુલ સાધનોથી વાસિત કરશો, એને સ્થાયી ફંડથી નીવાળ નાખશો, એના પર મોટી રકમો પ્રસંગે મોકલ્યા કરશો, બહોજલાલીવાળી કોમને સંસ્થાને પગભર કરતાં આટલાં વર્ષો જાય એ બહુ માનપ્રદતો નજ ગણાય. એના કાર્યવાહકોને ધનની ચિંતા નજ હોવી ભ્રેષ્ટ એ. સુજ્ઞને આટલી ચેતવણી આપવી સ્થાનેજ છે. તમારા વિદ્યાસને યોગ્ય થઈ હોય તો આ સંસ્થાના ભાવી રિપોર્ટમાં પસા માટે પ્રાર્થના ન કરવી પડે એવી સ્થિતિ પ્રાપ્ત કરાવશો. સંસ્થાની પ્રગતિમાં આપણી સર્વની પ્રગતિ છે, એના વિકાસમાં આપણો સુવાસ છે, એના વિજયનાદમાં આપણો આનંદ છે, એના જય-પોકારમાં આપણો હર્ષ છે, એની વિજય વરમાળામાં આપણો હર્ષનાદ છે. શ્રી વીરના અનુયાયીઓ! વીરના ભકતો! આ વીર શાસનની સેવિકા, વીર નામ થી અલંકૃતા, વીરોની જનની, વીર પુરુષોથી પરિવૃત થયેલી વીર સંસ્થાને વીર્યથી વાસિત કરી આપશો, તેના તરફ સદ્ભાવ રાખશો અને તેના હેતુઓ અન્યને સમજાવી સહાય કરવા પ્રેરશો.

દેવકરણુ સુગળ

બાબનથી.

મોતીચંદ ગિરધરલાલ કાપડીયા.

ઓ. સેકેટરી.

परिशिष्ट नं. १.
श्री महावीर जैन विद्यालय.
ता. १ वीं जून १९१८ थी ता. ३१ मी से १९१८ सुधीता वर्ष अंकिते आवक भवकता हिसाब.

१७२-१-३ श्री पुरांत गया वर्षनी आक्षी	१०३-०-६ रीडिंग रूम
३१९३५-४-५ आवक	४४७-१५-० छाया भवर्ष
२५५-४-० १९७३ ना लवानभना	३८४-०-० श्री केविकनी
५१२६-४-० याक्षु कुंभों	३८२-१-६ पुस्तक
१६९०-०-० पेशीग ओडरेता	१३५८-१५-१० साणुसोता पगार
१५३३१-४-० १९७४ ना लवानभना	१०३-१-३ घोलाध
६१३२-८-५ डियोजिट, गेड, मारगेजना व्याज	२१७-७-० दवा
२३५-०-० धार्मिक अभ्यास माटे लेटे	२९२-४-६ दीवाप्यती
१६५-०-० दवा माटे लेटे	१७६-१०-९ स्टेशनरी
	२८४४-०-० भाडुं
	१३६-१३-३ कपडां
३१९३५-४-५	३७४-७-६ धार्मिक शिक्षण
१४००-०-० रथाशी कुंभों आव्या	३१६-३-९ परचुरण
२४१४७-०-० मकान कुंभों वसुल आव्या	६२३०-१०-६ भोजन
२३५०-०-० युनिवर्सिटी साहित्य माटे आव्या	७९-०-३ पोष्ट
३०००-०-० ओडरेता डियोजिटना आव्या	१५-०-० वीभो
१२०८४-४-० १९७५ ना लवानभना वसुल	३६४-८-० छामनेस्यम
४८३-०-० १९७६ ना लवानभना	१८-०-२ मकान भवर्ष
४०००-०-० ओरेटे पर छकवीटेमस मोरगेजना आव्या	
४८३-०-० १९७७ ना लवानभना	

५३३-०-० १९७८ ना लवानभना	७६३-७-७ पुना विद्यार्थी
५३३-०-० १९७९ ना लवानभना	४२-१०-० हथीआर
५३३-०-० १९८० ना लवानभना	१८११८-५-७
२५४-०-० १९८१ ना लवानभना	८४३-५-३ तस्वार्थनी नोट आते
१७५-०-० विद्यार्थी दोन रीकुंड आते	१४८००-०-० गोवाणीया तणाव पर मकान नं. ४ बीयां तेना
१६७-०-६ श्री देवासरजना भंजारमां	४२०००-०-० गोवाणीया तणाव पर मकान नं. १ बीधुं तेना
५०-०-० श्री देवासरजना भवर्षमां	१२३-०-० छनाम आते
१५२-०-० १९८२ ना लवानभना	७९-७-० देवासरजना भवर्ष आते
११२-०-४ श्री उपसक आते	१४-०-० भांजाना आते
२५-०-० श्री लायजेरी आते	७५४-४-० लायजेरी आते
४०००-०-० मन्डीया भेक शीम्स डियोजिटना	४१५-०-० इरनीयर आते
१४०२७-६-० मन्डीया भेकना याक्षु आते	१५०-०-० पंडित गेवहास छवराज
४५०००-०-० से कुंभ ओंकरना शीम्स डियोजिटना	११४७५-०-० १९७४ ना लवानभना वटाव आते
१०३५१-०-० साहित्य समिति आते	०-७-६ वासणु आते
	२२१९७२-१३-४
	१३०४-३-२ श्री हाथ पर रोकड
	२२३२७७-०-६

Examined and Found Correct.
Sd. N. B. SHAH,
Sd. M. K. SHAH.

2nd August, 1919.

मोतीचंभ गिरधरदास कापडीया,
जोनररी सेक्रेटरी.

देवकरणु सुण्ण
जोनररी भगनयमी.

परिशिष्ट नं० २.
श्री महावीर जैन विद्यालय.
सरवैद्युं सने १९१८-१९ सवत् १९७४-७५ तुं ता. ३१ मे १९१९ सुधीनुं.

५०१०२-६-६ श्री वटाव आते	१४८०००-०-० श्री गोवादीया तणाव पर भकान नं० ४) आते
८३८०-०-० श्री स्थायी इंड आते	(मनाछवाणी)
१२७६३१-४-० श्री भकान इंड आते	४२००००-०-० श्री गोवादीया तणाव पर भकान नं० ५ आते
१८५१-०-० श्री युनिवर्सिटी साहित्य आते	(पटेववाणुं)
२२५०-०-० मोडरोना अनामत आते	३६-९-२ श्री उपवक आते
१२७९६-४-० १९७५ ना लवानम आते	६६२५-०-० पोर्ट इस्ट ओंड टका शा ना ३, १००००) नी
११९५-०-० १९७६ ना लवानम आते	इसवेद्युना
११९५-०-० १९७७ ना लवानम आते	१७१-५-३ श्री ग्रीछाना आते
१०४३-०-० १९७८ ना लवानम आते	१८७४-४-६ श्री वासवरी आते
६२-०-० अनाम इंड आते	४९१-२-० श्री वासवु आते
१०४३-०-० १९७९ ना लवानम आते	४२८-७-६ श्री डेस्टोड आते
१०४३-०-० १९८० ना लवानम आते	२५७०-६-० श्री इरनीयर आते
५६०-०-० १९८१ ना लवानम आते	६०६०-१०-९ श्री गेक ओड इन्दीया बी.
३१४-९-० विद्यार्थी दोन रीइंड आते	८४३-५-३ तस्वार्थाधिगम तोट आते
३०३-९-१० श्री हेरासरछना भंडार आते	
७-२-० श्री हेरासरछना अर्ग्य आते	

७४

३५७-०-० १९८२ ना लवानम आते
१०३५१-०-० श्री साहित्य समिति आते
२१६५१५-५-७

७५

१५०-०-० पंडित मेयरदास अवरान
२१५२११-२-५
१३०४-३-२ श्री नथुसे आडा
२१६५१५-५-७

भातीयंके गिरधरलाल कापडीया
ओनररी सेक्रेटरी
हेवकरुणु भुणु
ओनररी अमनथी.

We have examined the Accounts and Balance Sheet with the books and vouchers of Shri Mahavira Jaina Vidyalaya and report that the Balance Sheet is properly drawn up, so as to exhibit a correct view of the affairs of that institution on 31st May 1919, as shown by the Books.

We have also seen the ten Port Trust Bonds of Rs. 1000/- each as well as the Gold Bar.

NAROTAM BHAGWANDAS SHAH.
MOHANLAL KHODIDAS SHAH.
Honorary Auditors,

Bombay, 2nd August 1919.

પરિશિષ્ટ નં. ૩

મકાનકુંડમાં વસુલ આવ્યા તેની વિગત.

૫૦૦૧) શેઠ કલાણુજી ખુશાલ	૫) ,, જગજીવન પાનાચંદ
૫૧) ,, મંછુભાઈ અમરચંદ	૧૦૦૧) ,, ખુખચંદ રામચંદ
૨૫૦૧) ,, હીરાલાલ બકોરદાસ	૩૬૬૧૧ શેઠ શ્રી સેવાકીન જૈન સંઘ તરફ
૩૦૧) મેસર્સ એ. વી. નવાખતી કું.	થી હસ્તે શેઠ જ્વેંત અને
૫૦૧) શેઠ મોહનલાલ ચુનીલાલ યુલાખી	ખુશાલ વિગેરે ખીજે હકૂતો.
૫) ,, વસનજી મોતીચંદ	૫૦૧) શેઠ સાંકલચંદ તલકચંદ
૫૧) ,, મોહનજી વસનજી	૨૦૦૦) ,, હેમચંદ અમરચંદ
૫૦૧) ,, અમરચંદ ગુલાખચંદ	૫૧) ,, ધરમચંદ મગનલાલ
૨૧૩૩૩ શ્રી સેવાકીન જૈન સંઘ તરફથી	૨૫) ,, છોટાલાલ ધંદરજી
હસ્તે શેઠ જ્વેંત અને ખુશાલ,	૨૦૧) ,, સારાભાઈ મગનભાઈ મોદી ખી. એ.
શેઠ જગજીવન દેવકરજી, દોશી	૧૦૦૧) ,, કેશવજી માણિકચંદ
શેઠકરજી લાલજી શાહ શવજી	૧૧૦૧) ,, ભગવાનદાસ હીરાચંદ
રૂગનાથ તથા શાહ ભીમજી	૧૫૦૧) ,, કેશરીચંદ ભાણુભાઈ
કાળીદાસ પ્રથમ હકૂતો.	૫૦૦) ,, મણીલાલ સુરજમલ ઝવેરી
૧૦૦૧) શેઠ મોહનલાલ હેમચંદ	૫૧) ,, ત્રીભોવનદાસ તુલશીદાસ
૫૦૦) ,, મણીલાલ મોકમચંદ	૨૫૧) ,, મગનલાલ લહેરચંદ
૧૦૦૧) ,, ચુનીલાલ નાનચંદ તથા મો-	૧૦૦૧) ,, તુલશીદાસ મોહનજી કરાણી
તીલાલ નાનચંદ	તથા શેઠ પરભુદાસ શેઠકરજી
૧૦૧) ,, છોટાલાલ લહેરચંદ	
૨૫૧) ,, નગીનભાઈ મંછુભાઈ	
૭૦૧) ,, મંગળચંદ લક્ષ્મુભાઈ	

પરિશિષ્ટ નં. ૪

પાછળના વર્ષના વસુલ.

સંવત ૧૯૭૩ ના લવાજમના આવ્યા તેની વિગત.

૫૧) શેઠ મોતીચંદ પ્રેમચંદ	૫૧) શેઠ મોતીચંદ વીરચંદ
૫૧) ,, જગનલાલ ચુનીલાલ ચોકશી	
૫૧) ,, ગુલાખચંદજી દહા	
૫૧) ,, અમીચંદ મોતીચંદ	

સંવત ૧૯૭૪ ના લવાજમના વસુલ આવ્યા.

૫૧) શેઠ જીવણુલાલ લખમીચંદની કું.	૫૧) શેઠ જગનલાલ ચુનીલાલ
૫૧) ,, રામચંદ પીતાબર	૫૦૧) ,, નાગરદાસ પુરષોત્તમ
૧૦૧) ,, ઓધડભાઈ નેમજી	૫૧) ,, પાનાચંદ વાલજી
૧૨૫) ,, કલાણુચંદ સોભાગચંદ	૧૦૧) ,, રતનચંદ ખીમચંદ મોતીચંદ
૧૦૧) ,, હીરાલાલ બકોરદાસ	૫૧) ,, મોહનલાલ દલીચંદ દેશાઈ
૫૧) ,, અમુંલખ દેવચંદ	૫૧) ,, નરશીદાસ નથુભાઈ
૧૦૧) ,, કેશરીચંદ ભાણુભાઈ	૫૧) ,, ડાકટર નાનચંદ કરતુરચંદ મોદી
૫૧) ,, મોહનલાલ ચુનીલાલ યુલાખી	૫૧) ,, વીરચંદ જગજીવન
૫૧) ,, મોહનજી વસનજી પોરબંદરવાળા	૫૧) ,, પ્રેમચંદ મગનચંદ પાટણુવાળા
૫૧) ,, સુરચંદ પરસોતમ બદામી	૫૧) ,, છોટાલાલ પ્રેમજી
૫૧) ,, પ્રાગજી ભીમજી	૫૧) ,, કેશવલાલ ભાણુભાઈ
૫૧) ,, માણિકલાલ નાનજી	૭૫) ,, ડોકટરશી દેવશી
૫૧) ,, છોટુભાઈ ધચ્છાચંદ	૫૧) ,, ગુલાખચંદજી દહા
૫૧) ,, લખમીચંદ ચુનીલાલ	૫૧) ,, લહેરભાઈ ન્યાલચંદ
૫૧) ,, મણીલાલ મોકમચંદ	૫૧) ,, જ્ઞેસંગભાઈ છોટાલાલ સુતરીયા
૫૧) ,, ભગવાનદાસ હીરાચંદ	૫૧) ,, મોહનલાલ ઉમેદરામ
૫૧) ,, મુળજી ધનજી હ. પ્રેમચંદ	૫૧) ,, લાલચંદ મુળચંદ
૫૧) ,, જીવતલાલ શાંતિલાલ	૫૧) ,, કેશવજી માણિકચંદ
૫૧) ,, ચુનીલાલ ઉત્તમચંદ દવાવાળા	૫૧) ,, રાવનજી લખમાજી
૫૧) ,, છોટાલાલ લહેરચંદ	૧૦૧) ,, દલીચંદ વીરચંદ
૫૧) ,, મોહનલાલ ખોડીદાસ	૫૧) ,, મોહનદાસ વસનજી
૫૧) ,, કકલભાઈ ભુદરભાઈ	૫૧) ,, અમીચંદ મોતીચંદ
૫૧) ,, જગનલાલ અમરશી	૫૧) ,, સુમેરમલજી સુરાણુ
૫૧) ,, છોટાલાલ મગનલાલ કોહારી	૫૧) ,, કાળીદાસ અમરશી
૫૧) ,, ઓતમચંદ હીરજી	૫૧) ,, મગનલાલ લહેરચંદ
૫૧) ,, મણીલાલ નગીનદાસ	૫૧) ,, લખમીચંદ ત્રીભોવનદાસ
૫૧) ,, મુળચંદ ધચ્છાચંદ જરમનસી-	૧૦૧) ,, દુલચંદ ત્રીકમજી પારેખ
લ્વરવાળા	૫૧) ,, મોતીચંદ વીરચંદ સંઘવી
૫૧) ,, મોતીચંદ પ્રેમચંદ	
૫૧) ,, નેમચંદ પીતાબરદાસ	
૧૦૧) ,, રાયચંદ દુલભજી	

परिशिष्ट नं. ५

संवत् १९७५ ना लवाजमना वसुध आन्या तेनी विगत.

- ५१) शैः मोहनल वसनल पोरणंदरवाणा
 ५१) श्री. मुलयंद हीरल
 ५१) शैः भगवानदास हीरायंद
 ७५) ,, हाथीभाष मगनलावनी कुं.
 ५१) ,, देवकरणु प्रेमल
 ५१) ,, देवकरणु प्रेमलना पत्नी आष
 शनकर आष
 ५१) ,, मण्डीवाल लहेरयंद
 १०१) ,, राययंद हुलमल
 १०१) ,, लक्ष्मभाष युवाणयंद अवेरी
 १०१) ,, मोतीवाल मुणल
 ५१) ,, हेमयंद मोहनवाल
 ५१) ,, कुंदनल कपुरयंद हरते धीया-
 लक्ष्मीयंद
 ५१) ,, गोदडभाष डोसल
 १०१) ,, जेडाभाष कलाणुल
 ५१) कागदी केशववाल अन्ड सी. भी.
 महेतानी कुं.
 २०१) शैः युवाणयंद मोतीयंद हमण्डीआ
 ५१) ,, मण्डीवाल रीणयंद
 ५१) ,, लवतवाल शांतिवाल
 ६१) ,, गोविंदल इगनाथ
 २५१) ,, प्रेमयंद रतनल हरते शैः नरो-
 त्तमदास लाणुल
 ५१) ,, धेवाभाष उत्तमयंद
 २५१) ,, नगीनदास कपुरयंद अवेरी
 ५१) ,, नगीनदास कपुरयंदनी विधवा
 आष इक्षमण्डीआष
 १०१) ,, इपयंद रगीनदास
 ५१) ,, सुरजमल लहेरयंद
 ५१) ,, डयाभाष धनल
 ५१) ,, कान्तिवाल सरपयंद नाणुपरी
 १००१) ,, हेमयंद अमरयंद
- ५१) शैः पानायंद वालल
 ५१) ,, डाक्टर नानयंद करतुरयंद मोदी
 ५१) ,, नरशीदास नथुभाष
 १०१) ,, हीरावाल अकरदास
 १००१) ,, देवकरणु मुणल
 १०१) ,, मोहनवाल हेमयंद
 १००) ,, भोगीवाल मोहनवाल
 ८५) ,, रवयंद उन्नमयंद
 ५१) ,, युनीवाल वीरयंद
 ५१) ,, मोहनवाल युनीवाल
 ५१) ,, राययंद नानयंद हरते मगनवाल
 १०१) ,, अमुलण पुणयंदनी कुं.
 १२५) ,, कलाणुयंद सोभागयंद
 ५१) ,, आनुभाष मुणयंद
 १०१) ,, गुवाणयंद अमृतवाल
 ५१) ,, शवयंद क्यरामाष
 ७५) ,, इपयंद लक्ष्मभाष
 १०१) ,, प्रेमल नागरदास
 ५१) ,, केशववाल भाणुभाष
 १२५) ,, लालभाष कलाणुभाष अवेरी
 ५१) ,, राययंद मोतीयंदनी कुं.
 १०१) ,, यतरमज हेमराज अवेरी
 ५१) ,, परभुदास शेशकरणु
 ५१) ,, युनीवाल उत्तमयंद दवावाणा
 ७५) ,, टोकरशी देवशी
 ५१) ,, युवाणयंदल ठडा
 ५१) ,, लहेरभाष न्यालयंद
 ५१) ,, जेशीगभाष छोटावाल सुतरीया
 ५१) ,, मोहनवाल उमेदराम
 ५१) ,, प्रेमयंद केशरीयंद
 ५१) ,, अमुलण देवयंद
 ५१) ,, सेवतीवाल नगीनदास

- १५१) शैः नरोत्तमदास जगलवन
 १५१) ,, जमनादास मोराल जे. पी.
 १०१) ,, रामयंद हरगोवन
 ५१) ,, राजल लणभाष
 २५१) ,, पानायंद प्रेमयंद जमनगरवाणा
 २५१) ,, मुणयंद हीरायंद जमनगरवाणा
 ५१) ,, अभीयंद मोतीयंद
 ५१) ,, छोटावाल प्रेमल
 ५१) ,, लवलवाल लणभीयंदनी कुं.
 ५१) ,, मगनवाल कंकुयंद
 १०१) ,, युनीवाल सांखयंद
 ५१) ,, जेपाल पानायंद
 २०१) ,, लक्ष्मभाष नथुयंद
 १०१) ,, हुलमभाष भगवानल
 ५१) ,, आपुवाल न्यालयंद
 ५१) ,, ओतमयंद हीरल
 ५१) ,, पोपटवाल धारशी
 ५१) ,, प्रेमल भीमल
 ५१) ,, गीरधर वीरल
 ५१) ,, छोटावाल करतुरयंद
 ५१) ,, रामयंद जेडा देशाष
 ५१) ,, मदनल गुडाभाष महेता.
 १०१) ,, ओधडभाष नेमल
 ५१) ,, सुभेरमल सुराणा
 १५१) ,, मोतीयंद देवयंद
 ५१) ,, मण्डीवाल सुरजमल
 १०१) ,, दलछाराम नानयंद
 ५१) ,, उत्तमवाल भाणुवाल
 ५१) ,, लुरीयाभाष लवलयंद
 ५१) ,, प्रेमयंद पुज
 ५१) ,, लणभीयंद युनीवाल
 १५१) ,, प्राणल धरमशी
 ५१) ,, रामयंद पीतांबर
 ५१) ,, तुलशीदास मोहनल कराणी
- ५१) शैः भीमयंद नागरदास तथा वाडी-
 लाल नागरदास
 ५१) ,, अवेरयंद कलाणुल
 ५१) ,, अमरयंद धेवाभाष
 ५१) ,, मुणल धनल ड. प्रेमयंद
 ५१) ,, युनीवाल नखानयंद
 ५१) ,, काणीदास अमरशी
 १०१) ,, रतनवाल युनीवाल पनावाल
 ५१) ,, मगनवाल लहेरयंद
 ५१) ,, अवेरयंद हाकरशी
 ४०१) ,, रतनल लसणुदासनी कुं.
 ५१) ,, लणभीयंद त्रीभोवनदास
 १५१) ,, भगुभाष हीराभाष मलल
 ५१) ,, साराभाष मगनभाष मोदी
 ५१) ,, यीमनवाल परशोतम
 १०१) ,, पुत्रयंद त्रीकमल पारेण
 १५०) ,, मोतीयंद गिरधरवाल कापडीया
 ५१) ,, मोतीयंद वीरयंद
 ५१) ,, हरीवाल आशाराम
 ५१) ,, त्रीकमवाल हीरावाल
 ५१) ,, हवीयंद पुलयंद
 ५१) ,, रणुछोडभाष कानलभाष कुं.
 ५१) ,, उत्तमयंद मुणयंदनी विधवा आष
 सरस्वती आष
 ४०१) ,, लवलयंद लक्ष्मभाषनी कुं.
 १००) ,, गोपाणल कानल अवेरी
 ५१) ,, नरोत्तमदास मोतीयंद दीपयंद
 ५१) ,, छोडुभाष धरुणयंद
 ३०१) ,, नेमयंद भीमल
 ५१) ,, मण्डीवाल मोकमयंद
 ५१) ,, प्राणल भीमल

પરિશિષ્ટ નં. ૬

સંવત્ ૧૯૭૬ થી ૧૯૮૨ સુધીના (અગાડીનાં વર્ષોના વસુલ)

લવાજમના આવ્યા.

	૧૯૭૬	૧૯૭૭	૧૯૭૮	૧૯૭૯	૧૯૮૦	૧૯૮૧	૧૯૮૨
શેઠ મોહનજી વસનજી પોરબંદરવાળા	૫૧	૫૧	૫૧	૫૧	૫૧	૫૧	૦
મી. મુળચંદ હીરજી	૫૧	૫૧	૫૧	૫૧	૫૧	૦	૦
શેઠ ભગવાનદાસ હીરાચંદ	૫૧	૫૧	૫૧	૫૧	૫૧	૫૧	૦
,, હાથીમાઈ મગનલાલની કું.	૭૫	૭૫	૭૫	૭૫	૭૫	૦	૦
,, યુનીલાલ વીરચંદ	૫૧	૫૧	૫૧	૫૧	૫૧	૦	૦
,, પ્રેમચંદ કેશરીચંદ	૫૧	૫૧	૦	૦	૦	૦	૦
,, સેવંતીલાલ નગીનદાસ	૫૧	૫૧	૫૧	૫૧	૫૧	૦	૦
,, કાળીદાસ અમરશી	૫૧	૫૧	૫૧	૫૧	૫૧	૦	૦
,, યુનીલાલ નહાનચંદ	૫૧	૫૧	૫૧	૫૧	૫૧	૫૧	૫૧
,, બાપુલાલ યુનીલાલ	૦	૦	૧૦૧	૧૦૧	૧૦૧	૧૦૧	૧૦૧
	૪૮૩	૪૮૩	૫૩૩	૫૩૩	૫૩૩	૨૫૪	૧૫૨

પરિશિષ્ટ નાં ૭.

શ્રીમહાવીર જૈન વિદ્યાલય. ચાલુ ફંડમાં વસુલ આવ્યા.

- ૫) શેઠ પોપટલાલ હરગોવન
- ૧૦૧ ,, દેવજી લાધા
- ૫૧ ,, હીરજી દેવજી
- ૨૫૩) ,, આણંદજી પુરષોત્તમ
- ૨૫) ,, નાનાલાલ કાનજી
- ૫) ,, મગનલાલ નેમચંદ
- ૧૦૦) ,, નાનાચંદ ધનાજી
- ૨૫) ,, છોટાલાલ જીવજીભાઈ
- ૨૫) ,, ચીમનલાલ પરશોત્તમ

- ૩૫૧) શેઠ લખમાજી ભુતાજી
- ૫૧) ,, નવચંદ હરિચંદ
- ૫૧) એક સદગૃહસ્થ
- ૫૧) શેઠ મંજુભાઈ તલેકચંદ સંવત્ ૧૯૭૪ ના ત્રીજા વર્ષના.
- ૫) એક સદગૃહસ્થ
- ૨) શેઠ હીરાલાલ કીલાચંદ
- ૧) શેઠ સાંકલચંદ પ્રેમચંદ
- ૨૫) એક સદગૃહસ્થ

- ૧૦) શેઠ દેવચંદ દામજી
- ૫) શેઠ દલસુખમાઈ ગિરધરદાશ
- ૧૧) મુતા ચૌથમલ હમીરમલ. સંવત્ ૧૯૭૪ ના ચોથા વર્ષના
- ૧૫) શેઠ જગનલાલ રતનચંદ. સંવત્ ૧૯૭૪ ના ચોથા વર્ષના
- ૧૦) શેઠ જ્ઞેશીંગમાઈ. જી. શાહ
- ૧૦૨) શેઠ હરીલાલ છોટાલાલ
- ૫૦) શેઠ દીપચંદ ભીમાજી સંવત્ ૧૯૭૪ તથા ૧૯૭૫ ના
- ૫૦) શેઠ રામચંદ અમીચંદ. સંવત્ ૧૯૭૪ તથા ૧૯૭૫ ના
- ૧૮) શેઠ ઉમદેચંદ ખીમચંદ. સંવત્ ૧૯૭૪ તથા ૧૯૭૫ ના
- ૧૪) શેઠ લલ્લુભાઈ દેવાજી. સંવત્ ૧૯૭૪ તથા ૧૯૭૫ ના
- ૨૦) શેઠ લલ્લુભાઈ મલુકચંદ. સંવત્ ૧૯૭૩ તથા ૧૯૭૪ ના ત્રીજા અને ચોથા વર્ષના
- ૭૫) શેઠ દલીચંદ કુલચંદ મારદત્
- ૫૦) શેઠ હિમતલાલ નાથામાઈ વીરચંદ ડભોઇવાળા
- ૨૫) શેઠ પોપટલાલ પાનાચંદ. સંવત્ ૧૯૭૫ ના ચોથા વર્ષના
- ૧૦) શેઠ મોહનલાલ ભગવાનજી. સંવત્ ૧૯૭૩ ના ખીજા વર્ષના
- ૨૦) શેઠ મોતી ખુશાલજી સંવત્ સંવત્ ૧૯૭૩ થી ૧૯૮૦ સુધી વર્ષ ૮) ના
- ૧૦૦) એક સદગૃહસ્થ તરફથી-હસ્તે ગિરધરલાલ
- ૧૧) શેઠ ગઢુલાલ અમૃતલાલ સંવત્ ૧૯૭૪ ના પ્રથમ વર્ષના
- ૨૫) શેઠ હરખચંદ મકનજી સંવત્ ૧૯૭૫ ના પાંચમા વર્ષના
- ૧૫) શેઠ કાળીદાસ સાંકલચંદ દોશી.

- સંવત ૧૯૭૫ ના ચોથા વર્ષના
- ૧૫૦) શેઠ મેઘજી જગજીવન. સંવત્ ૧૯૭૫ થી ૧૯૮૦ સુધી વર્ષ ૬) ના
- ૨૫) શેઠ શેશકરજી લાલજી
- ૧૫) શેઠ હીરાલાલ ડાયાભાઈ સંવત્ ૧૯૭૪ ના ત્રીજા વર્ષના
- ૧૦૨) શેઠ ખુશાલચંદ કરમચંદ વેરાવળ-વાળા સંવત ૧૯૭૪ તથા ૧૯૭૫ ના ત્રીજા અને ચોથા વર્ષના
- ૧૫) શેઠ જ્ઞેચંદ ખીમજી
- ૧૦) શેઠ મોનજી રૂપચંદ
- ૧) શેઠ વાલજી નાનાજી
- ૨૫) શેઠ ગોકલદાસ રવજી સંવત્ ૧૯૭૪ ના ચોથા વર્ષના
- ૯૬) અમદવાદથી આવ્યા
- ૫૦) શેઠ રતનચંદ મલીચંદ સંવત્ ૧૯૭૩ થી ૧૯૭૭ સુધી વર્ષ ૫) ના
- ૧૧) શેઠ મોહનલાલ છોટાલાલ સં. ૧૯૭૪ ના ખીજા વર્ષના
- ૧૦) શેઠ ડાયાભાઈ જગનલાલ સં. ૧૯૭૪ ના ખીજા વર્ષના
- ૫) શેઠ મણીલાલ હીરાચંદ સંવત્ ૧૯૭૪ ના ખીજા વર્ષના
- ૫) શેઠ ડાયાભાઈ મગનલાલ સં. ૧૯૭૪ ના ખીજા વર્ષના
- ૫) શેઠ માઈચંદ હીરાચંદ
- ૫) શેઠ અમૃતલાલ મહાસુખરામ સં. ૧૯૭૪ ના ખીજા વર્ષના
- ૨) શેઠ જ્ઞેશીંગમાઈ ખીમચંદ સં. ૧૯૭૪ ના ખીજા વર્ષના
- ૨) શેઠ મુળચંદ જમનાદાસ સં. ૧૯૭૩ તથા ૧૯૭૪ ના
- ૧) શેઠ નગીનદાસ મગનલાલ
- ૯૬)

- ૨૫) શેઠ કીલાયંદ ભીખાયંદ. સંવત્ ૧૯૭૩ ના પ્રથમ વર્ષના
૨) ,, ત્રીભોવનદાસ તુલસીદાસ. સંવત્ ૧૯૭૫ ના પાંચમા વર્ષના
૫૦) ,, મણીલાલ ઉત્તમચંદ. સંવત્ ૧૯૭૪ તથા ૧૯૭૫ ના બીજા અને ત્રીજા વર્ષના
૨૫) શેઠ લખમીચંદ ખેંગાર. સંવત્ ૧૯૭૫ ના ચોથા વર્ષના
૧૦૧) ,, હીરજી ખેતશી
૧૫) ,, મોહનલાલ રામચંદ સં. ૧૯૭૩ થી ૧૯૭૫ સુધી વર્ષ ૩ ના
૫) ,, હીરજી દેવજી સંવત્ ૧૯૭૪ ના
૨૫) ,, કીલાયંદ ભીખાયંદ સંવત્ ૧૯૭૪ ના બીજા વર્ષના
૨૫) ,, રાયચંદ ડુંગરશી. સંવત્ ૧૯૭૫ ના ત્રીજા વર્ષના
૧૦૨) ,, મગનભાઈ કરતુરચંદ સંવત્ ૧૯૭૪ તથા ૧૯૭૫ ના ચોથા તથા પાંચમા વર્ષના
૩૦) ,, ગલાલચંદ જ્ઞેચંદ માંગરોળવાળા સંવત્ ૧૯૭૩ થી ૧૯૭૫ સુધી ખહેલા, બીજા અને ત્રીજા વર્ષના
૧૦૮) ,, વૈદ દલપતભાઈ મોતીચંદ વડોદરાવાળા આગટ ૧૯૧૭ થી જાનેવારી ૧૯૧૯ સુધી માસ ૧૮ ના
૨૫) શેઠ ભવાનજી અમરચંદ સંવત્ ૧૯૭૪ ના ત્રીજા વર્ષના
૧) ,, વાડીલાલ જગનલાલ
૧૦૨) ,, હકીસિંગ જ્ઞેલાભાઈ ચોથાભાઈ પાંચમા વર્ષના
૧૧) ,, શેઠ ગુડુલાલ અમૃતલાલની કું. સંવત્ ૧૯૭૫ ના બીજા વર્ષના

- ૨૫) ,, જ્ઞેશીંગભાઈ નાગરદાસ સંવત્ ૧૯૭૪ ના બીજા વર્ષના
૨૫) ,, રતનશી ત્રીકમજી સંવત્ ૧૯૭૫ ના પાંચમા વર્ષના
૧૧) મુતા ચોથમલ હુમીરમલ સંવત્ ૧૯૭૫ ના પાંચમા વર્ષના
૨૫) શેઠ સયચંદ ડુંગરશી સંવત્ ૧૯૭૪ ના બીજા વર્ષના
૨૫) ,, માધવજી કરમચંદ સંવત્ ૧૯૭૫ ના પાંચમા વર્ષના
૧૨) શેઠ મોહનચંદજી મુથા
૫૦૧) ,, હીરાલાલ એમ. શાહ
૨૦૦) ,, અમરચંદ કાનજી હ. દીવાળીયાઈ
૨૧) ,, ધરમશી શેશકરજી હ. દુલમદાસ સંવત્ ૧૯૭૪ ના ચોથા વર્ષના
૧૫) ,, હીરાલાલ ગયાભાઈ સંવત્ ૧૯૭૫ ના ચોથા વર્ષના
૧૦૦) ,, હરખચંદ વીરજી હ. શેઠ નેલુશી
૧૩૭૫) મોતીના ધર્મના કાઠા તરફથી હ. શેઠ ગુલાબચંદ દેવચંદ
૫૦૦) સંવત્ ૧૯૭૪ ના વૈશાખ થી ભાદરવા સુધી દર માસે રૂ. ૧૦૦)
૮૭૫) સંવત્ ૧૯૭૪ આસોથી સંવત્ ૧૯૭૫ ચૈતર સુધી માસ ૭ દર માસે રૂ. ૧૨૫ લેખે.

૧૩૭૫)

- ૨૫) શેઠ પોપટલાલ પાનાચંદ સંવત્ ૧૯૭૪ ના ત્રીજા વર્ષના
૫૦) ,, ગુલાબચંદ મેઘજી

૫૧૨૫)

પરિશિષ્ટ નં. ૮

વિભાગ ૧ લો.

સંસ્થાના જૂઠા જૂઠા ખાતામાં મળેલી ભેટની રકમો.

શ્રી મહાવીર જૈન વિદ્યાલય સ્થાપક કુંડમાં વસુલ આવ્યા.

૧૫૦૦) શેઠ સોમચંદ ઝોતમચંદ

ચુનિવર્સિટી માટે સાહિત્ય તૈયાર કરાવવા માટે આવ્યા

૨૫૦) શેઠ સોમચંદ ઝોતમચંદ.

દેરાસરજી ખર્ચ માટે આવ્યા.

૫૦) શેઠ સોમચંદ ઝોતમચંદ.

કવાઈ ખર્ચ માટે આવ્યા.

૧૬૫) શેઠ સોમચંદ ઝોતમચંદ

ધાર્મિક અભ્યાસ ખર્ચ પેટે આવ્યા.

૨૩૫) શેઠ સોમચંદ ઝોતમચંદ.

વિભાગ ૨ જો.

ભેટ આવ્યાની વિગત.

મેસર્સ. એસ. દેવકરજીની કંપની તરફથી રૂ. ૨૦૦) યસોની કિમતના આગીય ઘાતીજોટા ભેટ મળેલા છે.

શેઠ ચુનીલાલ તીરચંદ તરફથી પ્રંદર પુસ્તકો લાઇબ્રેરી માટે ભેટ મળેલાં છે.

શેઠ મોતીચંદ ગિરધરલાલ કાપડીયા તરફથી નવ પુસ્તકો ભેટ મળેલાં છે.

परिशिष्ट नं. ६ साल १९१८-१९ ना विद्यार्थीओं नुं विगतवार पत्रक,

नं.अ.	नाम.	न्यात.	वतन.	छात्रो.	पेछंग क्री.
१	जसाणी रतीवाल माणिक्यंद	दशा श्रीमाणी	राजकोट	डाडीआवाड	द्री
२	शाह अंयावाल माणिक्यंद	"	सुरत	सुरत	द्री
३	शाह नरोत्तमदास धरमशी	"	मांगरोण	डाडीआवाड	पेछंग A
४	शाह छगनवाल नानयंद	वीशा पोरवाड	सरभोणु	सुरत	द्री
५	परीभ श्रीमनवाल मोतीवाल	दशा पोरवाड	जेडा	जेडा	"
६	शाह श्रीमनवाल दलसुभभाध	दशा श्रीमाणी	भंभात	जेडा	"
७	शाह यंपकवाल हेमयंद	"	पारडी	सुरत	पेछंग B
८	शाह नानयंद गोविंदल	"	लींयडी	डाडीआवाड	द्री
९	शाह नगीनयंद नगलवनदास	वीशा पोरवाड	नवसारी	सुरत	"
१०	परीभ भाधवाल भेयरदास	दशा पोरवाड	जेडा	जेडा	"
११	शाह गोविंदल उजमशी	वीशा श्रीमाणी	सीमेज	अमदावाद	"
१२	शाह दीपयंद लवणु	"	भावनगर	डाडीआवाड	"
१३	शाह मयाभाध शंकरशी	"	अमदावाद	अमदावाद	"
१४	शेह श्रीमनवाल युनीवाल	दशा पोरवाड	जेडा	जेडा	"
१५	परीभ अंयावाल लखुभाध	वीशा ओसवाण	वडादला	जेडा	पेछंग B
१६	शाह नरसीदास सुणल	वीशा पोरवाड	लींयडी	डाडीआवाड	द्री
१७	शाह भंमयंद अवेरयंद	दशा ओसवाण	राता	सुरत	"
१८	देशी सांडणयंद लकमयंद	वीशा पोरवाड	जिमता	अमदावाद	"
१९	शाह दलसुभभाध मर्दलभाध	वीशा ओसवाण	ओड	अमदावाद	"
२०	शाह मोहनवाल पीतांबरदास	"	युडारी	सुरत	पेछंग B
२१	लाडीया नागल कल्याणल	दशा श्रीमाणी	राजकोट	डाडीआवाड	द्री
२२	अवेरी जिनमयंद लखुभाध	दशा ओसवाण	भर्य	भर्य	पेछंग B
२३	शाह मोहनवाल हाथीभाध	दशा श्रीमाणी	देडगाम	अमदावाद	द्री
२४	संधवी मोतीवाल छगनवाल	वीशा श्रीमाणी	पावीताणु	डाडीआवाड	"
२५	कापडीया नरोत्तमदास युनीवाल	दशा श्रीमाणी	लींयडी	"	"
२६	शाह मोहनवाल हेमयंद	"	पारडी	सुरत	"
२७	कापडीया श्रीमिनदास छोटावाल	वीशा श्रीमाणी	आमोद	भर्य	"
२८	कोडारी रतीवाल अमरयंद	दशा श्रीमाणी	भोरथी	डाडीआवाड	"
२९	शाह नेणुशी देवकरणु	वीशा श्रीमाणी	कोड	अमदावाद	"
३०	युगणीया भुययंद वच्छराज	दशा ओसवाण	रतलाम	माणवा	"
३१	शाह डिंमतवाल हीरावाल	वीशा पोरवाड	पेथापुर	अमदावाद	पेछंग A
३२	शाह प्रागल वीरल	"	नमनगर	डाडीआवाड	पेछंग A
३३	कोडारी शोभागयंद भीमयंद	दशा श्रीमाणी	लींयडी	"	द्री
३४	परीभ छगनवाल लवणुवाल	वीशा श्रीमाणी	महुवा	"	पेछंग B
३५	अदामी इकीरयंद मगनवाल	"	सुरत	सुरत	"
३६	शेह अमृतवाल उजमशी	"	शीहाणु	डाडीआवाड	द्री
३७	शाह श्रीमनवाल उजमशी	दशा श्रीमाणी	मेटाद	"	"
३८	शाह मंगणदास गिरधरवाल	वीशा श्रीमाणी	गोधरा	पंयमहात्र	पेछंग B

* भील टर्मिं दामल अमेव विद्यार्थीओ.

तथा अल्पासनुं परिष्णाम विगेरे.

अल्पास.	कोलेज.	धामिक परिक्षानुं परिष्णाम		युनि. अथवा डॉ. परीक्षानुं परि.	रीमाके.
		पास के नापास.	सामाया मजल माडस.		
सीनीयर श्री. ओ.	वील्सन	पास	६०	पास	
"	"	"	५५	"	
सीनीयर श्री. डोम.	रीडनहाम	पास	७७	नपास	वि. छोडयुं.
"	"	"	७०	पास	से. क
धन्टर श्री. डोम.	"	"	७२	"	"
"	"	"	६५	"	"
गुनीयर श्री. ओ.	वील्सन	"	५८	नपास	
"	"	"	६२	"	
"	"	"	४५	"	
"	"	"	४८	"	
"	"	"	६१	"	
"	"	भेडा नहि	...	"	
"	"	पास	६१	"	
गु श्री. ओस. सी	"	"	६४	"	
"	"	"	६७	"	
धन्टर श्री. ओ. आर्ट्स.	"	"	६४	पास	से. क
"	"	"	५४	नपास	आ वरसे जे डाया नथी त-पास आवेछे.
"	"	"	६०	पास	
"	"	"	७३	"	
"	"	"	७०	"	
"	"	"	६०	"	
उणुं वर्ष ओम श्री. ओस. आन्ट मेडीकल	"	"	८०	"	से. क.
"	"	"	५८	"	"
"	"	"	६४	"	"
२णुं वर्ष	"	"	५५	"	"
"	"	"	६८	"	"
"	"	"	५०	"	"
"	"	"	७५	"	"
१णुं वर्ष	"	"	७५	"	"
"	"	"	२६	"	"
"	"	नपास	...	"	"
"	"	भेडा नहि	...	"	"
१णुं वर्ष श्री. घ.	ओ. ल. पुना	पुना	...	पास	वि. छोडयुं.
"	"	पुना	...	"	द. क.
१णुं वर्ष आर्ट्स प्रीवीअस	वील्सन	"	...	नपास	द. क.
"	"	पास	५५	पास	वि. छोडयुं.
"	"	"	५७	"	"
"	"	भेडा नहि	"	भेडा नहि	वि. छोडयुं.

પરિશિષ્ટ નં ૧૦ સાલ ૧૯૧૯-૨૦ માટે જુના તથા નવા

નંબર	નામ.	ન્યાત.	વતન.	જીલ્લો.	પેઈંગ-ફી.
૧	શાહ હગનલાલ નાનચંદ	વીસા પોરવાડ	સરભોણુ	સુરત	ફી
૨	શાહ નગીનદાસ જગજીવનદાસ	"	નવસારી	"	ફી
૩	પરીખ ભાઈલાલ બહેચરદાસ	દશા પોરવાડ	ખેડા	ખેડા	"
૪	શાહ ગોવિંદજી ઉજ્જમશી	વીસા શ્રીમાળી	સીમેજ	અમદાવાદ	"
૫	શાહ દીપચંદ જીવણુદાસ	"	ભાવનગર	કાઠીઆવાડ	"
૬	શાહ મયાભાઈ ઠાકરશી	"	અમદાવાદ	અમદાવાદ	"
૭	શેઠ ચીમનલાલ ચુનીલાલ	દશા પોરવાડ	ખેડા	ખેડા	"
૮	શાહ ગોવિંદચંદ ઝવેરચંદ	વીસા પોરવાડ	સરભોણુ	સુરત	પેઈંગ B
૯	પરીખ અંબાલાલ લક્ષુભાઈ	વીસા ઓસવાળ	વડાદલા	ખેડા	પેઈંગ B
૧૦	શાહ ખીમચંદ ઝવેરચંદ	દશા ઓસવાળ	રાતા	સુરત	ફી
૧૧	શાહ દલસુખભાઈ મહીજીભાઈ	વીસા ઓસવાળ	ઓડ	અમદાવાદ	"
૧૨	દલાલ હીરાલાલ હાલચંદ	વીસા પોરવાડ	પાલણુપુર	પાલણુપુર	પેઈંગ
૧૩	શાહ મોહનલાલ પીતાંબરદાસ	વીસા ઓસવાળ	બુહારી	સુરત	"
૧૪	ઝવેરી ઉત્તમચંદ લક્ષુભાઈ	દશા ઓસવાળ	ભરૂચ	ભરૂચ	"
૧૫	લાહીઆ નાગજી કલ્યાણુજી	દશા શ્રીમાળી	રાજકોટ	કાઠીઆવાડ	ફી
૧૬	શાહ ચંપકલાલ હેમચંદ	"	પારડી	સુરત	પેઈંગ B
૧૭	શાહ નાનચંદ ગોવિંદજી	"	લીંબડી	કાઠીઆવાડ	ફી
૧૮	શાહ મોહનલાલ હાથીભાઈ	"	દેહગામ	અમદાવાદ	"
૧૯	સંઘવી મોતીલાલ હગનલાલ	વીસા શ્રીમાળી	પાલીતાણા	કાઠીઆવાડ	"
૨૦	કાપડીઆ નરોત્તમદાસ ચુનીલાલ	દશા શ્રીમાળી	લીંબડી	"	"
૨૧	શાહ મોહનલાલ હેમચંદ	"	પારડી	સુરત	"
૨૨	કાપડીઆ ત્રીભોવનદાસ છોટાલાલ	વીસા શ્રીમાળી	આમેદ	ભરૂચ	"
૨૩	કોહારી રતીલાલ અમરચંદ	દશા શ્રીમાળી	મોરખી	કાઠીઆવાડ	"
૨૪	શાહ નેણુશી દેવકરણુ	વીસા શ્રીમાળી	કોઠ	અમદાવાદ	"
૨૫	ગુગળીયા ખુબચંદ વચ્છરાજ	દશા ઓસવાળ	રતલામ	માળવા	"

દાખલ કરેલા વિદ્યાર્થીઓનું વિગતવાર પત્રક.

અભ્યાસ.	કોલેજ.	જુના યા નવા.	રીમાર્ક.
સી. ખી. કોમ.	સીડનહામ	જુના	
સી. ખી. એ.	વીલ્સન	"	
"	"	"	
"	"	"	
"	"	"	
"	"	"	
"	"	નવા	
સી. ખી. એસ. સી.	"	જુના	
જી. ખી. એ.	"	"	
"	"	"	
"	"	નવા	
"	"	જુના	
"	"	"	
"	"	"	
જી. ખી. કોમર્સ	સીડનહામ	"	
ઈન્ટર "	"	"	
૪ થું વર્ષ એમ. ખી. ખી. એસ.	ગ્રાન્ટ મેડીકલ	"	
"	"	"	
"	"	"	
"	"	"	
૩ જી થું વર્ષ	"	"	
"	"	"	
"	"	"	
૨ જી થું	"	"	

પરિશિષ્ટ નાં ૧૦ સાલ ૧૯૧૯-૨૦ માટે જુના તથા નવા

નંબર.	નામ.	ન્યાત.	વતન.	જિલ્લો.	પેઇંગ ક્રી.
૨૬	શાહ ચીમનલાલ મોતીલાલ	દશા શ્રીમાળી	અમદાવાદ	અમદાવાદ	પેઇંગ B
૨૭	શાહ ચીમનલાલ મણીલાલ	દશા શ્રીમાળી	અમદાવાદ	અમદાવાદ	"
૨૮	શાહ હીમતલાલ હીરાલાલ	વીસા પોરવાડ	પેથાપુર	"	પેઇંગ એ
૨૯	પટેલ મોરારજી મોતીચંદ	વીસા શ્રીમાળી	કાળાવડ	જામનગર	ક્રી
૩૦	શેઠ અમૃતલાલ ઉજ્જમસી	વીસા શ્રીમાળી	શીઆણી	લીંબડી સ્ટેટ	"
૩૧	શાહ અંબાલાલ જ્ઞેહાલાલ	દશા પોરવાડ	વસો	ખેડા	"
૩૨	કુવ નંદલાલ લાલચંદ	દશા શ્રીમાળી	વઢવાણ કેમ્પ	કાઠીઆવાડ	પેઇંગ B
૩૩	શાહ ડાભાભાઈ મગનલાલ	દશા એસવાળ	ભરૂચ	ભરૂચ	પેઇંગ B
૩૪	શાહ ચીમનલાલ ઉજ્જમસી	દશા શ્રીમાળી	ખોટાદ	કાઠીઆવાડ	ક્રી
૩૫	કેશરી સોભાગ્યચંદ ખીમચંદ	"	લીંબડી	"	"
૩૬	પરીખ જગનલાલ જીવજીલાલ	વીસા શ્રીમાળી	મહુવા	"	"
૩૭	શાહ ચંદુલાલ નાનચંદ	વીસા પોરવાડ	સરભોણ	સુરત	"
૩૮	શાહ હીરાલાલ ભોગીલાલ	વીસા એસવાળ	પાટણ	પાટણ	પેઇંગ B
૩૯	શાહ ચીમનલાલ સોમચંદ	દશા પોરવાડ	ખેડા	ખેડા	ક્રી
૪૦	શાહ ઉત્તમચંદ દીપચંદ	વીસા શ્રીમાળી	ધમણાદ	ભરૂચ	"
૪૧	શાહ પોપટલાલ નરોત્તમદાસ	"	મુંબઈ	મુંબઈ	"
૪૨	મહેતા હીમતલાલ ગોપાલજી	"	જામનગર	કાઠીઆવાડ	"
૪૩	શાહ દસમુખભાઈ નગીનદાસ	"	ખોરસદ	ખેડા	"

દાખલ કરેલા વિદ્યાર્થીઓનું વિગતવાર પત્રક.

અભ્યાસ.	કોલેજ.	જુના યા નવા	રીમાર્ક.
૨ જી એમ બી બી એસ	ગ્રાન્ટ મેડીકલ	નવા	
"	"	"	
પહેલું "	"	જુના	
"	"	નવા	
"	વીલ્સન	જુના	
"	સેન્ટ જેવીઅર	નવા	
"	વીલ્સન	"	
ઇન્ટરમીડીએટ આર્ટ્સ.	"	"	
"	"	જુના	
જીનીઅર બી. ઇ.	એન્જીનીઅરીંગ પુના	"	
"	"	"	
૧ જી વર્ષ આર્ટ્સ (પ્રીવીઅસ)	સેન્ટ જેવીઅર	નવા	
"	"	"	
"	વીલ્સન	"	
"	"	"	
"	સેન્ટ જેવીઅર	"	
"	વીલ્સન	"	
પ્રોપેશનર ક્લાસ	એન્જીનીઅરીંગ કોલેજ પુના	"	

परिशिष्ट नं. ११ (चतुर्थ वर्ष)
१९१८-१९मां रक्षेसा विद्यार्थीओनुं विगतवार पत्रके (न्युना.)

अभ्यासवार	सं. कु.	पेछंग	झी.	न्युना	नसा	छरसावार	कुस	न्यातवार	कुस
सीनीयर भी. ओ.	३	०	३	३	०	काडीआवाड	१४	वीशा श्रीमाणी	१०
न्युनीयर भी. ओ.	६	०	६	६	०	माणवा	१	दशा-श्रीमाणी	१३
सीनीयर भी. डोम.	३	०	३	३	०	अमहावाड	७	वीसा ओसवाण	३
छन्टर भी. डोम.	२	१	१	०	२	जेडा	५	दशा ओसवाण	३
३ वर्ष ओम भी. भी. ओस.	३	०	३	३	०	भरय	२	वीसा पोरवाड	५
२ वर्ष " " " "	४	०	४	३	१	सुरत	८	दशा पोरवाड	३
१ कु वर्ष " " " "	३	२	१	१	२	पयमहाड	१	वीशा नीमा	१
ओ-छनीयरनींग पुना	२	०	२	२	०				
न्युनीयर भी. ओस. सी.	२	१	१	२	१				
छन्टर मीडीअट आरुस	६	१	५	५	१				
प्रीवीयस	४	२	२	०	४				
कुस....	३८	७	३१	२८	१०		३८		३८

परिशिष्ट नं. १२.

साव १९१९-२० ना विद्यार्थीओनुं न्यात छवला तथा अख्यासवार पत्रके (नया.)

अभ्यासवार	संख्या	पेछंग	झी	न्युना	नसा	छरसावार	कुस	न्यातवार	कुस
सीनीयर भी. ओ.	७	१	६	६	१	काडीआवाड	१३	वीसा श्रीमाणी	१३
न्युनीयर भी. ओ.	६	३	३	५	१	माणवा	१	दशा श्रीमाणी	१२
सीनीयर भी. डोम.	१	०	१	१	०	अमहावाड	८	वीसा ओसवाण	४
न्युनीयर भी. डोम.	१	१	०	१	०	जेडा	६	दशा ओसवाण	६
छन्टर	१	०	१	१	०	भरय	४	वीसा पोरवाड	५
४ यु वर्ष ओम भी. भी. ओस.	३	०	३	३	०	सुरत	८	दशा पोरवाड	४
३ न्यु वर्ष ओम भी. भी. ओस.	४	०	४	४	०	पावनपुर	१		
२ वर्ष ओम भी. भी. ओस.	३	२	३	२	२	मुं'यछ	१		
१ कु वर्ष " " " "	५	०	२	२	३				
न्युनीयर भी. छं. पुना	२	०	२	२	०				
प्रोगेशन	१	०	१	०	१				
सीनीयर भी. ओस भी	२	१	१	१	१				
छन्टरमीडीअट	२	१	१	१	१				
प्रीवीयस	६	१	५	०	५				
	४३	१२	३१	२८	१४		४३		४३

પરિશિષ્ટ ૧૩.
જૂદી જૂદી ડીગ્રીઓ મેળવી વિદ્યાલયમાંથી બહાર પડેલા એન્જ્યુઓ.

વર્ષ.	નામ.	ડીગ્રી.	પેઇંગકેટ્રી	હાલમાં તેઓ શું કરે છે.
માર્ચ ૧૯૧૬	મોદી રમણલાલ મગનલાલ	બી. એ. (ઓનર્સ)	પેઇંગ	નોકરી-શિક્ષક-આગ્રા.
" "	શાહ હીરાલાલ મંછાચંદ	બી. એ. (ઓનર્સ)	"	બીજી એલ. એલ. બી. પાસ [બ્યાસ.
માર્ચ ૧૯૧૭	શાહ ઝોધવજી ધનજી	બી. એ. (ઓનર્સ)	ફી	બીજી એલ. એલ. બી. પાસ એમ. એ. તે એ-
" "	મહેતા મનજી ધરમશી	બી. એ.	"	નોકરી-કાપડ મારફીટમાં
માર્ચ ૧૯૧૮	મોદી ચંદુલાલ સારાભાઈ	બી. એ. (ઓનર્સ)	પેઇંગ	વ્યાપાર-સુબ્રહ
" "	શાહ રતિલાલ હીરાચંદ	બી. એ.	"	નોકરી-લાલભાઈ દલપતભાઈ મીલ અમદાવાદ
" "	શાહ અંબાલાલ ચતુરભાઈ	બી. એ.	ફી	નોકરી-એમ. એ તે એબ્યાસ
" "	શાહ સુનીલાલ જીવરાજ	બી. એમ	"	નોકરી-જાપાનીસ ફર્મમાં
માર્ચ ૧૯૧૯	પરીખ ચીમનલાલ મોતીલાલ	બી. એમ (સી. ક્લાસ)	ફી	કોટન કોન્ટ્રેક્ટસ બોર્ડમાં
" "	શાહ ચીમનલાલ દલસુખભાઈ	બી. એમ (સી. ક્લાસ)	"	શેર બજારમાં-નોકરી
" "	શાહ અંબાલાલ માણિકલાલ	બી. એ.	"	એલ. એલ. બી. તે એબ્યાસ અને નોકરી
" "	જસાણી રતિલાલ માણિકચંદ	બી. એ.	"	એલ. એલ. બી. તે એબ્યાસ

પરિશિષ્ટ ૧૪.

જૂદાં જૂદાં ખાતાંઓ અને તે પર દેખરેખ માટે ચુટવામાં આવેલા વિદ્યાર્થીઓ. (સેક્ટરીઓ) ૧૯૧૮-૧૯.

ખાતાંનાં નામ.	સેક્ટરીઓ તરીકે વિદ્યાર્થીઓનાં નામ.
સ્કુલન્ટ્સ યુનીયન... ..	{ શાહ નગીનચંદ જગજીવનદાસ શાહ મોહનલાલ હેમચંદ
સીનીયર ધાર્મિક ક્લાસ	જસાણી રતિલાલ માણિકલાલ
જુનીયર ધાર્મિક ક્લાસ	શાહ નરોત્તમદાસ ધરમશી
કસરતશાળા... ..	{ શાહ ખીમચંદ અવેરચંદ કાપડીયા ત્રીભોવનદાસ છોટાલાલ
લાયબ્રેરી	{ શાહ ગોવિંદજી ઉજમશી શાહ મયાભાઈ ઠાકરશી
રીડીંગ રૂમ... ..	યુગળીયા ખુમચંદ વચ્છરાજ
દેરાસરજી... ..	શાહ મોહનલાલ પીતાંબરદાસ
દવા ખાતું... ..	શાહ મોહનલાલ હાથીભ ધ
રસોડા ખાતું... ..	શાહ જગનલાલ નાનચંદ
પહેલી બેચ (બોજન)	પરીખ ચીમનલાલ મોતીલાલ
બીજી બેચ (બોજન)	શાહ દીપચંદ જીવજી
રેક્રન્ટ્સ યુક્સ	શાહ દીપચંદ જીવજી
ગરમ પાણી... ..	પરીખ ચીમનલાલ મોતીલાલ
સ્વચ્છતા... ..	શાહ નેણશી દેવકરજી
ધોબી ખાતું... ..	શેક ચીમનલાલ સુનીલાલ
દીવા બત્તી... ..	કોઠારી રતિલાલ અમરચંદ
કપડાં પરચુરણ... ..	કાપડીયા નરોત્તમ સુનીલાલ
પ્રોવીઝન સપ્લાઇ... ..	શાહ દલસુખભાઈ મહીજીભાઈ
સવારના દુધને માટે	દોશી સાકરચંદ હકમચંદ
જનરલ સુપરવાઇઝર... ..	શાહ જગનલાલ નાનચંદ

પરિશિષ્ટ ૧૪ ચાલુ.

જૂઠાં જૂઠાં ખાતાંઓ અને તે પર દેખરેખ માટે ચુટવામાં આવેલા
વિદ્યાર્થીઓ. (સેક્રેટરીઓ) ૧૯૧૬-૨૦

ખાતાંનાં નામ....	સેક્રેટરીઓ તરીકે વિદ્યાર્થીઓનાં નામ.
સ્કુલનું યુનીયન....	{ શાહ મોહનલાલ પીતાંબરદાસ { ઝવેરી ઉત્તમચંદ લલ્લુભાઈ
ધાર્મિક ક્લાસ અ.... શાહ હમનલાલ નાનચંદ
ધાર્મિક ક્લાસ વ.... શેઠ અમૃતલાલ ઉજમશી
ધાર્મિક ક્લાસ ક.... શાહ ડાહ્યાભાઈ મગનલાલ
કસરતશાળા....	{ કાપડીયા નરોત્તમદાસ યુનીલાલ { કાપડીયા ત્રીભોવનદાસ છોટાલાલ
લાયબ્રેરી....	{ દલાલ હીરાચંદ લાલચંદ { લાડીયા નાગજી કલ્યાણજી
રીડિંગ રૂમ.... શાહ અંબાલાલ જેઠાલાલ
દેરાસરજી.... શાહ ડાહ્યાભાઈ મગનલાલ
દવા ખાતું.... શાહ મોહનલાલ હાથીમાઈ
રસોડા ખાતું....	{ શાહ ખીમચંદ ઝવેરચંદ { શાહ ચીમનલાલ મોતીલાલ
પહેલી ભેય (ભોજન).... શાહ ચંદુલાલ નાનચંદ
બીજી ભેય (ભોજન).... ધ્રુવ નંદલાલ લાલચંદ
રેકરન્સ બુક્સ અને કોલેજ બુક્સ શાહ ચંપકલાલ હેમચંદ
ગરમ પાણી શેઠ અમૃતલાલ ઉજમશી
સ્વચ્છતા.... પરીખ અંબાલાલ લલ્લુભાઈ
દેખી ખાતું.... શાહ નાનચંદ ગોવિંદજી
દીવા બતી.... કોઠારી રતિલાલ અમરચંદ
કપડાં પરચુરણ....	{ શાહ તેજશી દેવકરણ { શાહ ઉત્તમચંદ દીપચંદ
પ્રોવીઝન સપ્લાઇ.... શાહ દલસુખભાઈ મહીજીભાઈ
સવારના દુધ માટે.... પટેલ મોરારજી મોતીચંદ
ફરનીચર.... શાહ ચીમનલાલ મણીલાલ
ગમતરમત.... શાહ ચંપકલાલ હેમચંદ
બનરલ સુપરવાઇઝર.... શાહ હમનલાલ નાનચંદ

પરિશિષ્ટ નં. ૧૫.

વિદ્યાર્થીમંડળનો રિપોર્ટ અને ભાષણોની હકીકત
સને ૧૯૧૮-૧૯ નો રિપોર્ટ.

મહેરબાન સેક્રેટરી સાહેબ,

શ્રી મહાવીર જૈન વિદ્યાલય,
મુંબઈ.

સવિનય નિવેદન કરવાનું કે શ્રી મહાવીર જૈન વિદ્યાલયના “વિદ્યાર્થી-મંડળ” ની સલાહો નિયમિત રીતે દરેક અઠવાડીયામાં શનિવારે ભરવામાં આવતી હતી અને નિયમ પ્રમાણે વર્ષની શરૂઆતમાં ભાષણની શ્રેણી અગાઉથીજ તૈયાર કરવામાં આવી હતી. વિષયની પસંદગીમાં વિષય ઉપર ખાસ કરીને વાદવિવાદ થઈ શકે એ બાબત ઉપર બહુજ ધ્યાન આપવામાં આવ્યું હતું, જેથી કરીને વિષયની ચર્ચામાં વિદ્યાર્થીબંધુઓ બહુ રસ ભર્યો ભાગ લેતા હતા મુજબતે કરીને હાલના વખતમાં સમાજમાં ચર્ચાતા વિષયો પસંદ કરવામાં આવતા હતા, જેથી ચર્ચા કરનાર વિષયને લગતા વિચારો છાપાઓ અથવા માસિકોદ્વારા બહુ ચર્ચામાં સારો ભાગ લઈ શકતા હતા, સમયાનુસાર પ્રમુખની ચુટણી લાયક વિદ્યાર્થીઓમાંથી અથવા તે બહારના વિદ્વાન ગૃહસ્થોમાંથી કરવામાં આવતી હતી. પોતાની માતૃભાષા ભૂલી ન બંધ માટે મહીનામાં એક ગુજરાતી ભાષણ પણ રાખવામાં આવતું હતું. વર્ષની બહુવા લાયક ખીના તે એ છે કે જૈનોની ખીજી સંસ્થાઓના વિદ્યાર્થી સાથે અમારો પરિચય વધે અને અન્યોઅન્ય બ્રાતૃભાવની લાગણી વધે એવા ઉદ્દેશથી એક વિષયની ચર્ચા બધી સંસ્થાના વિદ્યાર્થી વચ્ચે રાખી હતી, જે વખતે દરેક સંસ્થાના વિદ્યાર્થીઓએ બહુ ઉમંગથી ભાગ લીધો હતો અને દરેક વિદ્યાર્થીઓની પરસ્પર ઓળખાણ પણ થઈ હતી, માટે અમારી નમ્ર વિનંતિ છે કે આવા પ્રયાસ ભવિષ્યના આ મંડળના મંત્રીઓ પણ ચાલુ રાખશે.

વિશેષમાં કુલે ૧૨ (બાર) ભાષણો થયાં હતાં. ભાષણોની સંખ્યા બેતાં તે ઓછી લાગે છે, પરંતુ એ વર્ષના એ મહાન રોગોએ અમારી પ્રવૃત્તિઓને અટકાવી હતી. રોગો ચાલવાના સમયે વિદ્યાર્થીઓ પોતાને દેશ જવાથી ભાષણશ્રેણી અંધ કરવી પડી હતી, પરંતુ અમે આ “વિદ્યાર્થીમંડળ” ના ચાલુ વર્ષને નિર્વિઘ્ન સંપૂર્ણ રૂત્તે ધરવીએ છીએ. અસ્તુ:—

આપના આજ્ઞાકિત,
શાહ નગીનચંદ જગજીવનદાસ
શાહ મોહનલાલ હેમચંદ.
મંત્રીઓ.
શ્રી મ. જૈ. વિ. “વિદ્યાર્થીમંડળ”

લાષણના વિષયો.	લાષણકર્તાનાં નામો.	પ્રમુખ.
(1) “ આપણી હાલની રાજકીય પરિસ્થિતિને તેમજ તેના સત્યાગ્રહ કરવો યોગ્ય છે? ”	Mr. D. M. Shah.	શ્રીયુત પંડિત લાલન-
જેતાં સત્યાગ્રહ કરવો યોગ્ય છે? ” ,, C. M. Parikh B. Com.
(2) English Constitution.	Mr. C. N. Shah.	Mr. O. D. Shah,
B. A. LL. B.
(3) વાદ્યર્થ વક્તૃત્વ કળાનાં ઉદારહરણો અને પ્રયોગો.	શ્રીયુત પંડિત બહેચરદાસ	
(4) Democracy v/s. Autocracy.	Mr. S. H. Doshi	M. R. M.
,, A. M. Shah B. A. Jasani B. A.
(5) Public-Managed Education v/s. State-Managed Education.	Mr. C. C. Sheth	Mr. V. P. Shah B. A.
(6) પાશ્ચાત્ય સુધારા આપણને લાભકારક છે ?	Mr. M. P. Shah	Mr. S. J. Shah B. A.
(7) What should precede? Whether political development or social development.	Prof. P. A. Wadia	M. A.
(8) મહાવીરશાસનનું લવિષ્ય.	V. M. Shah Esqr.	
(9) Editor v/s. Orator.	Mr. K. W. Gugalia.	Mr. C. N. Shah
,, N. J. Shah.
(10) “ શું લોકો નાટકથી નીતિમાન થાય છે? ”	Mr. D. J. Shah.	શ્રીયુત પંડિત બહેચરદાસ
,, N. J. Shah.
(11) Whether West owes much to the East or the East to the West.	Mr. C. M. Parikh	Mr. C. C. Shah
,, G. U. Shah. B. A. LL. B.
(12) Women should not have seats at present in the Municipal Corporation.	Mr. M. P. Shah.	Mr. A. M. Shah
,, N. J. Shah. B. A.

પરિશિષ્ટ નં. ૧૬.

રિટાયર થતા ઓ. સુપ્રીન્ટેન્ડન્ટના વિચારો.

પારડી તા.

મે. સેક્રેટરી સાહેબ,

શ્રી મ. જૈ. વિ.—મુંબઇ.

૧૯૧૫ માં વિદ્યાલય સાથે મારો સંબંધ થયો ત્યારે મને આશા નહોતી કે આટલી ટુંક મુદતમાં વિદ્યાલયને જે પાયા પર મૂકવામાં આવ્યું છે તે પાયા પર મૂકી શકાય. સંસ્થા માટે મકાનની જરૂર હતી તે કોમના સામાન્ય વર્ગે પૂરી પાડી છે, છતાં સંસ્થાને માટે થતા ચાલુ ગંજીવર ખર્ચ માટે ન્યાંસુધી અમુક મુદતના અંધારણથી આપવામાં આવતા વાર્ષિક લવાજમ પર આધાર રાખવામાં આવે છે ત્યાંસુધી એ સંસ્થા સંપૂર્ણ થયેલી નહિ ગણી શકાય, તેથી અધુરા રહેલા કાર્યોને જોને કોમ ઉપાડી લઈ એ સંસ્થાને ચિર સજીવન રાખવાને સાધન કરી આપશે એવી શ્રદ્ધા છે. વ્યવસ્થા અને ધનના સદુપયોગ માટે જે નૈતિક શ્રદ્ધા ન હોય અગર ભરોસો ન હોય તેવાઓને વિનંતિ છે કે તેઓએ સંસ્થાની આંતરિક વ્યવસ્થા તપાસવી અને તેમના ધનનો સદુપયોગ થાય એમ તેઓને ખાતરી થાય તો પોતાના ધનનો ઉપયોગ એ સંસ્થાના લાભ અર્થે અવશ્ય પોતાની શક્તિ અનુસાર કરવો.

વિદ્યાલયમાં રાખવાને પસંદ કરવામાં આવતા વિદ્યાર્થીઓ પૈકી આટલાં વર્ષો સુધી આર્ટ્સના એ વિદ્યાર્થીઓને પહેલી પસંદગી આપવામાં આવી છે અને વધુ ખર્ચ થવાની ભીતિથી ધંધા ઉદ્યોગ માટેના વિદ્યાર્થીઓ તરફ દુર્લક્ષ રહ્યું છે તેમ ન થતાં હવેથી મેડીકલ, કોમર્સ, એન્જનીયરીંગ, ખેતીવાડી, ટેકનીકલ અને સાયન્સ માટેના વિદ્યાર્થીઓને વધુ પસંદગી આપવામાં આવે એ ઇચ્છવા યોગ્ય છે આર્ટ્સના પહેલા વર્ષના વિદ્યાર્થીઓ જેઓ વિદ્યાલયમાંથી પાસ થાય તેવાઓને તેઓએ કંઈ લાઇનનો અભ્યાસ કરવો લાભકારક નીવડશે તે માટે સૂચના થાય એ જરૂરનું છે. આમ થવાથી વિદ્યાર્થીઓ સારી લાઇનોમાં જઈ શકશે. એન્જ્યુએટ થયા પછી સાધારણ રીતે ટુંક મુદતમાં તેઓને પોતાના નિર્વાહનાં સાધનો મળી શકશે અને કોમમાં ડાક્ટર, એન્જનીયર અને વિવિધ કળા જાણનાર એન્જ્યુએટોની ખોટ છે તે પૂર્ણ થઈ શકશે. આ તકે હું એક સૂચના કરવાની રમ્મ લઉં છું કે વિદ્યાલયમાં રાખવામાં આવતા વિદ્યાર્થીઓ પૈકી દરેક લાઇન માટે વિદ્યાર્થીની સંખ્યાનું પ્રમાણ નક્કી કરવું અને તે પ્રમાણે પસંદગી કરવી, જેથી વિદ્યાર્થીઓ પોતાને પસંદ કરવાની લાઇન માટે વિચાર કરતા શીખશે અને દહતા અને નિશ્ચયથી પોતાની લાઇન પસંદ કરી શકશે.

મુંબઈમાં એક સેન્ટ્રલ લાયબ્રેરીની જરૂર છે, જ્યાં ઇંગ્લેન્ડ, ગુજરાતી અને ધાર્મિક પુસ્તકોનું સંગ્રહસ્થાન જેવું રહે. વિદ્યાલય સાથે એક લાયબ્રેરી પણ જોડવામાં આવી છે અને તેમાં મારા ધારવા પ્રમાણે ઉપયોગી પુસ્તકોનું સારું સંગ્રહસ્થાન જેવું થયું છે. એ લાયબ્રેરીની વ્યવસ્થા વિદ્યાલયની વ્યવસ્થા સાથે રહે અને વિશેષ સારાં ઉપયોગી પુસ્તકો ધીમ

ધીમે લેવામાં આવે અને વ્યવસ્થિત રીતે એ લાયબ્રેરીને ખીલવી દરેક જાતનાં અને દરેક વિષયનાં પુસ્તકોનું સાઈ સંગ્રહસ્થાન કરવામાં આવે તો એક આવશ્યક લાયબ્રેરીની જરૂરીયાત પૂરી પડી શકશે, તેથી આશા છે કે પુસ્તકોના અને લાયબ્રેરીઓના શોખીન વાંચકો અને ધનાઢ્યો આ લાયબ્રેરીને સારા પાયા પર મૂકવાને પોતાથી બનતો ફાળો આપશે.

લગભગ સાડા ત્રણ વર્ષના અનુભવ પરથી હું એટલું તો કહી શકીશ કે ધાર્મિક અભ્યાસ માટે વિદ્યાર્થીઓને દરરોજ જે વખત ગાળવો પડે છે તે કરતાં થોડો ઓછો વખત ગાળવામાં આવે તે ઇચ્છવા યોગ્ય છે. ધાર્મિક અભ્યાસ માટે એ કલાક જેટલા વખતમાં ત્રણ કલાસની વ્યવસ્થા સંતોષકારક થાય એ કલ્પનાની બહાર છે. વિદ્યાર્થીઓને ધાર્મિક અભ્યાસ ઓળંગવા ન લાગે એવી રીતે વ્યવસ્થા થાય એ માટે પહેલાંથી ધ્યાન આપવામાં આવ્યું હતું અને તેવાજ સિદ્ધાંતને વળગી રહેવાને મારી વિનંતિ છે. પંડિતજી અને વિદ્યાર્થીઓને ધાર્મિક અભ્યાસ માટે ફરીયાદ રહે એ ઇચ્છવા યોગ્ય નથી. ધાર્મિક અભ્યાસ થવો ન જોઈ એ એવા ઇરાદાથી નહિ, પણ આખા દિવસના અભ્યાસના શ્રમ પછી ખાસ કરવા અગર આરામ લેવાના વખતે વિદ્યાર્થીઓને જે વખત ગાળવો પડે છે તેથી વિદ્યાર્થીઓને જે અસંતોષ રહે છે તેની કલ્પના માત્ર વિદ્યાર્થીઓજ કરી શકે. મારા અનુભવ પ્રમાણે વિદ્યાર્થીઓ ધાર્મિક અભ્યાસમાં રસ લેવા જિજ્ઞાસા રાખે છે અને તેથી તેઓને લાભ થાય છે એમ તેઓ જાહેર કરે છે. તેઓની ફરીયાદ માત્ર વખતને માટે છે અને તેઓનીજ સ્થિતિમાં રહેલા વિદ્યાર્થી તરીકેના મારા અનુભવ પરથી હું તેઓને સમ્મત થયા વગર રહી શકતો નથી આશા છે કે કમીટી આ વિષય પર વિચાર કરી યોગ્ય સંતોષ આપશે.

મારા સાંભળ્યા પ્રમાણે નવા મકાનમાં વિદ્યાર્થીઓને માટે રહેવાની યોગ્ય સગવડ થઈ નથી, તેથી વિદ્યાર્થીઓની કાંઈક ફરીયાદ જેવું રહે છે, પણ સુધારો વધારો હજી કરવાનો હોવાથી પૂરેપૂરી સગવડ ન થઈ શકે એ બનવા જેવું છે. શરૂઆતથીજ થોડી જગ્યામાં વધારે વિદ્યાર્થી અગર જેટલા રહી શકે તેટલા વિદ્યાર્થીઓ રાખવાની પદ્ધતિનો આપણે સ્વીકાર કરીએ નથી, પણ અમુક સ્થાનમાં કેટલા વિદ્યાર્થીઓ સગવડ અને સુવ્યવસ્થાથી રહી શકે એ પદ્ધતિનો વિચાર કરી વ્યવસ્થા કરવામાં આવતી હતી તે પદ્ધતિને વળગી રહી વિદ્યાર્થીઓ માટે શું અનુકૂળ થાય તેનો વિચાર કરી વિદ્યાર્થીઓને રહેવાની સગવડ કરવામાં આવે તો વિશેષ લાભદાયક થવાનો સંભવ રહે છે.

વિદ્યાલયમાં દરેક વિદ્યાર્થીએ કસરત ફરજિયાત રીતે લેવી જોઈએ અને તે માટે પૂરતો બંદોબસ્ત કરવાની જરૂર છે. ક્રીકેટ વિગેરે રમતગમતોમાં લાભ સમાયેલો છે અને તે માટે હવે સામેના મેદાનમાં વ્યવસ્થા થઈ શકશે, પણ શરીરકેળવણી માટે અંગકસરતની મુખ્ય જરૂર છે, માટે મકાનના કંપાઉન્ડમાં એક અખાડો કરાવવામાં આવે અને કસરત ફરજિયાત કરવામાં આવે એ ઇચ્છવા યોગ્ય છે.

આ સંસ્થા સાથેના શરૂઆતના સંબંધ અને અનુભવ પછી એટલું તો સ્વાભાવિક છે કે એ સંસ્થાના ભવિષ્ય માટે મને કાંઈક વિશેષ ભાવના હોય. આ સંસ્થાને સારા પાયા પર મૂકવામાં આવ્યા પછી સંતોષ રાખી કાર્ય પડતું મૂકવામાં આવે એ ઇચ્છવા યોગ્ય નથી. સંસ્થાના કાર્યનું ક્ષેત્ર ધીમે ધીમે વિશાળ બનાવી શકાય અને એકજ સંસ્થાને ખીલવી એકજ નામથી ઓળખાતી વિવિધ કાર્ય માટે વિવિધ સંસ્થાઓનો સમાવેશ થઈ શકે. નાના પ્રકારનું પુસ્તકોધારનું કાર્ય લાયબ્રેરી, વિદ્યાર્થીમંડળ અગર ગ્રેજ્યુએટ એસોસિએશનની પદ્ધતિ પર એક કેળવાયેલ પુસ્તકોનું મંડળ વિગેરે જે કાંઈક કેળવણીને અંગત કાર્યને મદદરૂપ થાય તેવાં નાનાં મંડળો આ સંસ્થાના અંગે થઈ શકે. આ સંસ્થાને ખીલવી કદાચ કોમર્સ જેવી લાઇન માટે એક કોલેજને માટે પણ પ્રયત્ન થાય તો તે વધારી લેવામાં આવે એવી આશા રહે છે. સંસ્થાને અંગે ઉંચા અભ્યાસ માટે મોટી સ્કોલરશીપો સ્થાપવામાં આવે અગર તેવી સ્કોલરશીપો માટે ફંડ કરવામાં આવે તો આશા આપતા જૈન વિદ્યાર્થીઓ તેનો લાભ મેળવી શકે. આવી ભાવના કદાચ અનુકૂળ સમય પહેલાં થયેલી લાગે અગર અતિશયોક્તિ ભરેલી લાગશે, છતાં એટલું તો હિમ્મતથી કહી શકાશે કે સંસ્થા માટે શરૂઆતમાં જે કાંઈ મુશ્કેલી લાગે છે તેમાંથી કમીટી નશીબયોગે પસાર થઈ ગઈ છે. હવે માત્ર જેટલી દૃઢતા અને ખંતથી એ મુશ્કેલીમાંથી પસાર થયા છે તે કરતાં વિશેષ નહિ તો તેટલીજ દૃઢતા અને ખંતથી કાર્ય કરવામાં આવશે તો જે મુશ્કેલીનો અનુભવ થયો છે તે અનુભવ થવાનો વખત હવે આવશે નહિ અને થોડી મુશ્કેલીથી હવે વિશેષ પ્રગતિ માટેની નાની સંસ્થાઓ નીકળી શકશે. જે નાની સંસ્થાઓ એ વિદ્યાલયને વિશેષ શોભાવશે અને આશા છે કે અંતમાં જૈન કોમના ધનનો ઉપયોગ ધર્મને નામે જે થાય છે તે વિશેષ યોગ્ય અને જરૂરના સ્થાને કરવાની પદ્ધતિની શરૂઆત થશે. આપણી કોમને એક વખત સારી શ્રદ્ધા બેસશે તો ધનની મદદની તૂટી ન આવે એ બનવા યોગ્ય છે.

વિદ્યાલય સાથે સાડાત્રણ વર્ષના સંબંધ દરમ્યાન આપના તરફથી અને કમીટીના મેમ્બર સાહેબોએ મારા પ્રત્યે પ્રેમ અને માનથી જે સારી વર્તણૂક ચલાવી હતી તે માટે મારો સંતોષ જાહેર કરું છું અને તે માટેનો સવળાનો આ તકે સહૃદય આભાર માનું છું. મનુષ્યજીવનમાં સામાન્ય ત્રુટીનો વિચાર કરી વિદ્યાર્થીઓએ મારા પ્રત્યે માન ભરેલી રીતે અને માયાળુપણે વર્તણૂક રાખી હતી તે માટે હું તેઓનો આભારી છું અને તેઓના વિદ્યાર્થીપણાની તેમજ ગૃહસ્થ તરીકેની જીંદગીમાં સફળતા ઇચ્છું છું. એજ વિનંતિ.

લી. સેવક,

હાયાલાલ વિ. શ્રોફ.

પરિશિષ્ટ નં. ૧૭.

નવા સુપ્રીન્ટેન્ડેન્ટ મી. શાહનો રિપોર્ટ.

પૂન્ય સેક્રેટરી સાહેબ,

આ વિદ્યાલયનો સન ૧૯૧૮-૧૯ નો મારો ટૂંક રિપોર્ટ આપના સમક્ષ રજૂ કરવાની રજા લઉં છું.

ગઈ સાલ બધા મળીને ૩૭ વિદ્યાર્થીઓએ આ સંસ્થાને લાભ લીધો હતો.

અભ્યાસ.

તેઓ ઘણીજ અંતથી વિદ્યાભ્યાસ કરે છે તે તેમણે જૂદી જૂદી પરીક્ષાઓમાં મેળવેલાં ઘણાંજ સંતોષકારક પરિણામો જોવાથી માલૂમ પડી શકશે. આ સંસ્થાના ધાર્મિક શિક્ષક શ્રીયુત પંડિત વ્રજલાલજી નિયત થયેલાં પુસ્તકો શીખવવા ઉપરાંત ખીલ ઘણી બાબતોનું જ્ઞાન વિદ્યાર્થીઓને આપતા અને તેઓ તેમાં ઘણુંજ રસ લેતા હતા.

વિદ્યાલયના વિદ્યાર્થીઓને સંધ્યાકાળ પહેલાંજ વાળું કરી લેવાનું હોવાથી તથા નજીકમાંજ રમવાની ખાસ જગા નહિ હોવાથી,

રમતો.

‘ક્રિકેટ’ ‘પુટબોલ’ જેવી ઘર બહાર રમવાની રમતોમાં તેઓ ઓછો ભાગ લઈ શકતા નહિ અને વિદ્યાલયના મકાનમાંજ ‘પિંગ્પોંગ’ રમીને તેમને સંતોષ માનવો પડતો હતો. નવા વર્ષમાં સંસ્થાના ગોવાળીઆ તળાવ સામે આવેલા મુકામમાં રહેવા જવાનું થશે અને ત્યાં નજીકમાંજ રમવાની સગવડ થઈ શકશે એટલે વિદ્યાર્થીઓને તેમની રમવાની હોંશ પૂરી પાડવાનાં પૂરતાં સાધનો મળી શકશે.

શારીરિક વ્યાયામ એ શિક્ષણનું એક ખાસ અંગ છે એ વાત હવે સર્વ માનવા લાગ્યા છે. વિદ્યાલયના વિદ્યાર્થીઓ ગમત સાથે

વ્યાયામ.

વ્યાયામ આપનાર રમતોમાં ઓછો ભાગ લઈ શકતા ન હતા, તેથી દરરોજ સવારે વિદ્યાલયના મકાનમાંજ તેઓ શારીરિક કસરત કરી શકે તે સારૂ પ્રોફેસર હરિશ્ચંદ્રને રોકવામાં આવ્યા હતા. તે વૈજ્ઞાનિક રીતે વિદ્યાર્થીઓને કસરત કરાવતા અને ઘણા વિદ્યાર્થીઓ તેમાં રસ લેતા હતા.

આ વિષય પરત્વે આપણાં આખા દેશનું કેટલું દુર્લક્ષ્ય છે તે સૌને સુવિદિત છે. યુનિવર્સિટીની પરીક્ષાઓ પસાર કરવામાંજ આપણે અત્યાર સુધી સંતોષ માનતા આવ્યા છીએ. આવાજ વાતાવરણમાં ઉછરેલા હોવાથી કેઈ વિદ્યાર્થી શારીરિક વ્યાયામ તરફ તેની જરૂરીઆત અને ફાયદા જાણ્યા છતાં દુર્લક્ષ્ય આપવા લલ-આય એ સ્વાભાવિક છે. યુનિવર્સિટીની પરીક્ષા લેવાની હાલની જે પદ્ધતિમાં

ગોખાણપટ્ટીને ઉત્તેજન મળે છે તે પણ આ દુર્લક્ષ્યમાં વધારે કરવાને કારણભૂત બનતી હશે. આ પ્રકારનું દુર્લક્ષ્ય કેટલાક ભાઈઓ તરફથી જોવામાં આવતાં શારીરિક કસરત સર્વને માટે ફરજિયાત કરવામાં આવી હતી.

વિદ્યાલયમાંથી છ વિદ્યાર્થીઓ “સેન્ટ જૉન એમ્પ્યુલન્સ પ્રિગેડ” માં જોડાયા હતા. તે તથા ખીજ છ મળી બાર વિદ્યાર્થીઓ સેન્ટ જૉન એમ્પ્યુ- “ફર્સ્ટ એડ” અને “ફૂલ” માં પાસ થયા છે. તેમણે લન્સ પ્રિગેડ. પરેલ મીલ મજુરોની હડતાલ વખતે પ્રશંસનીય કામ કર્યું છે. આવી સમાજને ઉપયોગી થઈ પડે એવી પ્રવૃત્તિઓમાં જોડાવા માટે વિદ્યાર્થીઓને પ્રેરણા કરવામાં આવે છે. પરિણામે નવા વર્ષમાં વીશ વિદ્યાર્થીઓએ “સેન્ટ જૉન એમ્પ્યુલન્સ પ્રિગેડ” ના ગુજરાતી વિભાગમાં જોડાવાને ઇચ્છા જણાવી છે અને તેમને માટે ખીજ શિક્ષણ ઉપરાંત “હોમ નર્સિંગ” “હાઇજન” ના શિક્ષણની વ્યવસ્થા કરવામાં આવી છે.

પ્રવાસ પણ કેળવણીનું એક અંગ છે. તેમાંથી વિદ્યાર્થીઓને મુસાફરીએ

લઈ જવાથી તેમની અવલોકનશક્તિ ખીલે છે, એક ખી-

પ્રવાસ.

જ્ઞાના સ્વભાવનો વિશેષ પરિચય થાય છે, દેશદેશના રીત રિવાજો જોવાની તથા જાણવાની વિશેષ તક મળે છે, પ્રવાસમાં પડતા પરિશ્રમ વેડવાથી શરીર કસાય છે અને વિવિધ પ્રકારનું સૃષ્ટિ-સૌન્દર્ય નિહાળતાં અભ્યાસથી થાકેલા મગજને આનંદ અને વિરામ મળે છે. આપણા વિદ્યાલય તરફથી વિદ્યાર્થીઓને શ્રીયુત પરિત વ્રજલાલજીની દેખરેખ નીચે એટીકન્ટ્રાકેન્ડની એક નાની મુસાફરીએ મોકલવામાં આવ્યા હતા. આ સિવાય વિદ્યાર્થીઓની એક નાની ટુકડી વસાઈના કિલ્લે જોવા માટે ગઈ હતી. પાલીતાણા, ગિરનાર, આણુ કે એવાં ખીજ તીર્થનાં સ્થળોએ વિદ્યાર્થીઓને મુસાફરીએ લઈ જવાની વ્યવસ્થા કરવામાં આવે એ ઇચ્છવા જેવું છે. ઉપર જણાવેલા લાભ આપવા ઉપરાંત આત્મોત્તતિના માર્ગમાં આવી યાત્રાનાં સ્થળોની મુસાફરી સાધનભૂત થયા વિના રહેશે નહિ.

વાગ્વર્ધિની સભાની ઉપયોગિતા વિષે વિચારશીળ પુરૂષોમાં હવે એ મત

છેજ નહિ. આવી સભાઓમાં ભાગ લેવાથી વિદ્યાર્થીઓ

વાગ્વર્ધિની સભા. સ્વતંત્ર વિચાર કરતાં શીખે છે, એક ખીજના વિચારો

જાણી શકે છે, પ્રતિપક્ષીના મુદ્દાના જવાબ કેમ આપવા

તે શીખે છે અને મોટી ઉમ્મરે પોતાના વિચાર જાહેર પ્રજામાં છટાદાર રીતે છૂટથી

જણાવવાની તૈયારી કરી શકે છે. આ વિદ્યાલયમાં દર શનિવારે સંસ્થાના વિદ્યાર્થીઓની

એક સભા મળતી અને ઘણા અગત્યના વિષયો ઉપર વિદ્યાર્થીઓ છૂટથી ચર્ચા ચલાવતા

હતા. મુગ્ધનાં સઘળાં વસતિગૃહોની એક માંહોમાંહેની સભા (Inter debate)

આ સંસ્થામાં પ્રોફેસર વાડીઆના પ્રમુખપદ નીચે ભરવામાં આવી હતી. આવી સભાઓ વારંવાર ભરવામાં આવે એ ખાસ જરૂરતું છે.

આ સાલ રોગના ઉપદ્રવે આ સંસ્થાની તમામ પ્રવૃત્તિઓમાં ઘણીજ ખલેલ પહોંચાડી છે, છતાં એકંદરે કામ ઘણુંજ સંતોષ-
બ્રાતૃભાવની લાગણી કારક થયું છે, ડૉક્ટર નાનચંદ વખતોવખત આવતા ઘણી અમૂલ્ય સૂચનાઓ કરતા. તે સૂચનાઓ તરતજ અમલમાં મૂકવામાં આવી હતી. રોગ ચાલ્યો તે દરમ્યાન સર્વને માટે ઉકાળેલું પાણી પીવાનો નિયમ કરવામાં આવ્યો હતો. ખોરાકમાં પણ વૈદકીય સૂચના પ્રમાણે ફેરફાર કરવામાં આવ્યો હતો. આમ અને તેટલી સંભાળ લીધા છતાં પણ જ્યારે કોઈ માંદા થતા ત્યારે સર્વ ભાઈઓ ઉત્સાહની તેમની સેવા કરતા. એક વિદ્યાર્થીને કોલેરા થયો હતો અને કેસ ઘણો ગંભીર હતો આ પ્રસંગે સર્વ વિદ્યાર્થીઓએ અને ખાસ કરીને મેડીકલ લાઇનના વિદ્યાર્થીઓએ તે ભાઈની ઘણીજ પ્રશંસનીય સારવાર કરી તેમને મોતના પંદમાંથી ઉગારી લીધા હતા. આવા અને ખીન્ન કેટલાક પ્રસંગો ઉપરથી વિદ્યાર્થીઓમાં બ્રાતૃભાવની લાગણી ઉદ્ભવી છે એમ જણાઈ આવે છે.

વિદ્યાલયમાં વિદ્યાર્થીઓને અંદરે અંદર મદદ કરવા ઉપરાંત આ સંસ્થાના વિદ્યાર્થીઓએ પોતપોતાના વખતમાં આ રોગના પ્રસંગો-
સમાજસેવા માં ઘણી સારી લોકસેવા બંધવી હતી. કેટલાક મેડીકલ વિદ્યાર્થીઓએ ઘેર ઘેર ફરી દર્દીને દવા આપી હતી. ખીન્નઓએ પોતાની શક્તિના પ્રમાણમાં દુખકાળ માટે ફૂંડ ભેગાં કરવામાં, દવા-ખાના આગળ રહી દર્દીઓને દવા આપવામાં અને એવાં એવાં ખીન્ન જનહિતનાં કામોમાં ઘણા સારા ફાળો આપ્યો હતો. આ દિશામાં વિદ્યાર્થીઓ ઘણું કરી શકે એમ છે.

ઉત્તમ ચારિત્ર્યવાન પુરૂષો પેદા કરવા એ આ વિદ્યાલયનો એક ખાસ ઉદ્દેશ છે. આપણી હાલની યુનિવર્સિટી તરફથી જે કેળવણી મળે છે તે અધૂરી છે અને થોડી યા વત્તી ખામી ભરેલી પણ છે. શરીર, મગજ અને હૃદય એ ત્રણમાંથી ખાસ કરીનેજ મગજનેજ કેળવવા માટે તે લક્ષ્ય આપે છે તેથી તે અધૂરી છે અને મગજ ઉપર પણ અયોગ્ય બોલે ભરી દર્દ પરીક્ષા પસાર કરવા માટે ગોખણુ-પટ્ટીને ઉત્તેજન આપી તેના સ્વભાવિક વિકાસને હાનિ પહોંચાડે છે એ રીતે તે ખામી ભરેલી પણ છે. આ તેની ખામી અને ઉણપ દૂર કરવા માટે આ વિદ્યાલયમાં ખાસ પ્રયત્ન કરવામાં આવે છે. અહીંયાં વિદ્યાર્થીઓને સર્વ કામ નિયમિત કરવાનાં હોવાથી નિયમિત કામ કરવાની તેમને ટેવ પડે છે અને અભ્યાસમાં પણ નિયમિત થાય. પરીક્ષાનો ઝાઝો ભય રહેતો નથી તેથી ગોખણુપટ્ટીને જેમ અને તેમ ઓછું ઉત્તેજન મળે છે.

યુનિવર્સિટીની શિક્ષણપદ્ધતિની ઉણપ દૂર કરવા માટે પણ અહીં સારો પ્રયત્ન કરવામાં આવ્યો છે, શારીરિક કેળવણી માટે પ્રો. હરિશ્ચંદ્રને રોકવામાં આવ્યા હતા. હૃદયની કેળવણી માટે ધાર્મિક શિક્ષણ અપાય છે; સત્પુરૂષોનાં જીવનચરિત્રો તથા સારાં સારાં ખીન્ન નીતિનાં પુસ્તકોનો સારો સંગ્રહ કરવામાં આવ્યો છે અને તેનો ઉપયોગ કરવા વિદ્યાર્થીઓને વારંવાર પ્રેરણા કરવામાં આવે છે.

આમ આ વિદ્યાલયનો મુખ્ય ઉદ્દેશ પાર પાડવા માટે કાર્યવાહકોએ ઘણો સારો પ્રયત્ન કર્યો છે. પ્રયત્ન સફળ થવાનાં ચિન્હો જણાય છે, પણ તે ખરેખર સફળ થયો છે કે કેમ તે તો જીવનયાત્રામાં પ્રવેશ કર્યા પછી આ સંસ્થાના વિદ્યાર્થીઓ જે પ્રકારનું જીવન ગાળશે તે ઉપરથીજ નક્કી થઈ શકશે.

લી૦ સેવક,

સાંકળચંદ જેઠાલાલ શાહ

આ સંસ્થા સંબંધી ખુલાસાઓ પૂછવાથી સેક્રેટરી તુરત જવાબ આપશે. માત્ર કેળવણીના વધારા ખાતર અને તે બાબતોમાં પ્રગતિ કરવા આ સંસ્થા ચલાવવામાં આવે છે વિદ્યાર્થીઓની પસંદગી માત્ર લાયકાત અને જરૂરીઆતના ધોરણે કરવામાં આવે છે, એમાં જ્ઞાતિ કે વિભાગપર લક્ષ્ય રખાતું નથી. સંસ્થાની સહાય વડે અભ્યાસ કરી દેશસેવા સમાજસેવા કરતા વિદ્યાર્થીઓ શીખે એવી વ્યવસ્થા રાખવા પૂરતો પ્રયાસ કરવામાં આવે છે. જરૂરી બાબતમાં સેક્રેટરીને લખવું.

ઓ. સે.

પરિશિષ્ટ નં. ૧૮.

ધાર્મિક પરીક્ષા તા. ૫-૧-૧૯ નું સવાલપત્રક.

Shri Mahavira Jaina Vidyalaya.

EXAMINATION IN RELIGIOUS COURSE.

5th January 1919, Sunday.

(Two hours 7 to 9 p. m.)

Examiner--UMEDCHAND D. BARODIA Esqr. B. A.

Senior Class:—Anandaghana Chovisi—Stavanas	1-24
Senior Class:—Gnanasara—Ashtakas	9 to 12, 14 to 16
Junior Class:—Tatvarthadbigama—Adhyayas	1st & 2nd upto 21th sutra
Junior Class:—Gnanasara—Ashtakas	11th & 12th & 14 to 16

N. B. Answers may be in English or Gujarati. Cite authorities in support of your views.

FOR SENIOR CLASS ONLY.

- Write short essays (25 lines) on any two of the following:
 - ચિત્ત પ્રસન્નેરે પૂજન દ્રુણ કર્યુંરે.
 - સેવન કારણુ પહેલી ભૂમિકારે, અમય, અદ્રેપ, અખેદ.
 - Anandghanji's ' અધ્યાત્મ મત '
- Explain fully. 20

વસ્તુ વિચારેરે દિવ્ય નયન તણેરે, વિરહ પડ્યો નિરધાર.
તરતમ જોગેરે તરતમ વાસનારે, વાસિત ઘોષ આધાર.
& describe the author's views re: the path (પંથડો) of Lord Ajitanatha.
- Translate into English or paraphrase in simple Gujarati the following:— 10

- આગમ આગમધરને હાથે, નાવે કિણુ વિધિ આકું,
કિહાં કણે જો હડ કરી હટકું તે વ્યાલ તણી પરં વાંકુહો.
- મુગતિમતિ રાગી કહે વાદી, ક્ષિણુક એ આત્મ જાણો
બંધ મોક્ષ મુખ હુખ ન ઘટે, એ વિચાર મન આણો.
- લોકાયતિક કુખ જનવરની, અંશ વિચારી જો કાજેરે
તત્ત્વ વિચાર સુધારસ ધારા, ગુરુગમ વિણુ કેમ પીજેરે.
- રાગીમું રાગી સહુરે, વૈરાગી સ્થો રાગ,
રાગ વિના કિમ દાખવેરે, મુગતિ સુંદરી માગ.
- કામ વીર્ય વશે જ્ઞેમ ભોગી, તેમ આતમ થયો ભોગીરે,
સૂરપણે આતમ ઉપયોગી, થાય તેહને અયોગીરે.

and annotate the words in black

30

FOR BOTH SENIORS & JUNIORS.

- Give in short the substance of the following in English:
 - જ્ઞાનક્રિયા-સમાવેશ: સહેવોન્મીલને દ્વયો: ।
ભૂમિકા-ભેદતસ્ત્વન્ન, મવેદકૈકમુલ્યતા ॥
 - તરંગતરલાં લક્ષ્મી-માયુર્વાયુવદસ્થિરં ।
બદ્ધધીરનુચ્યાયે-દબ્રવદ્ મંગુરં વપુ: ॥
 - ઇષ્ટકાયપિ હિ સ્વર્ગં, પીતોન્મતો યથેક્ષ્તે ।
આત્માભેદબ્રમસ્ત-દ્વદેહાદાવવિવેકિન: ॥ 20
- Give the Author's views (about 40 lines) on
ક્રિયા (Seniors) or
વિવેક (Juniors) 20

FOR JUNIORS ONLY.

- Enumerate and explain the divisions of મતિજ્ઞાન and mention how અર્થસ & વ્યંજનસ are considered in their light and why. 15
- Distinguish between પ્રમાણસ and નયસ and describe the nayas at some length, giving illustrations. 15
- Define Jiva and its સ્વતત્ત્વ with explanation. What is દ્રવ્યજીવ? Does it exist in reality? Who can be called દ્રવ્ય તીર્થકર? 20
- Write briefly on હિદય, its divisions and sub-divisions and compare the Jaina view with that of the modern science. 10

परिशिष्ट नं. १८.

धार्मिक परीक्षक श्री. परोदीआनो अलिप्राय अने परीक्षानुं परिष्ठाभ.

The Hon. Secretary,
Shri Mahavir Jaina Vidyalaya,
BOMBAY.

Dear Sir,

I send you herewith the answer-papers duly corrected with a separate mark-sheet. I hope you will excuse me for this great delay due to various unexpected causes.

The result is very satisfactory. Only one fails out of thirty-one. Percentage of marks received is also very high, the higher being 80%. This result clearly speaks highly of the instructions given in the Vidyalaya and of the deep interest shown by the students in the study of their own religion. The only remark I have to make is regarding their method of expressing their ideas in English. गति (gait), आगमास, दर्शन &c. &c. are simply ludicrous. I wish there is an English Lecturer on Religious study along with the Panditji's classes, to lecture on the same subjects in English at least once a week.

Thanking you for the honour you have given me by making my appointment as examiner and wishing the institution every success.

Yours Sincerely,
U. D. BARODIA.

JUNIOR CLASS.

out of 100		out of 100	
Gugalia K. W.	75	Parikh A. L.	64
Shah Nensi D.	75	Jhaveri U. L.	60
" Mohanlal P.	73	Shah Nanchand G	59
Lathia Nagji K.	70	Seth Amritlal U.	55
Shah Narsinh M.	67	Shah C. V.	57
" Champaklal H.	65	Shah H. H.	26

SENIOR CLASS.

out of 100		out of 100	
Shah Mohanlal H.	80	Jasani R. M....	60
" Chhaganlal N....	74	Shah Dalsukhbhai M.	60
" Chimanlal D.	72	Sanghvi M. C.	58
Parikh " M.	7	Shah A. M.	55
Kapadia I. C.	69	" M. H.	55
Shah Khimchand J....	64	Doshi S. H.	54
Kapadia N. C.	64	Kothari R. A.	50
Shah Naginchand J.	62	Shah Govindji U.	48
" Dipchand J.	61	Parikh B. B.	45
Seth Chimanlal C.	61		

परिशिष्ट नं. २०

धार्मिक शिक्षण पर पांडित प्रबलाक्षणा विचारो

बंबई, भाद्रपद शुक्र २ बुधवार, सं. १९७५

अवैतनिक मन्त्री,

श्री महावीर जैन विद्यालय ।

महाशय,

मेरा अभिप्राय संक्षेपमें यह है:—धार्मिक अभ्यासके सम्बन्धमें विद्यार्थियोंकी अब कोई शिकायत नहीं मालूम पड़ती। जैसे जैसे धर्मसम्बन्धकी उनके गलत खयालातोंका संशोधन होता गया, तदनुसार उनकी रुचि बढ़ती गई। विचार करनेकी क्षमता और कर्तव्यका भान, अधिकांशमें धर्मशिक्षणसे सम्पादित हुआ है, ऐसा पुराने विद्यार्थियोंका खयाल है।

भर्ती होनेवाले नये विद्यार्थियोंको प्रायः धर्मके विषयमें गाढ़ अज्ञान रहता है। पहले पहल उन्हें शिक्षणमें कुछ श्रम मालूम होने लगता है, पर थोड़े ही दिनोंमें वे भी उसाहसे आगे कदम बढाने लग जाते हैं।

कालेजके अभ्यासको हानि न पहुँचे इस बातके लक्ष्यमें रख शिक्षण दिया जाता है। आवश्यक विषय याद कराये जाते हैं। व्युत्पत्ति बढे, दृष्टि विशाल हो, इस ढंगसे हर एक विषय पर विवेचन किया जाता है। शङ्का-समाधानका सिलासिला बराबर जारी रहता है।

भविष्यमें आदर्श गृहस्थ बनते; लक्ष्यकी ओर अभिमुख हो; स्वावलम्ब और स्वार्थत्याग द्वारा धर्म और देशकी सेवा करने तथा स्वसमाजकी विषय पुरुषके निर्बल अवयवोंका ज्ञान ठीक तौरसे प्राप्त कर उनको पुष्ट बनानेकी ओर उनकी चित्तवृत्ति खींची जाती है।

परिशिष्ट नं. १६.

धार्मिक परीक्षक श्री. बरोडीआनो अभिप्राय अने परीक्षानुं परिणाम.

The Hon. Secretary,

Shri Mahavir Jaina Vidyālaya,

BOMBAY.

Dear Sir,

I send you herewith the answer-papers duly corrected with a separate mark-sheet. I hope you will excuse me for this great delay due to various unexpected causes.

The result is very satisfactory. Only one fails out of thirty-one. Percentage of marks received is also very high, the higher being 80%. This result clearly speaks highly of the instructions given in the Vidyālaya and of the deep interest shown by the students in the study of their own religion. The only remark I have to make is regarding their method of expressing their ideas in English. गति (gait), आगमास, दर्शन &c. &c. are simply ludicrous. I wish there is an English Lecturer on Religious study along with the Panditji's classes, to lecture on the same subjects in English at least once a week.

Thanking you for the honour you have given me by making my appointment as examiner and wishing the institution every success.

Yours Sincerely,

U. D. BARODIA.

JUNIOR CLASS.

out of 100		out of 100	
Gugalia K. W. ...	75	Parikh A. L. ...	64
Shah Nensi D. ...	75	Jhaveri U. L. ...	60
„ Mohanlal P. ...	73	Shah Nanchand G.	59
Lathia Nagji K. ...	70	Seth Amritlal U. ...	55
Shah Narsinh M. ...	67	Shah C. V.	57
„ Champaklal H.	65	Shah H. H.	26

SENIOR CLASS.

out of 100		out of 100	
Shah Mohanlal H. ...	80	Jasani R. M....	60
„ Chhaganlal N....	74	Shah Dalsukhbhai M.	60
„ Chimanlal D. ...	72	Sanghvi M. C. ...	58
Parikh „ M. ...	7	Shah A. M. ...	55
Kapadia I. C. ...	69	„ M. H. ...	55
Shah Khimchand J....	64	Doshi S. H. ...	54
Kapadia N. C. ...	64	Kothari R. A. ...	50
Shah Naginchand J. ...	62	Shah Govindji U. ...	48
„ Dipchand J. ...	61	Parikh B. B. ...	45
Seth Chimanlal C. ...	61		

परिशिष्ट नं. २०

धार्मिक शिक्षण पर पांडित प्रवृत्तिलाक्षण विचारो

बंबई, भाद्रपद शुक्र २ बुधवार, सं. १९७५

अवैतनिक मन्त्री,

श्री महावीर जैन विद्यालय ।

महाशय,

मेरा अभिप्राय संक्षेपमें यह है:—धार्मिक अभ्यासके सम्बन्धमें विद्यार्थियोंकी अब कोई शिक्षायत नहीं मालूम पड़ती। जैसे जैसे धर्मसम्बन्धकी उनके गलत खयालातोंका संशोधन होता गया, तदनुसार उनकी रुचि बढ़ती गई। विचार करनेकी क्षमता और कर्तव्यका मान, अधिकांशमें धर्मशिक्षणसे सम्पादित हुआ है, ऐसा पुराने विद्यार्थियोंका खयाल है।

भर्ती होनेवाले नये विद्यार्थियोंको प्रायः धर्मके विषयमें गाढ़ अज्ञान रहता है। पहले पहले उन्हें शिक्षणमें कुछ श्रम मालूम होने लगता है, पर थोड़े ही दिनोंमें वे भी उसाहसे आगे कदम बढ़ाने लग जाते हैं।

कॉलेजके अभ्यासको हानि न पहुँचे इस बातके लक्ष्यमें रख शिक्षण दिया जाता है। आवश्यक विषय याद कराये जाते हैं। व्युत्पत्ति बड़े, दृष्टि विशाल हो, इस ढंगसे हर एक विषय पर विवेचन किया जाता है। शङ्का-समाधानका सिलासिला बराबर जारी रहता है।

भविष्यमें आदर्श गृहस्थ बनते; लक्ष्यकी ओर अभिमुख हो; स्वावलम्ब और स्वार्थत्याग द्वारा धर्म और देशकी सेवा करने तथा स्वसमाजकी विगत पुरुषके निर्बल अवयवोंका ज्ञान ढीक तौरसे प्राप्त कर उनको पुष्ट बनानेकी ओर उनकी चित्तवृत्ति खींची जाती है।

शिक्षणका असर होता है; विद्यार्थी अपनी जवाबदारी समझते हुये मालूम पड़ते हैं।

शिक्षणका भविष्यमें लाभ, प्रधानरूपसे समाजकी उदारता तथा विश्वस्त सक्रिय सहानुभूति पर निर्भर है; उसी प्रकार विद्यालयके अधिकारियोंकी दक्षता और विद्यार्थियोंके स्वार्थत्याग तथा कार्यकालमें उपस्थित होनेवाले संकटोंको अक्षत वृत्तिसे सहन करनेकी शक्ति पर अवलम्बित है।

समाजने विद्यालयके द्वारा इंग्लिश पढ़नेवाले विद्यार्थियोंको नाम-जैनकी कोटीसे भाव-जैनकी कोटीमें लानेका स्तुत्य प्रयास किया है; अब इन विद्यार्थियोंसे लाभ बढ़ानेके दिषयमें उसे ज़रूर साधन हो जाना चाहिये।

नये तथा पुराने-दोनों प्रकारके शिक्षणका समिश्रण होनेके कारण, ये विद्यार्थी, योग्य कार्यकर्ता बन सकते हैं।

बीज कितना भी उमदा हो, पर जब तक उसे योग्य भूमि-जल-वायु आदि सामग्री नहीं मिलती, तबतक वह निकम्मा पड़ा रहता है; इस लिये समयकी विकट परिस्थितिको लक्ष्यमें रख ऐसी योजनाकी शीघ्र ज़रूरत है, जिससे काम करने योग्य विद्यार्थी अपनी आवश्यकताओंके विषयमें निश्चिन्त हो, एकाग्रतासे अपना काम कर सकें। इस सम्बन्धमें जितना विलम्ब हो रहा है उतनी ही हानि होती जा रही है।

पानीमें प्रवेश किये बिना तैरना नहीं सीखा जा सकता; शुरुआतमें दूसरे तैराकका सान्निध्य आवश्यक होता है, जिससे समय समय पर नाक मुंहमें पानी जानेका प्रसङ्ग आने पर हस्तावलम्बन मिलता रहे। इसी तरह समाजका काम करनेवाले विद्यार्थियोंके लिये मार्गदर्शक एक योग्य व्यक्तिकी आवश्यकता है, जिसकी दृष्टिकी अन्दर रहकर वे काम करते रहें। वह मार्ग-दर्शक ऐसा होना चाहिये:-

उत्साही, गम्भीर, समाजकी नाडियोंका परीक्षक, देशकालका अनुभवी, शुद्ध किये हुये कामको दक्षतासे पार लगानेवाला, समाजकी दृष्टिमें ही अच्छा नायक समझा जाऊँ, दुसरा नहीं, इस प्रकारकी राक्षकी महत्वाकांक्षासे अलिप्त और निर्भय। सारांश, जिसकी परिस्थिति पर समाज विश्वास कर सके और विद्यार्थी भी जिसे अपना सच्चा मित्र और नायक समझनेमें न हिचकिचावें।

विद्यालयके अधिकारियोंको ऐसे व्यक्तिकी शीघ्र तलाश करना चाहिये; मिले तो ठीक, नहीं तो मेरी रायमें आगरेके जौहरी बाबू दयालचन्दजी इस कामके योग्य हैं उससे इस विषयमें परामर्श करना चाहिये।

जैनप्रजा ! तेरे सिर पर बड़ी जवाबदारी है, अपनेको सशक्त बनानेके अतिरिक्त तुझे पूर्व-पश्चिम-दक्षिण-उत्तरकी चारो तरफकी प्रजाओंको श्रीवीरका वह सन्देश पहुंचाना है, जिसके प्रभावसे संशय दूर हो हृदय स्वस्थ होता है; परस्पर संघर्षके बिना ही व्यष्टि और समष्टिके अभ्युदयका मार्ग झलकने लगता है; अत्याचारोंसे पीड़ित निर्बल और दीन प्राणियोंका आर्त्त आक्रन्दन बन्ध हो जाता है, और "सर्वे भद्राणि पश्यन्तु मा कश्चिद् दुःखभाग् भवेत्" की विजय-घोषणा होने लगती है, इसलिये सावधान होकर

उत्थातव्यं जागृतव्यं चोक्तव्यं भूतिकर्मसु ।

भविष्यतीत्येव मनः कृत्वा सततमव्यथैः ॥

आपका

विद्यार्थी—शिक्षक

परिशिष्ट नं. २१.

श्री महावीर जैन विद्यालय.

वयला गाणानी धार्मिक परीक्षा.

विषय-जैन दर्शन. परीक्षक रा० रा० अमरवन्द घेलासाध गांधी.

ता. ३-८-१८. ७ to ८-३० स्टा. टा. रावे.

१. धर्मास्तिकाय अने अधर्मास्तिकाय अतो अर्थ धर्मतो अने अधर्मतो समूह अम थछ शके ? ४
२. आठ प्रकारनां कर्मनां कयां कयां कर्मो पाप कर्मो छे अने कयां कर्मो पुण्य कर्म छे ? ५
३. आत्मा पहिले के कर्म पहिलेनुं जैन दर्शन आत्मानुं स्वल्प केवुं माने छे ? ६
४. नव तत्त्वेनां कयां कयां तत्त्वोतो अने केवी रीते अेक जीवनां समावेश थाय ? नव अदवे ओछां तत्त्व थछ शके ? ५
५. ध्विरने जगतकर्ता न मानीअे तो अेवा ध्विरनुं पूजन शमाटे करवुं अने तेथी शुं लाभ थछ शके ?
६. श्रावक अने साधुनां डोना आचारथी डोनी प्रवृत्तिथी जगतने विशेष लाभ छे अने ते विशेषता कछ रीते ते तमारी समजणु, मान्यता अने शास्त्रकथन प्रमाणे समजवो. ५
७. स्थूल मृपावाद विरमणु वत गृहस्थ केवी रीते पाडी शके भडोटा असत्य भोखवानुं वत वेवुं अेटवे सुद्धम असत्य भोडी शकाय के केम ? ८
८. गृहस्थने अहिंसा वत अेटवे पहिलेनुं प्राणुतिपात विरमणु वतकेवी रीते पाणवुं जेधअे? अे वतने गृहस्थने माटे परे निष्कर्ष शुं छे? धारे के कोष्ठ वतधारी श्रावकने जग अथवा ज्युररती पढ़नी भणे तो ते कर्तव्यने अनुसरी कोष्ठ गुन्हेगारने कथनां इरमाव्या प्रमाणे देहांत शिक्षा के भीछ कोष्ठ जननी शिक्षा करतां तेवुं वत भग थाय के नहि? ५
९. गुणस्थान अेटवे शुं? श्रावक कया गुणस्थान सुधी होछ शके? साधु कया गुणस्थान सुधी होछ शके? गुणस्थानतो संयध श्रावक अथवा साधुना वेप अथवा विगते आश्रथी समजवो के केम? ६
१०. अध्यात्मतो परे अर्थ शुं? अने अध्यात्मीनां लक्षणु केवां होवां जेधअे? ५
११. भिन्न शरीरनां भिन्न आत्मा न मानतां जगतनां अेक व्यापक आत्मा मानवाथी शुं दोष आवे ते जैन दर्शनती मान्यता प्रमाणे समजवो. ८
१२. "गृहस्थेना आचार" अे हेडिंग नीचे जैन दर्शनती चोपडीनां आचार जणुवाया छे ते तमने पूणुं जणुय छे? ते सिवाय वधारे कांठ होवुं जेधअे अेम तमने लागुं होय तो ते संक्षेपनां जणुवा. ४
१३. परेक्ष प्रमाणना भेद केटवा ते नाम साथे लभो.
१४. स्यादाद अेटवे शुं? विशाण दृष्टिथी स्यादादने मानतारने जीवन्थी कछ आयतनां भिन्नता होछ शके ? ८
१५. नयवाद संयधी कुंके नियंध (पञ्चीशथी त्रीश लीटीतो) लभो अने तेनां स्यादादनी व्यवहार उपयोगिता समजवो. १५

પરિશિષ્ટ નં. ૨૨.

વિદ્યાર્થી દીઠ માસિક તથા વાર્ષિક ખર્ચના કોઠા.

ખાતાં	ટાટલ.	વાર્ષિક વિદ્યાર્થી દીઠ.	માસિક વિદ્યાર્થી દીઠ.
મેડીકલ હથિયાર	૫૦-૧૪-૦	૧-૭-૩	૦-૧-૧૧
ભાડું	૨૮૪૭-૧-૯	૮૧-૫-૬	૬-૧૨-૫
ભોજન	૬૩૬૦-૮-૬	૧૮૧-૧૧-૮	૧૫-૨-૩
કોલેજ પુસ્તક	૩૮૩-૭-૬	૧૦-૧૫-૩	૦-૧૪-૭
શી	૪૨૩૧-૦-૦	૧૨૦-૧૪-૨	૧૦-૧-૨
સ્ટેશનરી	૧૭૩-૧૦-૯	૪-૧૫-૪	૦-૬-૭
માણુસોના પગાર	૧૩૫૮-૧૫-૧૦	૩૮-૧૩-૩	૩-૫-૧
કપડાં	૧૩૯-૧૩-૩	૩-૧૫-૧૧	૦-૫-૪
ધોખી	૧૦૩-૧-૩	૨-૧૫-૧	૦-૩-૧૧
ધાર્મિક શિક્ષણ	૭૭૪-૭-૯	૨૨-૨-૨	૧-૧૩-૬
વીમો	૧૫ ૦ - ૦	૦-૬-૧૦	૦-૦-૬
પોસ્ટ, સ્ટેમ્પ, એગ્રીમેન્ટ ૭૯-૦ - ૩		૨-૪-૧	૦-૩-૦
રીડીંગ રૂમ	૧૦૩-૦ - ૬	૨-૧૫-૧	૦-૩-૧૧
દવા ખર્ચ	૨૦૫-૧૩-૦	૫-૧૪-૧	૦-૭-૧૦
દીવાખતી	૨૯૨-૪-૬	૮-૫-૭	૦-૧૧-૧
હાપામણી	૪૪૭-૧૫-૦	૧૨-૧૨-૪	૧-૧-૩
દેરાસરજી	૭૪-૭-૦	૨-૨-૨	૦-૨-૧૦
જીમનેસ્ચમ	૩૬૪-૮-૦	૧૦-૬-૭	૦-૧૩-૧૦
પરચુરણ	૨૮૫-૧૧-૦	૮-૨-૭	૦-૧૦-૧૦
લાયબ્રેરી	૭૫૭-૬-૦	૨૧-૧૦-૨	૧-૧૨-૧૦
ધનામ ફંડ	૧૨૩-૦-૦	૩-૮-૨	૦-૪-૮
ખીજાના ખાતે	૧૪-૦-૦	૦-૬-૪	૦-૦-૬
યુ. સા. ખાતે	૨૯૩-૫-૩	૭-૬-૧	૦-૯-૧૦
	૧૯૪૭૮-૭-૧	૫૫૫-૭-૧૦	૪૬-૫-૧૦

પૂનાના બે વિદ્યાર્થીના ખર્ચ.

સર્વ ખાતામાં ૭૬૩-૭-૭ ૩૮૧-૧૧-૯ ૩૧-૧૨-૧૧

પરિશિષ્ટ નં. ૨૪.

મેનેજીંગ કમીટી. (ચોથા વર્ષની)

વોર્ટીંગ લીસ્ટનું પરિણામ તા. ૨૨-૯-૧૮ ની જનરલ કમીટીમાં નીચે પ્રમાણે જાહેર થયું.

* ૧ મી. મોતીચંદ બિરધરાલ કાપડીયા	ઓ. સેક્રેટરી	૨૦
* ૨ શેઠ દેવકરણ મુળજી	ખજાનચી	૧૮
૩ શેઠ મકનજી જુહાભાઈ મહેતા; બેરી-એટ-લો.	મેંબર	૨૦
૪ શેઠ મુળચંદ હીરજી	"	૨૦
(તેમની નીમણૂક તેજ મીટિંગમાં આસી. સેક્રેટરી તરીકે કરવામાં આવી.)		
૫ શેઠ નરોત્તમદાસ ભાણજી	"	૧૮
* ૬ શેઠ મોતીલાલ મુળજી	"	૧૮
૭ ડૉક્ટર નાનચંદભાઈ મોદી	"	૧૮
૮ શેઠ સારાભાઈ મગનભાઈ મોદી	"	૧૭
૯ શેઠ મણીલાલ સુરજમલ	"	૧૭
૧૦ અવેરી લલુભાઈ દીપચંદ	"	૧૫
૧૧ શેઠ અમરચંદ ઘેલાભાઈ ગાંધી	"	૧૫
૧૨ શેઠ મોહનલાલ દ. દેશાઈ	"	૧૪
૧૩ શેઠ યુનીલાલ વીરચંદ	"	૧૨
* ૧૪ શેઠ નરોત્તમદાસ હેમચંદ અમરચંદ	"	૮
* ૧૫ શેઠ કુકીરચંદ નગીનચંદ કપુરચંદ	"	૮

એક્સ ઓફીસીઓ.

જે મેંબરોની યુટીલી ન થઈ હોય પણ જેઓએ સંસ્થાને એકી વખતે રૂપીઆ ૨૫૦૦) ની અથવા વાર્ષિક દર વખ સુધી ૨૫૦) ની મદદ કરી હોય અથવા કરવા વચન આપ્યું હોય તેમને કલમ ૨૪ પ્રમાણે સંસ્થાની મેનેજીંગ કમીટીમાં બેસવાનો હક છે. તેવા મેંબરો નીચે પ્રમાણે હતા. (ઉપર યુટીલીતા મેંબરો પૈકી પણ તેના હકવાળાનાં નામો સામે * ચિહ્ન મૂકવામાં આવ્યું છે.)

૧ શેઠ નાગરદાસ પુરષોત્તમ	(તા. ૬-૮-૧૯૧૬ થી)
૨ શેઠ પ્રાગજી ભીમજી (શેઠ તેમચંદ ભીમજીની જગાએ તેઓ પણ આ વર્ષમાં યુજરી ગયા છે તેમનો જગાએ ખીજી નીમણૂક થઈ નથી.) (તા. ૧-૭-૧૭)	(તા. ૧-૭-૧૭)
૩ શેઠ પાનાચંદ પ્રેમચંદ	(તા. ૧-૭-૧૭)
૪ " મુળચંદ હીરાચંદ	(તા. ૧-૭-૧૭)
૫ " ગોવિંદજી ખુશાલ	(તા. ૨૯-૭-૧૭)
૬ " પરમાણુદ રતનજી	"
૭ " યુલાખચંદ ધરમચંદ	"
૮ " હીરાલાલ બકેરદાસ	(તા. ૧૮-૧૧-૧૭)
૯ " મોહનલાલ અવેરચંદ	"
૧૦ આયુ રતનલાલ યુનીલાલ	(તા. ૧૦-૨-૧૮)
૧૧ શેઠ હીરાલાલ અમૃતલાલ	(તા. ૭-૪-૧૮)
૧૨ લલુભાઈ નયુભાઈ	"

આ વર્ષમાં આ સંખ્યામાં વધારો થયો નથી.

परिशिष्ट नं. २३.
चतुर्थ वर्षना आतावार मासिक अर्थ.

१७-६८

मास.	दिवस.	मा.सं.	मो.नं.	को-पुस्तक.	श्री.	स्टेशनरी.	पगार.	कपडां.	घोणी.	धा-शिवायु.	नीमे.	पोस्ट ओ. स्टॉप.	रीडींग इम.	दवा अर्थ.	दीवाणती.	छपामणी.	हेरासरह	छमनेश्वर	परचुरण.	लायअरी.	धनाम इ.उ.	भीछाना माटे.	पु.सा माटे	टोटल.
जुन	...	३-१-६	१२६-६-०	...	७०६	५१-१२-०	५६-८-०	८-८-०	...	८-७-१	...	६-४-०	...	२-०-०	१३-७-६	१४-३-०	८-५-०	...	५-७-०	१०-०-०	१०२०-५-६
जुलै	६-०-०	२३७-०-०	४०५-६-३	८१-१४-०	१०७६	१४-५-०	१००-४-०	४-८-०	...	४६-७-३	...	०-१०-३	१२-५-०	६-११-०	१०-८-०	...	६-३-६	...	५१-३-६	१६-४-०	२०८४-१४-६
ऑगस्ट	...	२३७-०-०	७६५-७-६	४४-१३-०	८२	१३-१२-६	६५-२-६	४५-५-६	१५	०-२-६	१०-६-०	६-१०-०	२३-६-०	३-८-०	५-१-३	४०-०-०	२३-५-०	७-०-०	२५	१४	...	१४३०-२-६
सप्टेंबर	...	२३७-०-०	६६०-०-३	१६-१०-०	२५	५-११-०	७४-११-०	...	११-१२-०	८७-२-०	...	१३-३-६	२-२-०	४३-१५-०	२८-०-०	...	५-४-०	४४-८-०	१२-२-६	४७६-५-०	१७८४-६-६
ऑक्टोबर	...	२३७-०-०	२३०-२-३	७४-१५-०	...	१७-०-०	०-११-३	२-६-०	१२-१२-०	१५-१२-०	१०-०-०	२-०-३	४०-०-०	१८-१५-०	१७१-११-०	८३३-४-६
नवेम्बर	...	२३७-०-०	७५६-३-६	१-०-०	६६३	४३-१५-०	४७-०-०	८-१०-०	६-४-०	१००-०-०	...	१-२-०	३५-१५-०	६-८-०	८-७-६	२-०-०-०	१५-६-६	४०-०-०	३६-१३-३	६-४-०	१४३-५-३	२२१३-१-३
डिसेम्बर	३२-१४-०	...	२४३-१२-६	१०२-२-०	३६६	१३-२-०	६०-४-०	१७४-२-३	...	२८-१५-३	२-६-०	४६-०-०	३८-८-६	...	११-६-६	४०-०-०	५४-६-०	५२-१२-०	६८	१३६८-८-०
जान्युवारी	६-०-०	४७४-०-०	८८२-५-३	५३-१४-०	७८०	११-४-६	२४६-८-३	...	१७-०-०	१०६-१०-६	...	२४-३-६	१६-४-०	२०-१०-०	३४-१०-०	३५१-४-०	२-०-०	४०-०-०	४६-६-६	११-२-०	१००-०-०	३२३६-२-६
फेब्रुवारी	...	२३७-०-०	८४८-७-६	६-६-०	२००	११-६-०	१६१-१३-०	...	११-११-०	१०३-५-०	...	०-७-६	१४-१-०	१६-५-०	३२-१२-०	४०-०-०	१६-१३-६	५०-०-०	१७८६-८-०
मार्च	...	२३७-०-०	३६६-११-६	१०-१०-०	१७५	१-०-०	७१-६-३	...	१२-७-०	५०-०-०	...	०-६-०	३३-१३-६	...	४-३-६	४०-०-०	५-४-०	१०३८-१-३
एप्रिल	...	२३७-०-०	२०७-७-६	२२-५-०	११-१२-०	११८-३-३	...	५०-०-०	...	२-१४-३	२८-१-३	४६-०-०	८-८-३	४०-०-०	३-१०-०	८२८-१३-६
मे	...	४७४-०-०	८०७-१५-३	३७-३-६	१२५	७-६-६	२७५-८-१०	...	२१-१५-३	७-०-६	३५-४-०	२४-१४-०	...	२-१२-६	...	२-१-६	१८२१-२-४
टोटल	५०-१४-०	२८४७-१-६	६३६०-८-६	३८३-७-६	४२३१	१७३-१०-६	१३५८-१५-१०	१३६-१३-३	१०३-१-३	७७४-७-६	१५	७६-०-३	१०३-०-६	२०५-१३-०	२६२-४-६	४४७-१५-०	७४-७-३	३६४-८-०	२८५-११-०	७५७-६-०	१२३	१४	२६३-५-३	१६४७८-७-१

यु. सा. आते २८३-५-३ ७-६-१ ०-६-१०
 १६४७८-७-१ ५५५-७-१० ४६-५-१० १/२

पूनाना मे विद्यार्थीना अर्थ.

सर्व आतामां ७६३-७-७ ३८१-११-६ ३१-१२-११ १/२

४ " सुणयंद हीरायंद (ता. १-७-१७)
 ५ " गोविंदल पुशाल (ता. २६-७-१७)
 ६ " परमाणुद रतनल
 ७ " सुलाययंद धरमयंद
 ८ " हीरावाल यकोरदास (ता. १८-११-१७)
 ९ " मोहनलाल अवेरयंद
 १० आयु रतनलाल सुनीलाल (ता. १०-२-१८)
 ११ शैल हीरावाल अमृतलाल (ता. ७-४-१८)
 १२ ललुभाळ नथुभाळ
 आ वर्षमां आ संध्यामां पधारे थयो नथी.

પરિશિષ્ટ નં. ૨૫.

મેનેજીંગ કમીટીમાં હાજરી.

નામ. (ચુંટાયલાં)	મીટિંગ મળવાની તારીખ											
	તા. ૩૧-૧૦-૧૮.	તા. ૨૪-૧૧-૧૮.	તા. ૮-૧૨-૧૮.	તા. ૧૫-૧-૧૯.	તા. ૧૬-૨-૧૯.	તા. ૨૧-૩-૧૯.	તા. ૨૭-૪-૧૯.	તા. ૧૨-૬-૧૯.	તા. ૧૫-૬-૧૯.	તા. ૨૭-૬-૧૯.	તા. ૧૦-૭-૧૯.	તા. ૬-૮-૧૯.
મી. મોતીચંદ-ગિરધરલાલ કાપડીઆ	૧	૧	૧	૧	૧	૧	૧	૧	૧	૧	૧	૧
શેઠ દેવકરણુ મુળજી	૦	૦	૦	૦	૧	૧	૧	૧	૦	૧	૦	૦
,, મકનજી જે. મહેતા	૧	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૦	૦
,, મુળચંદ હીરજી	૧	૧	૧	૧	૧	૧	૧	૧	૧	૧	૧	૧
,, નરોત્તમદાસ ભાણુજી	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૦	૧	૦	૦
,, મોતીલાલ મુળજી	૦	૦	૧	૦	૦	૦	૧	૧	૦	૦	૦	૦
ડોક્ટર નાનચંદભાઈ ક. મોદી	૦	૧	૧	૧	૦	૧	૦	૧	૦	૦	૦	૦
શેઠ સારાભાઈ મ. મોદી	૧	૧	૧	૧	૦	૦	૧	૧	૦	૦	૧	૧
,, મણીલાલ સુરજમલ	૦	૧	૧	૦	૦	૧	૧	૧	૧	૦	૧	૧
ઝવેરી લલુભાઈ દીપચંદ	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૦	૦	૦
શેઠ અમરચંદ ઘેલાભાઈ ગાંધી	૦	૧	૦	૦	૧	૦	૧	૦	૦	૧	૦	૦
,, મોહનલાલ દ. દેશાઈ	૧	૦	૧	૧	૦	૧	૦	૧	૦	૦	૦	૦
,, યુનીલાલ વીરચંદ	૦	૦	૦	૧	૦	૦	૧	૧	૧	૦	૦	૧
,, નરોત્તમદાસ હેમચંદ અ.	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦
,, કૃષ્ણચંદ નગીનચંદ ઝવેરી	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦

નામ. (એક્સ ઓફીશીઓ.)

શેઠ નાગરદાસ પુરુષોત્તમ												૦
,, પ્રાગજી ભીમજી												૦
,, પાનાચંદ પ્રેમચંદ										૧		૧
,, મુળચંદ હીરાચંદ												૦
,, ગોવિંદજી ખુશાલ	૧			૧	૧							૩
,, પરમાણુચંદ રતનજી												૦
,, ગુલાબચંદ ધરમચંદ												૦
,, હીરાલાલ બકોરદાસ											૧	૧
,, મોહનલાલ ઝવેરચંદ												૦
બાપુ રતનલાલ યુનીલાલ												૦
શેઠ હીરાલાલ અમૃતલાલ										૧	૧	૨
,, લલુભાઈ નથુભાઈ												૦

કુલ.... ૬ ૭ ૮ ૭ ૫ ૬ ૮ ૧૦ ૬ ૭ ૫ ૭ ૮૨

સરેરાશ હાજરી દર મીટિંગમાં ૭ ની રહી છે. એક્સ ઓફીશીઓ મેંબરો પોતાના હકનો બહુ લાભ લેતા જણાતા નથી, તેથી કોરમ ૫ નું રાખવામાં આન્યુ છે તે તદ્દન યોગ્ય છે. ભાવખ્યમાં હકદાર મેંબરો વધારે લાભ જરૂર ઘેરો એવી આશા છે.

પરિશિષ્ટ નં. ૨૬.

ઇન્સ્પેક્શન કમીટીઓ.

સંસ્થાનો વહીવટ તપાસવા તેમજ વિદ્યાર્થીની સગવડ જાતે જોવા અને મેનેજીંગ કમીટીને રિપોર્ટ કરવા વખતોવખત ઇન્સ્પેક્શન કમીટી કલમ ૪૦ પ્રમાણે નીમાય છે. ચાલુ રિપોર્ટવાળા વર્ષ દરમ્યાન નીચે પ્રમાણે ઇન્સ્પેક્શન કમીટી નીમાઈ હતી. તેઓ જે રિપોર્ટ કરે તે મેનેજીંગ કમીટીમાં સેક્રેટરી રજુ કરે છે અને તેની પ્રત્યેક સૂચના પર કમીટી કારાવ કરે તેનો અમલ કરે છે. ઇન્સ્પેક્શન કમીટી બારોબાર કોઈ બાબતનો હુકમ આપી શકતી નથી, કારાવ કમીટીજ કરે છે. આથી સર્વ ફરિયાદો પર રીતસર અમલ થાય છે.

નવેંબર } રા. રા. મકનજીભાઈ જી. મહેતા ડીસેંબર } રા. રા. સારાભાઈ મ. મોદી
 ૧૯૧૮ } ,, મોહનલાલ દ. દેશાઈ ૧૯૧૮ } ,, મણીલાલ સુરજમલ
 જાન્યુઆરી } શેઠ ગોવિંદજી ખુશાલ ફેબ્રુઆરી } ડોક્ટર નાનચંદભાઈ મોદી
 ૧૯૧૯ } ,, મુળચંદ હીરજી ૧૯૧૯ } શેઠ યુનીલાલ વીરચંદ
 જુલાઈ } રા. રા. સારાભાઈ મ. મોદી ઓગસ્ટ } રા. રા. મકનજી જે. મહેતા
 ૧૯૧૯ } શેઠ મણીલાલ સુરજમલ ૧૯૧૯ } ડોક્ટર નાનચંદભાઈ મોદી

મેનેજીંગ કમીટીના પ્રસુઓ.

તા. ૩૧-૧૦-૧૮ શેઠ ગોવિંદજી ખુશાલ તા. ૨૪-૧૧-૧૮ શેઠ અમરચંદ ઘેલાભાઈ
 તા. ૮-૧૨-૧૮ ,, મોતીલાલ મુળજી તા. ૧૫-૧-૧૯ ,, યુનીલાલ વીરચંદ
 તા. ૧૬-૨-૧૯ ,, દેવકરણુ મુળજી તા. ૨૧-૩-૧૯ ,, દેવકરણુ મુળજી
 તા. ૨૭-૪-૧૯ ,, મોતીલાલ મુળજી તા. ૧૨-૬-૧૯ ,, મોતીલાલ મુળજી
 તા. ૧૫-૬-૧૯ ,, લલુભાઈ દીપચંદ તા. ૨૭-૬-૧૯ ,, દેવકરણુ મુળજી
 તા. ૧૦-૭-૧૯ રા. મકનજી જે. મહેતા તા. ૧૬-૮-૧૯ ,, હીરાલાલ બકોરદાસ

પરિશિષ્ટ નં. ૨૭.

ખરીદેલી મિલકતનું તથા ખરીદવાની મિલકતનું વર્ણન.

(ક) બનાજીવાળી ચાર મિલકતોના હેવાલ. નં. ૧-૨-૩-૪.

All that piece or parcel of land originally Pension and Tax but now redeemed containing by admeasurement one thousand six hundred and twenty two (1622) square yards or thereabouts including the portion admeasuring 330 square yards or thereabouts reserved for a road leading from Gowalia Tank Road as shown on the plan hereto annexed situate at Gowalia Tank Road registered by the Collector of Land Revenue under new Survey No. 7058 and were formerly assessed by the Collector of Assessment under No. 4 and now under D Ward No. 3390 (1) and Street Nos. 47-51 D Ward No. 3389 (1) Street No. 11 D Ward No. 3389, (2) Street No. 11 a D Ward Nos. 3388, 3390, (3), 3386 Street Nos. 10, B/51 and 8 together with the tenements or buildings standing thereon all which premises are situate on the North side of the Gowalia Tank Road in the Island and Registration Sub-District of Bombay and are bounded on or towards the East partly by the property of Merwanji Muncherji Cama partly by the property formerly of Pestonji Kaikhusru Banaji deceased and now of Ibrahim Mahomed and partly by the property of Nusserwanji J. Sanjana and Now of the purchasers on or towards the West by the property formerly belonging to Merwanji M. Mistry and Now partly to Cassumally Munjibhoy partly to Hormusji Sorabji Mistry and partly to Nusserwanji Merwanji Mistry on or towards the North partly by the property formerly of Pestonji Kaikhusru Banaji deceased and now of Framroz Hormasji Boyce and partly by the property of Soonabai's Agiary and on or towards the South by the said Gowalia Tank Road.

આ ચારે મિલકતોમાંથી બે મુકામો રસ્તા પર આવેલાં છે, તેને સંસ્થાના વહીવટમાં નં. ૧ (મોટું) અને નં. ૨ (નાનું) તરીકે ઓળખવામાં આવશે, મોટા મુકામની પછવાડેની મિલકતને નં. ૩ તરીકે ઓળખવામાં આવશે, અને તેની પછવાડેની નવી મિલકતને નં. ૪ તરીકે ઓળખવામાં આવશે. આ ચારે મિલકત કુલ ૧૬૨૨ ચોરસવાર છે, તેમાં લગભગ ૩૨૫ વાર ઉપર રસ્તો છે, આકીની મિલકતો આંધેલી છે. ચારેની કિંમત રૂ. ૧૪૮૦૦૦) છે.

(લ) પટેલ વાળી મિલકતનું વર્ણન નં. ૫ બે વિભાગે છે.

પ્રથમ વિભાગ

Firstly.—ALL that piece or parcel of vacant land of the Pension and Tax Tenure now redeemed situate at Gowalia Tank Road without the Fort of Bombay in the Registration Sub-District of Bombay containing by admeasurement **thirty one square yards** 31 or thereabouts and bearing with other land Collector's Old Nos. 300-299 and 300 New Nos. A/2039 A/2033 and 111A/2038 and Survey Nos. 53-53-53 and New Survey Nos. 5/7057, 6/7056 and 4/7057 and bounded on the East by a passage and beyond that by the property of P. K. Banaji on the West by a passage on the North by the property described in the 2nd Schedule hereto and on the South by a passage and which said premises were formerly in the occupation or possession of Rustomji Jehangir Vakil and now in the occupation of the Vendors.

Secondly.—All that piece or parcel of land of the Pension and Tax tenure now redeemed together with a shed standing thereon situated at Gowalia Tank Road without the Fort of Bombay in the Registration Sub-District of Bombay containing by admeasurement 70-5/9 square yards or thereabouts bearing with other land Collector's Old Nos. 300-299 and 300 New Nos. A/2039 A/2033 and 111A/2038 Old Survey Nos. 53-53 and 53 and New Survey Nos. 5/7057, 6/7056 and 4/7057 and bounded on the North and East by the Trust property on the West by a passage and beyond by a property of Framroz Hormasji Boyce and on the South by the property described in the second Schedule hereto and which said premises are assessed by the Bombay Municipality under D Ward No. 3382 (3a) and Street No. 3A Gowalia Tank Road.

બીજો વિભાગ.

All that piece or parcel of leasehold land together with the messuage or dwelling house standing thereon situate at Gowalia Tank Road without the Fort of Bombay in the Registration Sub-District of Bombay containing by admeasurement **two hundred and fifty five** and five nine (255 5/9) square yards or thereabouts and registered in the books of the Collector of Land Revenue under

New Survey No. 7057 and bounded on the East by the property of P. K. Banaji on the West by a passage on the north by the property secondly described in the first Schedule hereto and on the South partly by the passage and partly by the property firstly described in the First Schedule hereto and which said premises are assessed by the Assessor of Municipal Rates and Taxes under D Ward No. 3383 and Street No. 5.

ઉપરનાં ચાર મુકામની સામે નાના મુકામ નં. ૨) ની બરાબર પછવાડે અને નં. ૩ તથા ૪ ની પછવાડે આ નવી આંધેલી મિલકત છે. એમાં ૧૦૧ ૫/૯ ચોરસવાર જમીન પેન્શન અને ટેક્સ છે. જ્યારે ૨૫૫ ૫/૯ લીઝહોલ્ડ (ફાઇનદારી) છે. એને હવે પછી સંસ્થાના વહીવટમાં નં. ૫ ની મિલકત તરીકે ઓળખવામાં આવશે એમાં કુલ ૩૫૭ ૧/૯, આંધેલી કુલ મિલકતની કિંમત રૂ. ૪૨૦૦૦)

(૫) આ મિલકત ખરીદવાનો સોદ્દો કરવામાં આવ્યો હતો નં. ૬.

ALL THAT piece or parcel of Free-hold land or ground containing by admeasurement three hundred and sixty nine square yards or thereabouts together with the messuage tenements and a dwelling house or Chawl standing thereon assessed by the Assessor and Collector of Municipal Rates and Taxes under D Ward Nos. 3382 (1) and street No. 1 situate lying and being on the northern side of Gowalia Tank Road outside the Fort and in the Registration Sub-District of Bombay and bounded on or towards the east by a private passage and beyond that by the property of Merwanji and Hormasji Muncherji Cama on or towards the West by a three feet passage and beyond that partly by vacant land and partly by the property of N. J. Sanjana on or towards the North by the Trust property and on or towards the South by the said Gowalia Tank Road and which said piece of land forms part of Collector's Old Nos. 300-2990 and 300 New Nos. A/2039, A/2033 and 111A/2038 old survey Nos. 53-53 and 53 and New Survey Nos. 5/7057, 6/7056, 5a/7056 and 4/7057.

આ જમીન ૩૬૯ ચોરસવાર છે. જમીન ફ્રીહોલ્ડ છે. તેના પર બે માલનાં મુકામ છે. આ જમીન અને મુકામનો દસ્તાવેજ તા. ૧૬-૮-૧૯૧૬ના રોજ ટ્રસ્ટીઓનાં નામ પર થઈ ગયો છે. આ મિલકત નં. ૫ વાળી મિલકતને બરાબર લગતી આવે છે. સંસ્થાના વહીવટમાં આ મિલકતને નં. ૬ ની સંજ્ઞાથી ઓળખવામાં આવશે.

પરિશિષ્ટ નં. ૨૮

અસાધારણ જનરલ મીટિંગનું પ્રોસીડિંગ.

તા. ૨૨-૧૨-૧૮

આ નીચે લગાવેલ એક છાપેલો સરક્યુલર સર્વ મેંબરો પર મોકલી આ સંસ્થાની એક જનરલ મીટિંગ સંસ્થાના મકાનમાં (વાન્ડેકર બીલ્ડિંગ લેમીંગ્ટન રોડ) તા. ૨૨ મી ડીસેમ્બર ૧૯૧૮ રવિવારે અંબેરે બે વાગે (મું. ટા.) ઓલાવવામાં આવી હતી. જનરલ મીટિંગમાં નીચેના મેંબરો હાજર થયા હતા.

* * * * *

રા. રા. સારાભાઈ મોદીની દરખાસ્તથી અને શેઠ વાડીલાલ સાકરચંદના ટેકાથી પ્રમુખસ્થાન ઝવેરી લલુભાઈ ગુલાબચંદને આપવામાં આવ્યું હતું.

આજનો સરક્યુલર શામાટે ફાટવામાં આવ્યો હતો તેનો વિસ્તારથી ખુલાસો સેક્રેટરીએ કહી બતાવ્યો હતો. માર્જનમાં છાપેલી દર મી કલમ છેલ્લા સુધારાઓ સાથે કેવી થઈ હતી તે વંચાવ્યું હતું અને માત્ર મિલકત જાળવવા અને તેને સોંપી દેવા ટ્રસ્ટીઓ નીમવાની જરૂર બતાવતાં નાનચંદભાઈ મોદી ડૉક્ટરની દરખાસ્તથી અને શેઠ મણીલાલ સુરજમલના ટેકાથી નીચે પ્રમાણે દરખાસ્ત પસાર થઈ હતી.

આ સંસ્થાના ધારાધારણુની દર મી કલમમાં નીચે પ્રમાણે ફેરફાર ઉમેરા અને સુધારા કરવા. અસલ દર મી કલમ છે તેને બદલે તે નીચે પ્રમાણે સુધારીને કરવી.

- સંસ્થાની સ્થાવર મિલકત તથા જમીનગીરીઓ પાંચ ટ્રસ્ટીઓનાં નામ પર રહેશે અને જમીનગીરીઓ બે ટ્રસ્ટીની સહીથી અને સ્થાવર મિલકત પરની ધીરધાર સંસ્થાની મેનેજિંગ કમીટિના ઠરાવ પ્રમાણે ફેરવી શકાય તેવી છૂટ રહેશે.
- સદરહુ ટ્રસ્ટીની સંખ્યા પાંચની રાખવી. પ્રથમના પાંચ ટ્રસ્ટીઓનાં નામો આજની જનરલ કમીટિમાં મુકરર કરવાં.
- ટ્રસ્ટીઓની મુદત પાંચ વર્ષની રહેશે. હવે પછી દર પાંચ વર્ષની આખરે જનરલ કમીટિ વોટીંગ પેપરથી ચુંટણી કરી ટ્રસ્ટીઓની નીમણુક કરશે. એી ચુંટણીમાં રીટાયર થતા ટ્રસ્ટીઓ પણ ફરીવાર ચુંટાવવાને યોગ્ય ગણાશે.
- જમીનગીરીને રોકાણમાં ફેરફાર કરવાની તેમજ રોકાણ કરવાની સત્તા મેનેજિંગ કમીટિની છે. વ્યાજ, ભાડું કે ડીવીડન્ડ જે ઉત્પન્ન થાય તે ટ્રસ્ટીઓ મેનેજિંગ કમીટિને તુરત સુપ્રત કરી દેશે. સ્થાવર મિલકતમાં ફેરફાર કરવાની સત્તા જનરલ કમીટિની રહેશે.
- આ સંસ્થાના અથવા સંસ્થા હસ્તકના ફાળવ ફંડની રકમ પૈકી મોટી રકમ પડતર રહેશે તે ટ્રસ્ટીઓના નિયમ અનુસાર મેનેજિંગ કમીટિની બહાલીથી સધર

નમીનગીરીમાં આ સંસ્થાના સદરહુ ટ્રસ્ટીઓને નામે રોકવામાં આવશે. મુખ્ય શહેરની ફાહિલડ જમીન અને મુકામ ઉપર આંકેલી કિમતની સાઠ ટકા જેટલી રકમ માટે મારગે જતાં પણ એવી દાજલ મિલકત મેનેજંગ કમીટિના ઠરાવથી રોકી શકાશે અથવા મુખ્ય શહેરની ખેડોમાં શીક્સ ડીપોઝીટમાં તેમજ સધર લીમીટેડ કંપનીમાં દશ હજાર સુધીની રકમ મેનેજંગ કમીટિના ઠરાવ પ્રમાણે રોકવામાં આવશે અને તે સર્વ રોકાણો સદરહુ ટ્રસ્ટીઓને નામે કરવામાં આવશે.

- (F) ટ્રસ્ટીઓની નવી ચુંટણી થતાં વિદાય થતા ટ્રસ્ટીઓ નમીનગીરીઓ અને રોકાણો નવા ચુંટાયલા ટ્રસ્ટીઓનાં નામ પર કરી આપશે અને સ્થાવર મિલકતો નવા ચુંટાયલા ટ્રસ્ટીઓનાં નામ પર ગણવામાં અથવા કરવામાં આવશે.
- (G) ટ્રસ્ટીઓ સંસ્થાના ઓ. સેક્રેટરીને તેની સહીથી સંસ્થાની મિલકતોનું ભાડું વસુલ કરવાની સત્તા આપે છે એમ ઠરાવવામાં આવે છે એટલે કે ભાડાનાં ખીલો ઉપર માત્ર ઓ. સેક્રેટરી સહી કરશે અને તેની રીતે ખીલો (ભાડાનાં) વસુલ કરવામાં આવશે.
- (H) ચુંટણીના વખત પહેલાં કોઇ નીમાયેલ કે ચુંટાયેલ ટ્રસ્ટી ગુજરી જાય, નાદાર થાય, રાજીનામું આપે, કામ કરવા અશક્ત થાય અથવા એક વર્ષથી વધારે વખત મુખ્ય બહાર રહે તો તેની જગ્યાએ આકીના વખત માટે એક ટ્રસ્ટીની નીમણુક મેનેજંગ કમીટિ કરે.

ઉપર પ્રમાણે ધારાધોરણમાં સુધારો કરવાની દરખાસ્ત સર્વાનુમતે પસાર થઇ હતી. પ્રથમ પાંચ વર્ષ માટે નીચે લખેલા પાંચ મેમ્બરોની પસંદગી કરવામાં આવી હતી, ત્યારપછી ઉપર પ્રમાણે ચુંટણી દર પાંચ પાંચ વર્ષે કરવાની છે એમ ઠરાવ્યું.

દરખાસ્ત-સારાભાઈ મ. મોદી,

ટેકો-કકલભાઈ ભુદરભાઈ વકીલ.

પાંચ ટ્રસ્ટીઓનાં નામ-

- ૧ મી. મોતીચંદ ગિરધરલાલ કાપડીયા.
- ૨ શેઠ દેવકરણ મુળજી
- ૩ શેઠ મોતીલાલ મુળજી
- ૪ શેઠ ફકીરચંદ નગીનચંદ ઝવેરી.
- ૫ શેઠ ગોવિંદજી ખુશાલ

ઉપર પ્રમાણેની દરખાસ્ત મત લેતાં તે સર્વાનુમતે પસાર થઇ હતી. આ સંસ્થાની મિલકતોનું ટ્રસ્ટીડ કરવું કે નહિ તે સંબંધી વિચાર આગળ ઉપર મુલતવી રાખવામાં આવ્યો હતો.

M. G. KAPADIA,

ઓ. મેં.

લલુભાઈ દીપચંદ ઝવેરી.

પ્રમુખ.

કરવાં પડે છે. વ્યક્તિ તેમજ સમષ્ટિને સ્વસ્થિતિના સંરક્ષણ અથવા આવશ્યક શિક્ષણથી કટિ-
બંધ થવાની પૂરેપૂરી જરૂર છે. જ્યાંસુધી આપણે પરતંત્રતા પીડિત છીએ ત્યાંસુધી આપણી આર્થ
ભાવનાઓને પોષે અને અત્યારની જરૂરિયાતોને પહોંચી વળે તેવું શિક્ષણ આપણી પ્રજાને
મળવું અશક્ય છે, છતાં જે શિક્ષણપ્રદાનની લુપ્ત પાંગળી વ્યવસ્થા અંગ્રેજ સરકારે આપણા
માટે કરી છે તેનો સમગ્ર પ્રજાને પૂરેપૂરો લાભ મળે તેવી સુગમતા કરી આપવી તે દરેક
દેશજનનું પ્રથમ કર્તવ્ય છે.

આપણો કેટલોક સાધુ તેમજ શ્રાવકવર્ગ વર્તમાન શિક્ષણપ્રચારથી વિરૂધ્ધ છે એ
સુવિદિત છે. આમાં અમુક અંશે આપણો શિક્ષિત વર્ગ દોષમાત્ર હશે, પણ વિશેષે કરીને
શિક્ષણ પ્રત્યે વિરૂધ્ધતા દર્શાવનાર વર્ગની વિચારસંકુચિતતા તથા કાળજી વહેણ કરી દિશા-
એ છે તેની અજ્ઞતા ઉપાસંભવે પાત્ર છે. દેશ કાળ અનુસાર ધર્મનું સ્વરૂપ રચવું જોઈએ તેને
અદ્ભુતે એ હજાર વર્ષ પહેલાં પ્રચલિત ધર્મ અનુસાર દેશ કાળને અનાવવાનો ઘણી વખત
મિથ્યા પ્રયાસ થતો જોવામાં આવે છે. નિવૃત્તિ અને પ્રવૃત્તિ દરેક ધર્મની એ આજીવું છે.
શાન્ત અને સુખમય સમૃદ્ધિપ્રાય સ્થિતિમાં ધર્મોપદેશ નિવૃત્તિપ્રધાન હોય છે; આપત્તિનાં વાદળો
ઘેરાય અને સ્થિતિક્ષય તીવ્ર અને ત્યારે ધર્મ પણ પ્રવૃત્તિપ્રધાન બને એ જોઈએ. આ કાળાન્તર
કે સ્થિત્યન્તરથી આપણો કેટલોક વિચારક વર્ગ તદ્દન અજ્ઞ છે એ ખરેખર શોચનીય છે.

એ પણ ખરું કે વર્તમાન સંસ્કૃતિ જડવાદી છે અને તેથી અત્યારે અપાતા શિક્ષણમાં
જડવાદને પોષે તેવાં કેટલાંક તત્ત્વો દેખાય છે. જે અવશ્ય ભયપ્રદ છે. આ જડવાદનાં તત્ત્વોનું
ધાર્મિક શિક્ષણથી કેટલેક અંશે નિવારણ થઈ શકે તે સત્ય છે, પણ અંગ્રેજ સરકારે આ
વિષયમાં કેટલાંક કારણોને અંગે ઉપેક્ષા દર્શાવી છે. જે ધાર્મિક શિક્ષણની સ્વતંત્ર રીતે આપ-
ણથી કેટલીક સગવડતા થઈ શકે તે વર્તમાન શિક્ષણની એક ગોટી ખામી દૂર થાય અને
ઉછરતી પ્રજામાં જડવાદી અનવાનો ભય ઓછો થાય.

આ ઉપરથી સહજ સમજાશે કે વર્તમાન શિક્ષણનું ઉચ્છેદન કરવાને અદ્ભુતે તેનો
પ્રચાર કેમ થાય અને તેની ખામીઓ શી રીતે દૂર થાય તેનો દીર્ઘ દૃષ્ટિથી વિચાર કરી તે દિશાએ
પ્રયાસ આદરવાની દરેક સાધુ તેમજ શ્રાવક વિચારકની જરૂર છે. જે અર્થે અન્ય દિશાએ
પ્રયાસ કરશે તેણે કાળ સામે યાથ ભીડી ગણાશે. એ પણ ધ્યાનમાં રાખવાની જરૂર છે કે આ
વિજ્ઞાનકાળમાં ધર્મની આચાર આજીવું ગૌણ પદ ધારણ કરતી જાય છે અને તે તદ્દન સ્વા-
ભાવિક છે. માત્ર યાજ્ઞ આચાર કે ક્રિયાકાંડ મનુષ્યની યોગ્યતાનું અનુમાપક અને તે જાણી
પણ ભક્તની કોટિમાં લેખાય. આ કારણથી ધર્મના આન્તર સ્વરૂપને વધારે અગત્ય આપવાની
જરૂર છે અને તાત્ત્વિક રહસ્ય ઉપર જનસમાજની પ્રીતિ કેમ વધે તે વિચારવાની આવશ્યકતા

છે. અત્યારે અમા ધર્મો તેમજ ધર્મની ભાવનાઓ આંધણે ચઢી છે, અને તે સંક્રાન્તિકાળ-
નુંજ માહાત્મ્ય છે. આથી દાહએ નિરાશ થવાનું કારણ નથી. સાચું અવશ્ય તરી આવશે.
ધર્મનાં સનાતન તત્ત્વો કદિ નાશ પામી શકતાં નથી. કાળખળે આવરણો આવે તો લોકદષ્ટિ
થોડા કાળ તત્ત્વવિમુખ બને, પણ આખરે સત્ય ચિરપ્રકાશી છે અને મનુષ્યનો અન્તર આત્મા
તેના તેજમાંજ વિરામ પામે છે.

અન્ય પક્ષે આપણે શિક્ષિત વર્ગે પોતાને માથે રહેલી જવાબદારીનો પણ પૂરો ખ્યાલ
રાખવાની જરૂર છે. આપણને જીવનથી પણ પ્રિયતર સ્વતંત્રતા સ્વચ્છન્દતાનું રૂપ ન ધરે અને
આપણને મજેલ શિક્ષણ માત્ર સ્વાર્થસાધનામાં વિરામ ન પામે એ લક્ષ્ય બહાર કદિ જતું ન
વેઠએ મતભેદ અને તેને અંગે વર્તનભેદ શિક્ષિતતાનું સ્વાભાવિક પરિણામ છે, પણ તેનો
અર્થ ઉચ્છ્રાંખલ થવું, અવિનીત બનવું કે તરંગવશ જીવન ગ્રહણ કરવું એ નથી. ધર્મધુરાનું
નિયંત્રણ આપણે છોડી દેશએ તો આપણામાં અને પશુમાં ભેદ શુ? આપણે જ્ઞાનસમૃદ્ધિથી
સમાજને જેટલા વધારે ઉપયોગી બનીએ તેટલા પૂરતીજ સાંપડેલ જ્ઞાનસમૃદ્ધિની સાર્થકતા
છે. કાળખળે જીવના તે નવા વચ્ચે જે નિસંવાદ ઉભો થયો છે તે વડિલ જનોને આપણી વચ્ચે
વૈપમ્ય ન ઉપજાવે એ ખાસ સંભાળ રાખવાની જરૂર છે.

આ રીતે જીવે વર્ગ ઉદાર થાય અને નવો વર્ગ વિનીત બને; જીવે વર્ગ દીર્ઘદષ્ટિથી
જ્ઞેતાં પ્રિયે અને નવો વર્ગ સારાસારના વિવેકને ગ્રહણ કરે; જીવે વર્ગે રૂઢિપ્રિયતાને ત્યાગે
અને નવો વર્ગ નૂતન વ્યામોહથી મુક્ત થાય અને એ રીતે એકમેકની સહાનુભૂતિ મેળવી
શિક્ષણપ્રચારનું કાર્ય સરલ કરે, દેશના દરેક સ્ત્રી પુરુષને શિક્ષિત બનાવવાનો દૃઢ સંકલ્પ
કરે અને તવયુવકોને નવનવી વિદ્યાર્થી સુસજ્જિત કરે તો એક દિવસ એવો આવે કે જ્યારે
આપણા ભારતવર્ષમાં હજી સુધી નહિ અનુભવેલી કોઈ અપૂર્વ સંસ્કૃતિ જન્મ પામી ભારત-
વર્ષનો ઉદ્ધાર કરે એટલુંજ નહિ, પણ અન્ય દેશોનાં જીવન ઉપર પણ નીતિ અને ધર્મના
સુંદર સંસ્કારો પાડે. આ દિવસ જન્મ બને તેમ જલ્દીથી આવે તેવી પ્રવૃત્તિઓમાં જોડાવા
સર્વ બંધુઓને સચિનય અભ્યર્થના છે.

પ. કું. કાપડીઆ.

10:

સંસ્થા સંબંધી સર્વ ખુલાસા અને પત્રવ્યવહાર નીચેના શીરનામે કરવો.

ઓ. સેક્રેટરી.

શ્રી મહાવીર જૈન વિદ્યાલય.

ગોવાળીઆ ટેંકરોડ,

મુંબઈ.

શ્રી મહાવીર જૈન વિદ્યાલય.

પાંચમો વાર્ષિક રિપોર્ટ.

તા. ૧-૬-૧૯૧૯ થી
તા. ૩૧-૫-૧૯૨૦ સુધી.

વિક્રમ સંવત ૧૯૭૫-૭૬.
વીર સંવત ૨૪૪૫-૪૬.

ૐ

વિદ્યાલય બીલ્ડીંગ્સ,
ગોવાળીઆ ટેંક રોડ,
શ્રી મુંબઈ.

વ્યવસ્થાપક કમિટીના
દુકમથી
મોતીચંદ ગિરધરલાલ કાપડીઆ.
ઓ. સે.